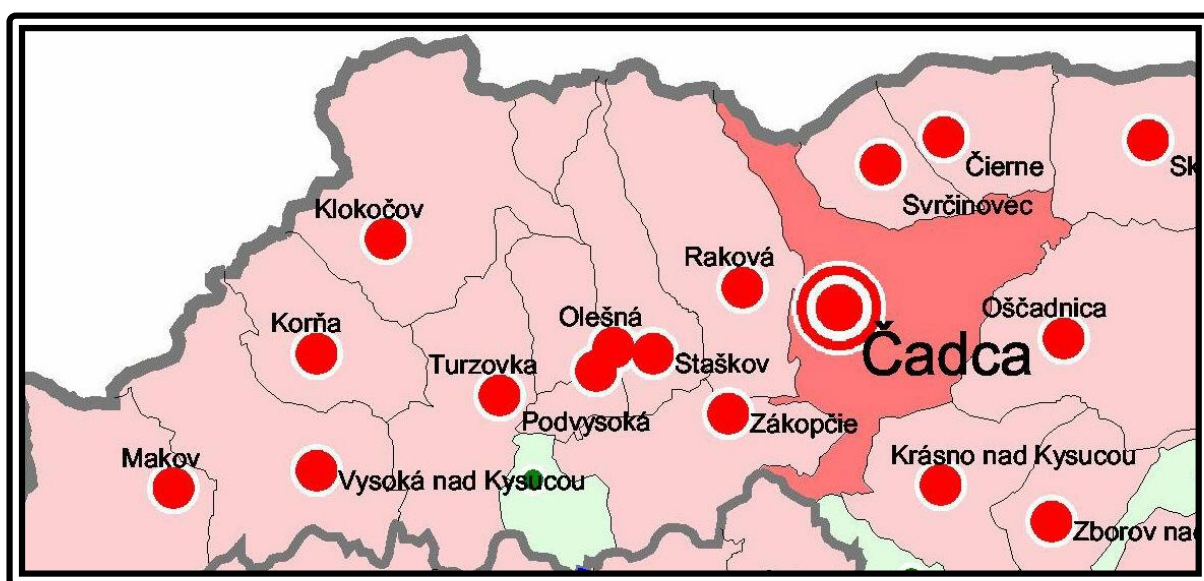

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022**

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022**

**MOTTO: „ CHCEME ŽIŤ JEDEN PRE DRUHÉHO A
NIE KAŽDÝ PRE SEBA „**

Spracovateľ: Regionálna rozvojová agentúra Kysuce

OBSAH

ÚVOD	4
VÝZNAM PHSR	4
1.ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022	7
1.1 Erb, pečať a vlajka obce	11
1.2 História obce Olešná	12
1.3 Geologické, geomorfologické a pedologické pomery v obci Olešná	14
1.4 Klimatické pomery.....	15
1.5 Hydrologické pomery	15
1.6 Životné prostredie v obci Olešná.....	17
1.6.1 Životné prostredie - flóra	20
1.6.2 Životné prostredie - fauna	21
1.6.3 Mykoflóra v obci Olešná.....	22
1.7 Demografický vývoj obce Olešná	23
1.7.1 Prognóza demografického vývoja	25
1.7.2 Prognóza demografického vývoja ŽSK	27
1.7.3 Prognóza vývoja počtu obyvateľov obce Olešná do roku 2035	29
1.8 Štruktúra obyvateľstva podľa vekových skupín, vzdelanostná, náboženská a národnostná štruktúra obyvateľov v obci Olešná	34
1.9 Ekonomika a jej vývoj v obci Olešná.....	42
1.9.1 Miera nezamestnanosti a štruktúra ekonomických aktivít obyvateľstva obce Olešná.....	42
1.9.2 Trh práce a podmienky na podnikanie v obci Olešná	51
1.9.3 Priestory a podmienky na podnikanie v obci Olešná.....	51
1.10 Vzdelávanie v obci Olešná.....	57
1.10.1 ZŠ s MŠ Olešná.....	57
1.10.2 Materská škola Olešná	68
1.11 Kultúra na území obce Olešná.....	70
1.11.1 Kultúrne spolky a kultúrne pamiatky v obci Olešná	72
1.11.2 Šport v obci Olešná.....	74

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

1.11.3 Cestovný ruch na území obce Olešná	76
1.12 Sociálne služby v obci Olešná.....	79
1.13 Bývanie a služby občanom v obci Olešná.....	82
1.14 Dopravná a technická infraštruktúra obce Olešná.....	84
1.14.1 Vodovod v obci Olešná	88
1.14.2 Kanalizačná sieť v obci Olešná.....	89
1.14.3 Plynofikácia obce Olešná.....	91
1.15 Samospráva obce Olešná.....	93
1.15.1 Orgány samosprávy obce Olešná	93
1.15.2 Hospodárenie a rozpočet obce Olešná.....	95
1.15.3 Územné plánovanie v obci Olešná	97
1.15.4 Strategické plánovanie v obci Olešná.....	98
1.15.5 Zostavenie hospodárskeho výsledku obce Olešná.....	98
1.15.6 Majetok obce Olešná a jeho spravovanie	99
1.16 Analýza vonkajšieho prostredia Slovenskej republiky	101
1.17 Analýza vonkajšieho prostredia Žilinského samosprávneho kraja	102
2 SWOT ANALÝZA OBCE OLEŠNÁ	111
3 ROZVOJOVÁ STRATÉGIA OBCE OLEŠNÁ	124
3.1 Strategická vízia obce Olešná	124
3.2 Zhodnotenie zámerov a cieľov v strategických oblastiach PHSR obce Olešná 2007 - 2013	125
3.3 Programová a realizačná časť PHSR obce Olešná	137
3.4 Finančná časť PHSR obce Olešná	157

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

ÚVOD

V súvislosti s novým programovým obdobím Európskej únie na roky 2014 - 2020 je nevyhnutné aktualizovať základné programové dokumenty, prostredníctvom ktorých je možné čerpať finančné prostriedky z Európskych štrukturálnych fondov na podporu rozvojových projektov a aktivít.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie. Je to programový dokument, spracovaný na základe zákona č. 539/ 2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

Program je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto bude mať voči ostatným plánovacím dokumentom spracovaným na miestnej úrovni zastrešujúcu funkciu. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch), program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami sociálneho a ekonomického rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Olešná je v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnom rozvojom pláne a v súlade s metodikou na vypracovanie príslušného programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja pre obce na roky 2015 - 2022.

VÝZNAM PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR) je základným výkonným a programovým dokumentom na úrovni obce v rámci partnerstva lokálnej samosprávy, podnikateľského sektora a mimovládnych organizácií z územia obce.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja:

- navrhuje systematickú a funkčnú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja obce zameranú na realizáciu všestranného ekonomického a sociálneho rozvoja,
- čerpá najmä zo znalosti miestnych aktérov a odborníkov, ktorí najlepšie poznajú miestne problémy, potreby a rozvojové možnosti obce,

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

- umožňuje partnerom spoluúčast' na programovaní, realizácii a kontrole stratégie ekonomického a sociálneho rozvoja obce,
- pomáha zvyšovať všeobecné povedomie o potrebách obce a celého regiónu.

A) Potrebu zabezpečenia PHSR ustanovuje zákon č. **539/2008 Z. z.** o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z., ktorý ukladá obciam povinnosť spracovať Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej len PHSR) ako nástroja, pomocou ktorého sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja. PHSR sa spracováva spravidla na 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 - 14 rokov. PHSR koncepcne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie bude zárukou, že PHSR nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov (zoznamom vecí, na ktoré obec nemá peniaze), ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

B) Je dôležitou podmienkou pre získavanie externých zdrojov, napríklad z EÚ, štátneho rozpočtu a pod., nakoľko možnosť žiadať o nenávratný finančný príspevok z týchto zdrojov je podmienená dokladovaním súladu projektového zámeru s prioritami schváleného PHSR danej obce.

C) Je nástrojom zachovávanía kontinuity rozvojových zámerov obce a efektívneho využívania vlastných zdrojov a potenciálu.

Účelom PHSR je vytvorenie rozvojového programu územia (obce), ktorý vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jeho obyvateľov a zároveň je v súlade s prijatými nadradenými koncepciami vyššej úrovne.

Cieľom PHSR je spracovanie takého súhrnu cieľov a opatrení, ktoré napomáhajú zabezpečeniu trvalo udržateľného rozvoja územia (obce), a ktoré smerujú k uspokojovať potreby súčasnej generácie bez toho, aby ohrozil možnosti uspokojovania potrieb budúcich generácií. Tak ako SR a jednotlivé samosprávne kraje, musia mať aj obce a mestá na Slovensku vypracované strategické dokumenty, ktoré určia smer ich ďalšieho vývoja.

Rozvoj akejkoľvek menšej či väčšej spoločnosti na menšom či väčšom území nie je možné riadne zabezpečiť bez poznania potrieb, problémov, záujmov obyvateľov, organizácií, firiem produkujúcich na danom území tovar či ponúkajúcich služby. Rovnako tak by nemal byť obídenný potenciálny záujem pobytových a tranzitujúcich návštevníkov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Obec Olešná má na svojom území značný potenciál, má veľmi dobrú geografickú polohu s autonómnym postavením a zároveň s relatívnou blízkosťou k centru regiónu. Má viacero silných stránok, ktoré už v tomto období vplývajú na jej ďalší rozvoj.

V záujme ďalšieho postupu pri skvalitňovaní života v obci je potrebné popísať jej súčasnú východiskovú pozíciu, analyzovať jednotlivé oblasti života, stanoviť možnosti a príležitosti, definovať strategickú víziu, zámery, ciele a konkrétne aktivity, ktoré v krátkodobom, strednodobom i dlhodobom horizonte vytvoria podmienky na ďalší rozvoj obce Olešná.

PHSR obce Olešná na roky 2015 - 2022 stanovuje vízie a strategické ciele, navrhuje konkrétne aktivity pre ich dosiahnutie, uvádza merateľné ukazovatele a určuje opatrenia v oblasti: vzdelávania, kultúry, športu, voľného času a mládeže, sociálnych služieb a zdravotníctva, bývania a služieb občanom, bezpečnosti a poriadku, marketingu, cestovného ruchu a ekonomického rozvoja, dopravy a technickej infraštruktúry, životného prostredia a samosprávy. Na základe vytvoreného dokumentu je možné programovať územný a integrovaný rozvoj trvalo udržateľným spôsobom, pripraviť územie obce a budovať jeho kapacity pre absorpciu nových technológií, služieb a rôznych ponúk a príležitostí pre zvýšenie kvality života obyvateľov na území obce Olešná.

1. ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Vzhľadom na svoju veľkosť, je obec Olešná úzko spätá so svojím okolím a je od neho závislá. Obec nemôže presadzovať individuálny prístup k regionálnemu rozvoju, ale musí dôkladne analyzovať svoje prostredie a plánovať svoj rozvoj v súlade s obmedzeniami a možnosťami okolia. Nie je možné, aby obec Olešná poskytovala svojim obyvateľom všetky služby verejného charakteru, pretože by to mohlo byť vzhľadom na počet obyvateľov neekonomické a tieto služby by nedosahovali požadovaných kvalít. Obec Olešná sa preto musí orientovať na služby obyvateľstvu, ktoré sú v obci vykonávané lepšie a výhodnejšie ako v okolitých sídelných centrách. Avšak stále zostáva priestor pre stanovenie vlastných priorít a hľadanie nástrojov pre ich naplnenie.

Poloha je ďalším kľúčovým faktorom rozvoja obce Olešná, a to z pohľadu všetkých regionálnych úrovní, má mimoriadny vplyv na ekonomiku.

Obec Olešná sa hrdo hlási už k svojej takmer 400 ročnej kopaničiarskej tradícii a na jej základoch sa snaží vytvárať vyvíjajúce sa moderné vidiecke prostredie pre svojich obyvateľov. Obec patrí k menším obciam, pričom raritou je, že sa skladá z dvoch územne samostatných častí. Dlhé roky mali tieto časti názov Olešná I a Olešná II. Od roku 2003 rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra v Bratislave sa katastrálne časti obce volajú Olešná a Olešná - Burkov vrch. Obec Olešná leží v severozápadnej časti Slovenska v regióne Horné Kysuce. Z administratívneho hľadiska patrí do Žilinského kraja, okresu Čadca. Z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň NUTS V. Kataster obce susedí s katastrami obcí Staškov, Podvysoká, Turzovka, Klokočov a obcou Horní Lomná v Českej republike.

Južná časť chotára je tvorená pahorkatinou až vrchovinou, ktorá prechádza v severnej časti do hornatiny z treťohorných hornín. Časť obce Olešná - Burkov vrch patrí do Chránenej krajinskej oblasti Kysuce, ktorá bola vyhlásená v roku 1984 a územne nadväzuje na Chránenú krajinnú oblasť Beskydy (1973) na Morave. CHKO Kysuce zasahuje do obce Olešná svojou západnou časťou, ktorú tvoria Javorníky, Turzovská vrchovina a Moravsko-sliezske Beskydy, pričom vzácne sú prirodzené lesy pralesovitého charakteru v najvyšších polohách Javorníkov. Údolie rieky Olešnianky, ktorá je prirodzenou hranicou s obcou Staškov, s typickým výskytom jelšín na brehoch patrí k osobitným chráneným územiám v rámci CHKO Kysuce.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Obec Olešná je súčasťou Euroregiónu Beskydy, ktorý tvoria obce a mestá Slovenskej, Českej a Poľskej republiky. Hlavnou náplňou spoločenstva je hľadanie možností rozvoja a spolupráce v jednotlivých oblastiach, najmä v oblasti cestovného ruchu, výmeny informácií, spoločných športových, kultúrnych a iných podujatí. Nadmorská výška v strede obce je 470 m n. m. a v chotári 460 - 1032 m n. m. Najvyšším bodom na území obce je Burkov vrch (1 032 m n. m.), ktorý sa nachádza na hranici s Českou republikou.

Obec Olešná má vybudovanú takmer komplexnú infraštruktúru. S reguláciou potoka Olešnianka bola v rokoch 1935 - 1939 postavená štátna cesta od Staškova do Jelitova. V roku 1953 bola táto cesta upravená a začala po nej premávať pravidelná autobusová doprava. Cesta č. III/487 je spojnicou obce Olešná so štátnou cestou v smere Čadca - Makov. Obec spravuje miestnu sieť komunikácií v celkovej dĺžke 36,52 km. Ide o cesty s rôznou povrchovou úpravou a technickým stavom. Takmer celá sieť miestnych komunikácií si vyžaduje rekonštrukciu zvršku a v intraviláne obce vybudovanie súbežných chodníkov, a to podľa priestorových možností a profilu cesty. Okrem miestnych komunikácií sa v katastri obce Olešná nachádzajú poľné a lesné cesty, ktorých správcom sú Štátne lesy SR a poľnohospodárske a lesné spoločnosti. Obec je svojou polohou situovaná tak, že do obce je možný vstup po pozemných komunikáciách cez niektorý z 11 mostov. Ďalšie mostné objekty sa nachádzajú už na území obce, a to v počte 19. Obec spravuje aj štyri lávky, ktoré sú určené pre peších.

Tabuľka 1 Poloha obce Olešná

Základná charakteristika obce Olešná (k 31.12.2014)	
Kód obce	509 337
Názov okresu	Čadca
Názov kraja	Žilinský
Štatút obce	obec
PSČ	023 52
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1 619
Nadmorská výška obce v m n. m.	480
Celková výmera územia obce [m ²]	19 770 000
Počet obyvateľov obce	1 949
Hustota obyvateľstva na km ²	98,58

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky.

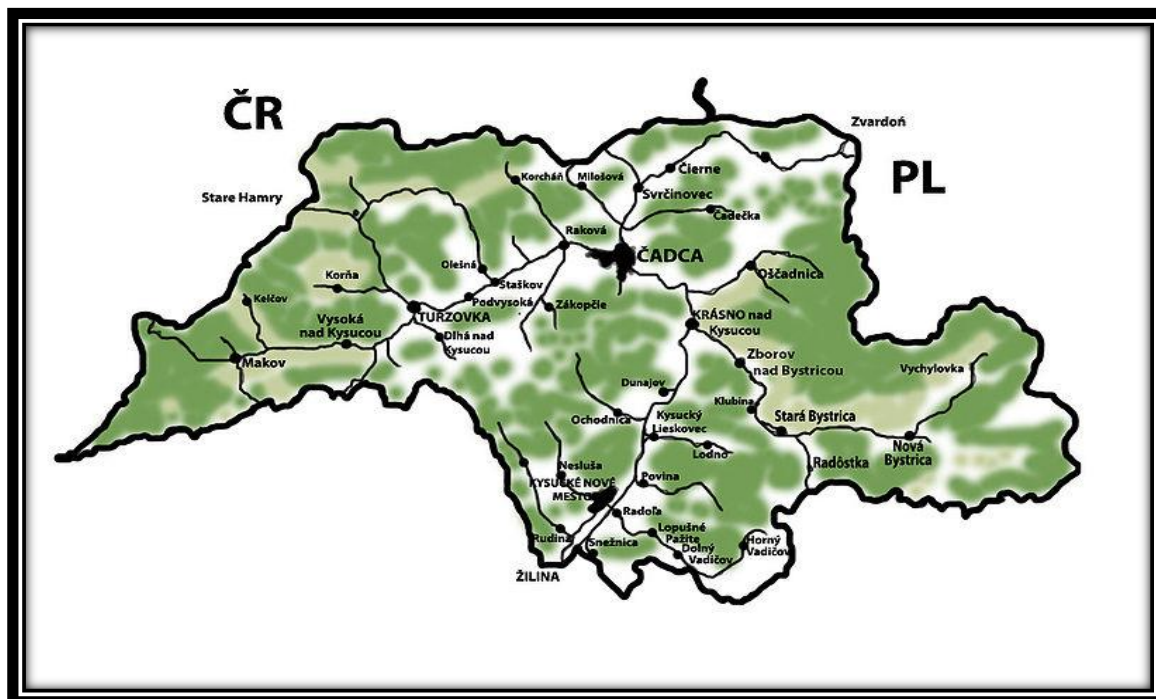

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

S okolitými mestami (Čadca, Turzovka) a ďalšími vidieckymi sídlami je obec spojená vlakom (železničná stanica Staškov), autobusovou a osobnou dopravou. Dopravným uzlom pre obec Olešná je susedná obec Staškov, cez ktorú prechádza cestná a železničná spojnice na trase Žilina - Čadca - Makov - ČR. Autobusovú dopravu do obce zabezpečuje SAD Čadca vo viacerých linkách. Podľa vyjadrenia občanov frekvencia prepravných liniek je nedostačujúca v určitých špičkových hodinách. Na autobusovej trase v intraviláne obce sa nachádza 9 autobusových zastávok, ktoré si vyžadujú technickú obnovu.

Dopravný systém obsluhy územia sa v maximálnej miere prispôboval postupne vznikajúcej zástavbe v obci. Tak vznikol systém prístupových komunikácií k objektom, ktorých parametre a technický stav v mnohých prípadoch umožňujú zložitú dopravnú obsluhu. Hlavné trasy pešieho pohybu umožňujú prístup k jednotlivým oblastiam občianskej vybavenosti, rekreácie, športu, zastávkám autobusovej hromadnej dopravy, k železničnej stanici a železničnej zastávke. Tieto trasy je potrebné v obci Olešná postupne realizovať ako samostatné spevnené pešie komunikácie.

Obrázok 1 Poloha obce Olešná voči susedným obciam a mestám

Prameň: https://sk.wikipedia.org/wiki/Kysuce#/media/File:Mapa_kysuc.jpg.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Obrázok 2 Poloha obce Olešná voči susedným obciam a mestám

Prameň: Obec Olešná.

1.1 Erb, pečať a vlajka obce - trojica jej najdôležitejších symbolov

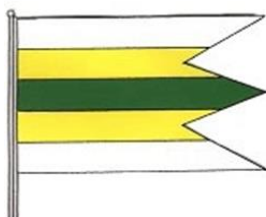
Je známe, že jednotlivé obce v určitom štádiu svojho vývoja dosiahli taký stav, že v súvislosti s vlastnou administratívou potrebovali na potvrdenie vydaných písomností obecnú pečať, teda obecný symbol. Používanie pečatí je veľmi starým zvykom. V minulosti mali pečate tri funkcie, a to identifikačnú, uzatváraciu a overovaciu. Vlastné pečate v tom čase mali aj mestá a obce. V dedinskom prostredí na území Kysúc došlo k masívnemu používaniu vlastných obecných pečatí až v priebehu 18. storočia, dovtedy mali svoje pečate zvyčajne len mestá, mestecká či významnejšie dedinské sídla.

Erb obce Olešná: Erb obce Olešná patrí medzi „hovoriace“ erby, ktoré patria v heraldike medzi najcennejšie. Symbolika erbu obce patrí k najpôsobivejším na Slovensku: jelše sú na troch kopcoch pripomínajúcich brehy potoka. Jelše sa na brehy cieľavedome vysádzajú, aby koreňmi spevňovali brehy. V tom je ukrytá symbolika i posolstvo erbu - vydržať aj v nehostinnom prostredí, byť pevný a nepoddajný voči prírodným živlom. Vtáčik na vrcholci stredného stromu dáva erbu milotu a oživuje ho.

Pečať obce: Odtlačok pečate s kruhopisom OBEC OLESSNA sa zachoval na písomnosti z 5. januára 1869. V pečatnom poli vidno na poduške kráľovskú korunu a pod poduškou ružičku. Súčasná pečať obce Olešná je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC OLEŠNÁ.

Vlajka obce Olešná: Vlajka obce pozostáva z piatich obdĺžnikových pruhov vo farbách bielej, žltej, zelenej, žltej a bielej. Vlajka má pomer strán 2:3 a je ukončená tromi cípmi, to je dvomi zástrihmi siahajúcimi do tretiny listu vlajky.

1.2 História obce Olešná

Obec Olešná má už svoju takmer 400-ročnú históriu. Už v roku 1325 sa územie spomína ako kopec „Holesne“, v roku 1438 ako „Wyrch Olessna“. Obec vznikla počas kopaničiarskeho osídlenia Kysúc na začiatku 17. storočia na území pôvodnej obce Turzovka. Z nej sa postupne osamostatnilo sedem obcí, medzi nimi aj Olešná. V rámci osídľovania dostali prví osadníci od zemepána Juraja Thurzu tzv. zárubky - pásy rolí, pričom boli na šesť až dvadsať rokov oslobodení od feudálnych dávok.

Prvá písomná zmienka o samostatnej obci „Olessna“ je už z roku 1580. Ďalšia je z urbára Bytča - panstva Thurzovcov z roku 1619. Palatín Juraj Thurzo v lokačnej listine pre obec Turzovka z roku 1602 uvádza, že školtétovi Adamovi Bonecovi a jeho štyridsiatim sedliakom a valachom dáva možnosť usadiť sa v dedine Turzovka, ktorej hranice vymedzuje nasledovne: „...schádzajúc popri tej istej rieke Kysuca, ktorá prechádza ku miestu, kde sa do nej vlieva riečka Olešná. Odtiaľto hranica stúpa popri rieke Olešná až k jej prameňu, k Beskydám, kde sú hranice s Moravou a Sliezscom. Toto územie ako náš majetok naši poddaní z Turzovky budú povinní vždy brániť.“

Od roku 1598 bola obec Olešná súčasťou Turzovky. Aj v súvislosti s touto históriou obec Olešná do roku 2015 cirkevne patrila pod rímsko-katolícku farnosť v Turzovke, kde boli od začiatku 18. storočia vedené cirkevné matriky narodených, sobášených a zomrelých.

Od 1. júla 2015 na slávnostnej svätej omši v kostole Sedembolestnej Panny Márie v Podvysokej, ktorú celebroidal žilinský biskup Mons. Tomáš Galis spoločne s kňazmi z okolitých farností, obce Podvysoká a Olešná vrátane ich príslušných katastrálnych území odčlenil z Farnosti Turzovka, do ktorej doteraz cirkevno-práve patrili a zriadil ich ako samostatnú farnosť s úradným kánonickým názvom Farnosť Podvysoká. Súčasne za jej farský kostol určil Kostol Sedembolestnej Panny Márie v obci Podvysoká. Hranice novej Farnosti Podvysoká tvoria katastrálne hranice oboch obcí - obce Podvysoká a Olešnej, pričom za prvého správcu Farnosti Podvysoká bol menovaný Miroslav Vároš.

Urbáre panstva Bytča z rokov 1607, 1619 a 1653 uvádzajú mená prvých osadníkov, ktoré sú doteraz v obci, a podľa ktorých boli rozdelené jednotlivé role - zárubky. V roku 1730 tešínske dokumenty uvádzajú, že poddaní z troch osád - Rakovej, Staškova a Olešnej vystavali pri rieke Kysuca počas „rebélie Rákociho“ asi 200 domov. V roku 1784 mala Olešná 212 domov a 1097 obyvateľov. V roku 1880 mala 200 domov a 1378 obyvateľov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

V roku 1849 bol v mestečku Čadca zriadený slúžnovský úrad a v roku 1850 aj okresný súd. Čadca bola aj sídlom okresu, do ktorého patrilo okrem Olešnej ďalších 14 obcí z Horných Kysúc. Do roku 1895 patrila Olešná k notárskemu úradu v Turzovke, v roku 1895 bol zriadený notársky úrad v Staškove aj pre obce Podvysoká a Olešná.

V rokoch 1906-1918 bol názov obce pomaďarčený na Berekfalu. V roku 1924 bol založený Dobrovoľný hasičský zbor v Staškove aj pre obce Olešná a Podvysoká. V roku 1934 mala obec len úrad starostu, ktorý úradoval doma. V rokoch 1936 - 1939 boli v obci v časti Burďakov pokusné vrty na naftu do hĺbky 700 metrov. V rokoch 1938 - 1939 bola miestna časť Klin, v ktorej bolo 12 domov, pričlenená k Poľsku. V rokoch 1944 - 1945 bývalo v škole u Rovňanov 30 nemeckých vojakov. Obyvatelia kopali cez obce zákopy až do staškovskej grapy, našťastie od priamych bojov bola obec ušetrená. Oslobodená bola 2. mája 1945.

V rokoch 1950 - 1961 bol úrad MNV v drevenej budove na mieste dnešného kultúrneho domu. V rokoch 1961 - 1972 bol MNV v novom kultúrnom dome. Od roku 1968 je v obci poštový úrad a od roku 1974 aj matričný úrad. V rokoch 1993-1996 obec patrila pod Obvodný úrad v Turzovke. Od roku 1996 patrí obec pod Žilinský kraj a stále je súčasťou okresu Čadca. Od roku 2003 obec spoločne s ďalšími 8 obcami z Horných Kysúc vytvorila v rámci nových kompetencií pre samosprávu (stavebné a sociálne veci) Spoločný obecný úrad v Turzovke, na ktorého činnosť prispievala finančne (činnosť ukončená v roku 2007).

V roku 2003 má obec 710 súpisných čísiel a 2070 obyvateľov. Obyvatelia sa zaoberali najmä prácou v lesoch a chovom oviec. Za I. ČSR sa živili aj podomovým obchodom s galantérnym tovarom a drotárstvom. Po roku 1945 nastáva výstavba obce (112 domov). Obyvatelia odchádzajú za prácou najmä do Čiech (pracujú ako lesní robotníci) a na Moravu (železiarne Třinec, Ostrava).

Obec vznikla ako roztratená zástavba, pozostávajúca z väčšieho počtu osád a kopaníc. Zrubové domy na kopaniciach s komorou na čelnej strane pod sedlovou, pôvodne šindľovou strechou a podlomenicou sú zo začiatku 20. storočia a dokumentujú zachovalú ľudovú architektúru obce Olešná.

1.3 Geologické, geomorfologické a pedologické pomery v obci Olešná

Geologické pomery charakterizujú základné geologické štruktúrne jednotky riešeného územia. Horniny odrážajú dlhodobý vývoj územia a zároveň vo veľkej miere ovplyvňujú aj iné zložky krajiny a tiež súčasné možnosti jej hospodárskeho využitia tak pre technické ako aj bioprodukčné činnosti (ako pôdotvorný substrát).

Podľa geomorfologického členenia Slovenska patrí územie obce do podsústavy Karpaty, ktoré sú súčasťou európskeho alpínskeho orogénu. Takmer celé Slovensko je tvorené provinciou Západné Karpaty a územie obce nie je výnimkou.

Z hľadiska užšieho geomorfologického členenia patrí obec do subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty a dvoch oblastí: Slovensko-moravské Karpaty a Západné Beskydy.

Celá oblasť Horných Kysúc je tvorená flyšovým pásmom, ktoré tvorí mohutný oblúk Karpát budovaný súvrstviami kriedy vo flyšovom vývoji, ktoré je dlhé 1 300 km a 60 - 75 km široké, a tak prechádza aj obcou Olešná. Centrálna časť územia obce Olešná sa nachádza v magurskej jednotke (príkrovce), ktorá je tvorená najmä flyšovými sedimentmi.

Južná časť chotára je tvorená pahorkatinou až vrchovinou, ktorá prechádza v severnej časti do hornatiny z treťohorných hornín. Časť obce Olešná - Burkov vrch patrí do Chránenej krajínnej oblasti Kysuce, ktorá bola vyhlásená v roku 1984 a územne nadväzuje na Chránenú krajinnú oblasť Beskydy (1973) na Morave. CHKO Kysuce zasahuje do obce Olešná svojou západnou časťou, ktorú tvoria Javorníky, Turzovská vrchovina a Moravsko-sliezske Beskydy, pričom vzácne sú prirodzené lesy pralesovitého charakteru v najvyšších polohách Javorníkov.

Údolie rieky Olešnianky, ktorá je prirodzenou hranicou s obcou Staškov, s typickým výskytom jelšín na brehoch, patrí k osobitným chráneným územiám v rámci CHKO Kysuce.

V súčasnosti je reliéf obce Olešná rozdelený na jednotlivé geomorfologické celky, chrbty, svahy, doliny, plošiny a iné geomorfologické tvary. Oblasť má prevažne hornatinový až vrchovinový georeliéf. Severnú a južnú stranu hranice tvoria väčšinou hrebene a vrcholky kopcov. Najvyšším bodom na území obce je Burkov vrch (1 032 m n. m.), ktorý sa nachádza na hranici s Českou republikou.

V katastri obce Olešná dominujú nasýtené až nenasýtené hnedé lesné pôdy, často oglejené, sprievodne sa vyskytujú tiež pseudogleje na stredne ťažkých až ľahších zvetralinách. Tieto pôdy sú stredne až málo úrodné, z hľadiska zrnitosti sú hlinité, ťažké s vyšším obsahom skeletu.

1.4 Klimatické pomery

Značný vplyv na klimatické pomery územia v obci Olešná má geografická poloha, nadmorská výška a prevládajúce prúdenie vzduchu. Územie je súčasťou širšej oblasti ležiacej na rozhraní oceánskych a kontinentálnych vplyvov, kde sa v priebehu roka viackrát vystriedajú vzduchové hmoty rozličných vlastností. Vzhľadom na členitosť reliéfu obce Olešná sú veterné pomery rozdielne. Podnebie obce Olešná je ovplyvňované prevládajúcim západným prúdením vzduchu v miernych zemepisných šírkach. Centrum obce Olešná patrí do mierne teplej oblasti, okrsku mierne teplá, veľmi vlhká vrchovinová oblasť, s mierne chladným, horským klimaticko-geografickým typom klímy.

Priemerná teplota v obci v júli dosahuje 16 - 17 °C, priemerná teplota v januári je (-4) - (-6) °C, priemerná ročná teplota 5 - 7 °C, priemerná ročná amplitúda teplôt je 21 - 21,5 °C. Počet letných dní je ich 30 - 40 ročne.

So stúpajúcou nadmorskou výškou klesá priemerná ročná teplota o 0,6 °C na každých 100 m. Väčšiu časť extravilánu obce Olešná vo vyššej nadmorskej výške možno zaradiť do chladnej klimatickej oblasti, okrsku mierne chladná oblasť. S priemerným ročným úhrnom zrážok 800 - 1000 mm sa územie obce zaraďuje do vlhkej oblasti. Maximum zrážkovej činnosti pripadá na letné mesiace v období letných búrok, minimum v zimných mesiacoch. Počet dní so snehovou pokrývkou je ročne 80 - 120, v najvyšších polohách až do 180 dní.

1.5 Hydrologické pomery

Na území obce Olešná je najvýznamnejším vodným tokom potok Olešnianka, ktorá je ľavostranným prítokom rieky Kysuca. Rieka Kysuca je typickou riekou v horskej oblasti so snehovo-dažďovým typom odtoku. Pramení pod vrchom Hričovec v katastrálnom území obce Makov, vlieva sa do rieky Váh pri Žiline a patrí do úmoria Čierneho mora. Celková dĺžka toku je 66,6 km, plocha povodia je asi 1 053 km².

Olešnianka ako ľavostranný prítok Kysuce meria 10,8 km a je tokom IV. rádu. Pramení v Moravsko-sliezskych Beskydách na severovýchodnom svahu Uhorskej (1 028,6 m n. m.) v nadmorskej výške približne 940 m n. m., v blízkosti štátnej hranice s Českou republikou. V pramennej oblasti tečie najprv na juh, následne sa stáča a pokračuje juhovýchodným smerom cez osadu Hrubý Buk, po pribratí Čierneho potoka pri osade Bazgerka sa prechodne stáča viac na juhovýchod.

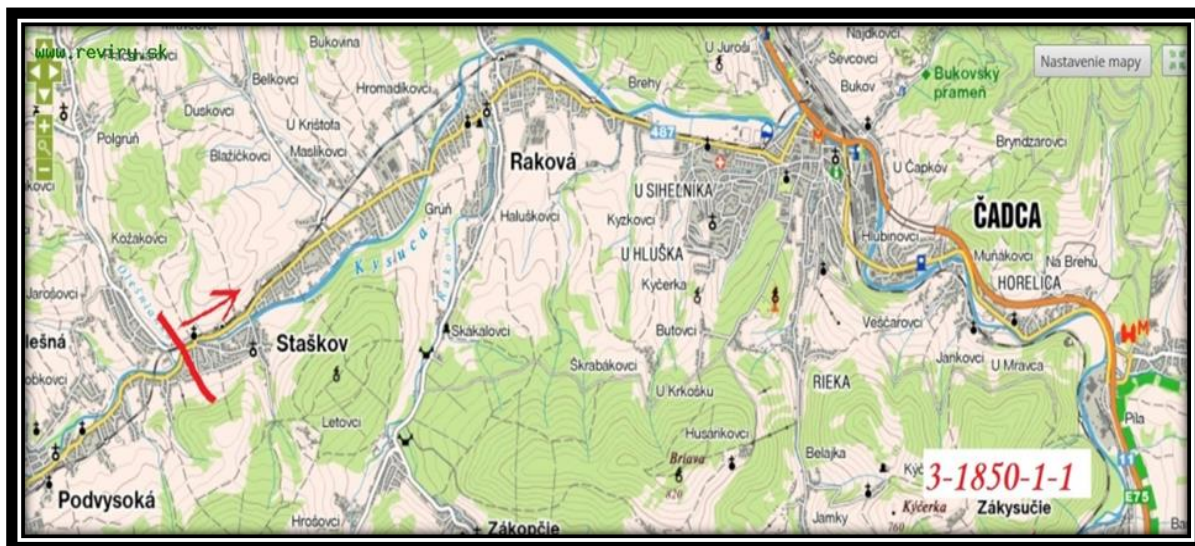

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Medzi osadami Jelitov a Kožákovci tečie severojužným smerom a sprava priberá Chotárny potok. Od osady Kožákovci už tečie k ústiú na juhovýchod, pričom sa z pravej strany oddeľuje vedľajšie rameno tečúce cez intravilán obce Olešná, spoločne podtekajú železničnú trať Čadca - Makov a tesne pred ústím do Kysuce sa opäťovne spájajú.

Najväčší prietok dosahujú toky v území obce Olešná pri jarnom topení snehu v marci a apríli a tiež počas intenzívnych letných búrok v júni a v júli. V obci sa vyskytujú aj podmáčané slatinné lúky, na niektorých miestach s prechodom do rašelinísk. Ich vznik podmienila voda, ktorá sa vplyvom nepriepustného podložia akumuluje v terénnych depresiách alebo v spodných častiach svahov.

Obrázok 2 Tok rieky Olešnianky

Prameň: <https://www.google.sk/search?q=poloha+obce+sta%C5%A1kov+na+mape+vo%C4%8Di+in%C3%Dm+obciam+v+okol%C3%AD&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=1..>

1.6 Životné prostredie v obci Olešná

Žilinský kraj je región s najväčším plošným podielom území v rôznom stupni ochrany v rámci SR. Prírodné bohatstvo v Žilinskom kraji sa priamo odzrkadľuje aj v počte a plochách chránených území. Ide o lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu a biotopy národného významu, biotopy druhov európskeho významu, biotopy druhov národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, významné krajinné prvky alebo územia medzinárodného významu. Zo štrnástich CHKO na území SR pokrývajú časť územia ŽSK tri oblasti. Z nich CHKO Horná Orava a CHKO Kysuce sa celé rozkladajú iba na území ŽSK.

Na území okresu Čadca, na ktorom sa rozprestiera aj územie obce Olešná sa nenachádza žiaden národný park. Na jeho území sa nachádza chránená krajinná oblasť Kysuce, ktorá v okrese Čadca pozostáva z dvoch samostatných častí, a to západnej Javorníckej a východnej Beskydskej. Do beskydskej časti malou mierou zasahuje aj Chránené vtáčie územie Malá Fatra, ktoré je súčasťou NP Malá Fatra a Chránené vtáčie územie Horná Orava, ktoré je súčasťou Chránenej krajinnéj oblasti Horná Orava.

Na území okresu sa taktiež nachádza 16 maloplošných chránených území a 12 území európskeho významu. Celková plocha veľkoplošných chránených území je 552,10 km², čo je cca 72,6 % podiel na celkovej rozlohe okresu.

V porovnaní s celokrajským priemerom, kde podiel chránených území na celkovej rozlohe územia činí 52,9 % možno konštatovať, že okres Čadca patrí medzi okresy v Žilinskom kraji s nadpriemerným podielom chránených území na svojej rozlohe.

Tabuľka 2 Veľkoplošné chránené územia v okrese Čadca a v okrese Žilina

Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	
			celková	z toho v okrese
NP	NP Malá Fatra	3	22 630	8 422
Ochranné pásmo NP	NP Malá Fatra - OP	2	23 262	10 355
CHKO (okres Čadca)	CHKO Kysuce	2	65 462	55 210
CHKO (okres Žilina)	CHKO Kysuce	2	68 997	1 619
CHKO	CHKO Strážovské vrchy	2	30 979	4 532

Prameň: <http://www.sazp.sk/>, stav k 31.12.2013.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Pri zabezpečovaní primárnych a sekundárnych potrieb človeka veľmi často dochádza k narušeniu alebo k ničeniu prírody a celého životného prostredia. Človek nemá žiadne právo na ničenie diela, ktoré sám nevytvoril, má však povinnosť napraviť všetko to, čo za dlhé roky zničil, aby v dôsledku jeho konania nedošlo k ekologickej kríze, tzn. k extrémnemu stavu, pri ktorom dochádza k zrúteniu prírodných ekosystémov, k zlyhaniu zdrojov potravín, k vyčerpaniu zdrojov biosféry a nakoniec k zániku celých spoločenstiev vrátane človeka.

Za jeden z hlavných nástrojov pre uskutočňovanie trvalo udržateľného rozvoja miest či obcí je považované posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Predstavuje účinný preventívny systém v starostlivosti o životné prostredie. Je tiež účinným nástrojom umožňujúcim zabrániť realizácii činností, ktoré by neprípustne a často nenávratne poškodili životné prostredie, alebo aspoň vybrať z variantov konkrétneho všeobecne prospešného projektu variant s najmenšími negatívnymi vplyvmi na životné prostredie.

Tento nástroj umožňuje všetkým občanom podieľať sa na rozhodovaní o činnostiach, ktoré sa bezprostredne dotýkajú prostredia, v ktorom žijú a budú žiť ich potomkovia. Preto každá obec, aj obec Olešná, má v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie veľmi dôležité postavenie. Základnou úlohou obce a jej obyvateľov z hľadiska zabezpečenia trvalej prosperity je docieľať vysokú kvalitu základných zložiek životného prostredia - ovzdušia, vody, pôdy, horninového prostredia a organizmov, čoho predpokladom je minimalizácia negatívnych vplyvov a garancia funkčných a efektívnych systémov na ich ochranu a využívanie, riadených štátnym i podnikateľským sektorom.

K vážnym poškodzovateľom životného prostredia patrí bez pochyb drastický úbytok lesných porastov, a to nielen na území okresu Čadca, ale na celom území našej planéty. Táto činnosť má už dnes za následok nevyčísliteľné škody. Ťažba dreva zásadne mení krajinný ráz celej krajiny a aj samotné zloženie lesa. Ťažba dreva predstavuje nezvratný proces a zároveň jeden z najvážnejších zásahov a vplyvov na životné prostredie. Prirodzený les sa nedá ničím nahradiť, a aj napriek tomu sa v ťažbe a devastácii lesov naďalej pokračuje. Pri súčasnom tempe ťažby drevnej hmoty spolu s nadmerným znečisťovaním ovzdušia môžu lesy úplne zmiznúť z povrchu Zeme už za 50 až 90 rokov - stav prinajmenej alarmujúci.

Obec Olešná leží mimo záujmov väčších priemyselných výrobcov. Z tohto dôvodu môžeme konštatovať, že v katastrálnom území obce sa nenachádza veľký znečisťovateľ ovzdušia. Z ekonomického hľadiska je nevyhnutné zachovať kvalitu životného prostredia.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Najväčším znečisťovateľom ovzdušia v zimnom období sú domácnosti, ktoré zabezpečujú svoje vykurovanie tuhými palivami. K devastácii životného prostredia prispievajú aj čierne skládky, nedoregulované vodné toky a samotní občania, ktorí sa podieľajú podstatnou mierou na vzhľade a estetike samotnej obce. Rozvinutím osvetly medzi občanmi sa časom môže zmeniť prístup k životnému prostrediu v rámci spomínanej obce.

Kvalite životného prostredia neprispievajú chátrajúce hospodárske objekty, staré drevené prístavby a oplotenia, neupravené dvory, chátrajúce rodinné domy, neupravené predzáhradky a nedostatok zelene. Negatívne pôsobia aj poškodzované autobusové zástavky na území obce Olešná.

Osobitnú pozornosť by mala obec venovať racionálnemu využívaniu nerastných surovín a vplyvu ich ťažby na životné prostredie, spresneniu geologického obrazu zdrojov fosílnych palív, rozvoju environmentálnej geológie či protieróznym opatreniam.

Ďalším významným krokom v oblasti životného prostredia obce je potreba intenzívnejšieho zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, teda nefosílnych zdrojov energie, ktorých energetický potenciál sa trvalo obnovuje prírodnými procesmi alebo činnosťou ľudí, pričom ide o zdroje ako vodná energia, slnečná energia, veterná energia, geotermálna energia, biomasa vrátane všetkých produktov jej spracovania, bioplyn, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd či biometán. Aj napriek tomu, že tieto zdroje existujú od vzniku Zeme a stále sa obnovujú, ich využívanie je v súčasnosti relatívne technicky náročné a ekonomicky nákladné. Ropa, zemný plyn a uhlie sú zdroje koncentrovanej energie, ktoré sú v súčasnosti najpohodlnejšie a najvýhodnejšie na pokrytie energetických potrieb v celosvetovom meradle.

Sú ale neobnoviteľné - keď sa raz vyčerpajú, nedajú sa nahradiť. Navyše, spaľovanie ropy a uhlia je zdrojom znečistenia a výrazne prispieva ku klimatickej zmene. I keď sa alternatívne zdroje energie využívajú čoraz viac, k ich výraznému masovejšiemu využívaniu zatiaľ nedošlo. Často sa pri alternatívnych zdrojoch energie stretávame s mnohými problémami a prekážkami, ktoré stoja v ceste v ich zavádzaní, či zvýšení využiteľnosti ich dostupného potenciálu.

Ďalším významným krokom v oblasti ochrany životného prostredia je realizácia mnohých aktivít na zvýšenie separácie a zhodnocovania odpadu. Triedený zber vracia druhotné suroviny späť do výrobného procesu, čo výrazne vplýva na ťažbu a získavanie prvotných surovín. V mnohých smeroch sa tak znižuje devastácia nových území ťažbou.

Zmenšenie objemu skládkovania a spaľovania odpadov pozitívne ovplyvňuje znečisťovanie životného prostredia, a tým aj celkovo spotrebu energie. Kompostovaním biologicky rozložiteľných odpadov môžeme získať kvalitné ekologické hnojivá. Základným východiskom pre elimináciu environmentálnych rizík v rámci územia obce bude teda kontrola environmentálnej bezpečnosti a vhodnosti stavieb, zariadení a výrobkov, ako aj znižovanie negatívnych vplyvov chemických, fyzikálnych a biologických faktorov na zdravie ľudí, hospodárstvo, prírodné a kultúrne dedičstvo obce Olešná.

V súčasnosti sa stav ovzdušia obce výrazne zlepšil (aj v dôsledku plynofikácie obce), čo je zrejme i pohľadom - obecná samospráva najmä v zimnom období už nie je pri pohľade z vyvýšeného miesta zahalená do smogového oblaku. Prirodzená vegetácia na území obce Olešná je v súčasnosti značne pozmenená najmä antropogénnou činnosťou.

Taktiež postupný rozvoj ľudskej spoločnosti a rastúce nároky na život majú často veľmi nepriaznivé účinky na prírodu. Pôvodné ekosystémy sú narušované a pretvárané, pričom jednotlivé rastlinné a živočíšne druhy na tieto zmeny citlivo reagujú. Zmeny a pretváranie krajiny počas minulého a terajšieho režimu mali a majú na biodiverzitu často katastrofálne následky. Horné Kysuce, a teda ani Olešnú, tieto zmeny našťastie nezasiahli v takej miere ako iné odľahlé kúty Slovenska alebo susednú Českú republiku.

Vzhľadom na vyššie uvedené môžeme konštatovať, že príroda na území obce je pomerne dobre zachovaná, hoci aj tu badať negatívny vplyv človeka na biotopy. Podobne je na tom aj stav ovzdušia v obci Olešná, ktorý je uspokojivý s tendenciou sústavného znižovania nežiaducich faktorov a vplyvov. „Spoločným záujmom o ochranu nášho životného prostredia zabezpečíme lepší život pre všetkých.“

1.6.1 Životné prostredie - flóra

Charakter rastlinstva je ovplyvnený geologickým podložím, ktoré vytvára podmienky najmä pre acidofilnú vegetáciu, pričom územie patrí do oblasti Západokarpatskej kveteny. Klíma a nadmorská výška ovplyvňujú vegetáciu vertikálne, v oblasti je podhorského až horského charakteru. Podľa fytogeografického členenia Slovenska patrí územie do oblasti Západobeskydskej flóry. Lesy tvoria krásny prírodný rámeč obce Olešná a priam volajú turistov i cyklistov, alebo dokonca lyžiarov na bežkách, zdolať ich oblé hrebene.

Väčšinu územia obce Olešná pokrývali v minulosti bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, pričom lesnatosť bola takmer 100 %, a to do nadmorskej výšky takmer 800 m n. m.. V súčasnosti najväčšiu plochu z lesných spoločenstiev zaberajú nepôvodné smrečiny.

Krovinová etáž v lesoch nie je vyvinutá, prípadne sú zastúpené ojedinele druhy ako napr. zemolez obyčajný, ostružina malinová, ostružina krovitá, lieska obyčajná a pod.. V bylinnej etáži rastú predovšetkým kyslomilné druhy smrečín ako napr. brusnica čučoriedková, chlpaňa hájna, tŕňovka dvojlistá a pod..

Na území obce rastú viaceré chránené a vzácne druhy rastlín, s ktorými sa môžeme stretnúť najmä v lesoch a na podmáčaných lúčach. Z takýchto druhov rastlín tu patria napr. vstavač mužský, bradáčnik vajcovitý, vemeník dvojlistý, pahorec brvitý ...V súvislosti s ochranou prírody a prírodných hodnôt treba poukázať na skutočnosť, že severná časť územia zasahuje do chránenej krajinskej oblasti Kysuce. Na území CHKO platí II. stupeň ochrany. Významnou lokalitou je navrhované jadro regionálneho biocentra Bahaňa - Kuchariská a údolie Olešianky s meandrujúcim tokom a zachovalými brehovými porastmi.

1.6.2 Životné prostredie - fauna

Voľne žijúce živočíšstvo je jednou z hlavných zložiek prírody so závažnými vplyvmi na prostredie, jeho rovnováhu a nenahraditeľným genofondom dedičných vlastností jednotlivých druhov. Živočíchy sa môžu ľahšie prispôbiť životnému prostrediu vďaka schopnosti pohybovať sa. V určitom prostredí, kde nájdú dostatok potravy, úkryt a podmienky na vývin mláďat, vytvoria s ostatnými druhmi živočíšne spoločenstvo (zoocenózu). Rovnako ako rastlinné spoločenstvá je aj založenie populácie fauny limitované prírodnými podmienkami ako sú zemepisná poloha, geologické a klimatické podmienky a vegetačný kryt.

Komplex týchto faktorov ovplyvňuje jednotlivé živočíšne druhy v danom území. Živočíšne spoločenstvá majú na území obce Olešná charakter Západokarpatskej podhorskej a horskej fauny. Na území obce teda dominujú lesné, lúčne a pasienkové spoločenstvá, ktoré osídľujú živočíšne druhy viazané na tieto biotopy. K pretváraniu týchto biotopov prispela najmä v poslednej dobe ľudská činnosť, ktorá mnohé pôvodné biotopy zničila, zmenila, alebo nahradila novými a živočíchy sa museli týmto zmenám prispôbiť. Na území obce sú zastúpené tieto biotopy: biotop lesov a krovín, biotop lúk, pasienkov a kultúrnych polí, biotop stojatých a tečúcich vôd a biotop ľudských sídel.

Na území obce Olešná je zaznamenaný výskyt mnohých chránených druhov živočíchov, medzi ktoré patria napr. mlok obyčajný, skokan hnedý, užovka obojková, vlk dravý, medveď hnedý, vydra riečna či rôzne druhy drobných zemných cicavcov.

1.6.3 Mykoflóra na území obce Olešná

Priaznivé prírodné podmienky (najmä dostatok zrážok), veľké plošné zastúpenie lesov a dobrá zachovanosť niektorých lúk a pasienkov sú na území obce predpokladom pestrého spektra rôznych druhov lesných i lúčnych húb. V rámci Slovenska patrí celý región Horných Kysúc k skutočným hubárskym oblastiam a nie nadarmo sa hovorí: „čo Kysučan, to hubár“. Na území obce Olešná sa však nevyskytujú len bežné konzumné huby, ale aj mimoriadne vzácne druhy, ktoré ocení každý profesionálny mykológ.

K najbežnejšie a najčastejšie zbieraným hriбом patrí hriб smrekový, suchohriб hnedý, kozák brezový, kozák osikový, hriб zrnitohlúbikový či masliak obyčajný.

V modernom svete sa rovnako, ako mnoho rastlín a živočíchov, aj mnoho druhov húb stávajú ohrozené v dôsledku deštruktívnych ľudských aktivít (holoruby, meliorácie, nadmerné hnojenie, ukončenie tradičného hospodárenia, mechanické poškodzovanie lesného krytu ...).

Treba tiež spomenúť nadmerný zber húb, kedy ľudia zbierajú malé, príliš mladé alebo prestarnuté plodnice, ktoré neskôr vyhodí. Zákaz zberu plodníc má však pre ochranu húb nepatrný význam, oveľa dôležitejšie je chrániť podhubie ukryté pod zemou čo sa dá docieľiť len starostlivosťou o biotop, ktorý daný druh osídľuje.

Na území obce sa však popri bežných konzumných druhoch vyskytujú aj druhy veľmi vzácne, ktoré dotvárajú pestrú paletu diverzity a sú zaujímavé najmä pre profesionálnych mykológov. K najvzácnejším druhom na území obce patrí kedysi veľmi hojne sa vyskytujúci lievikovec kyjakovitý. Ďalším veľmi vzácnym druhom, ktorý môžeme na území obce Olešná nájsť už len sporadicky je náramkovka cisárska.

1.7 Demografický vývoj obce Olešná

Demografický vývoj významne ovplyvňuje fungovanie celej spoločnosti, preto sa štúdiu demografických procesov venuje veľká pozornosť. Kvalifikované rozhodovanie v oblasti ekonomiky, sociálnych vecí, zamestnanosti, školstva, zdravotníctva, bytovej výstavby sa nemôže zaobiť bez kvalifikovaných, vhodne štruktúrovaných, variantných a pohotových demografických informácií.

Význam demografických informácií zvyšuje súčasná spoločenská situácia, keď súčasťou spoločenských zmien sú aj zásadné zmeny v reprodukčnom správaní obyvateľstva. Dôsledkom týchto zmien sú zmeny v prírastkoch a štruktúre obyvateľstva, mení sa aj štruktúra rodín a domácností. Okrem informácií o minulom a súčasnom populačnom vývoji sú pre rozhodovacie procesy potrebné aj informácie o očakávanom vývoji. Demografické prognózy sú teda základom pri uvažovaní o budúcom vývoji spoločnosti.

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Štruktúra a počet obyvateľov obce predstavuje jeden z najdôležitejších aspektov rozvoja obce, od počtu obyvateľstva závisí výška podielových daní a taktiež spotreba po tovaroch a službách, čo ovplyvňuje podnikateľské prostredie v samotnej obci Olešná.

Obec Olešná sa radí medzi menšie obce. Na jej území v roku 2014 žilo 1 949 obyvateľov, z nich 949 žien a 1 000 mužov, čo predstavuje oproti roku 2013 úbytok o 13 obyvateľov. Nad 60 rokov veku je v obci 240 obyvateľov - 12,3 %, do 15 rokov má obec Olešná 301 - 15,4 % obyvateľov. Aktuálna hustota obyvateľstva obce Olešná je na úrovni 98,58 obyvateľov / km² oproti roku 2013, kedy hustota obyvateľstva dosiahla úroveň 104,0 obyvateľov / km².

Obec Olešná mala v roku 2005 2 021 obyvateľov, z toho 1 026 mužov a 955 žien. K 31. decembru 2007 mala obec 1 955 obyvateľov, z toho 1 192 mužov a 763 žien.

Pre ďalší rozvoj obce Olešná okrem ekonomických a sociálnych rozvojových predpokladov sú dôležité najmä pozitívne demografické ukazovatele. Od roku 1869 počet obyvateľov obce postupne každoročne narastal, najviac v období od roku 1950 až do roku 1980. V nasledujúcom období začala prevládať tendencia znižovania počtu obyvateľov. Vývoj obyvateľstva je podmienený najmä prirodzeným prírastkom a migráciou obyvateľov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Tabuľka 3 Vývoj počtu obyvateľov obce Olešná

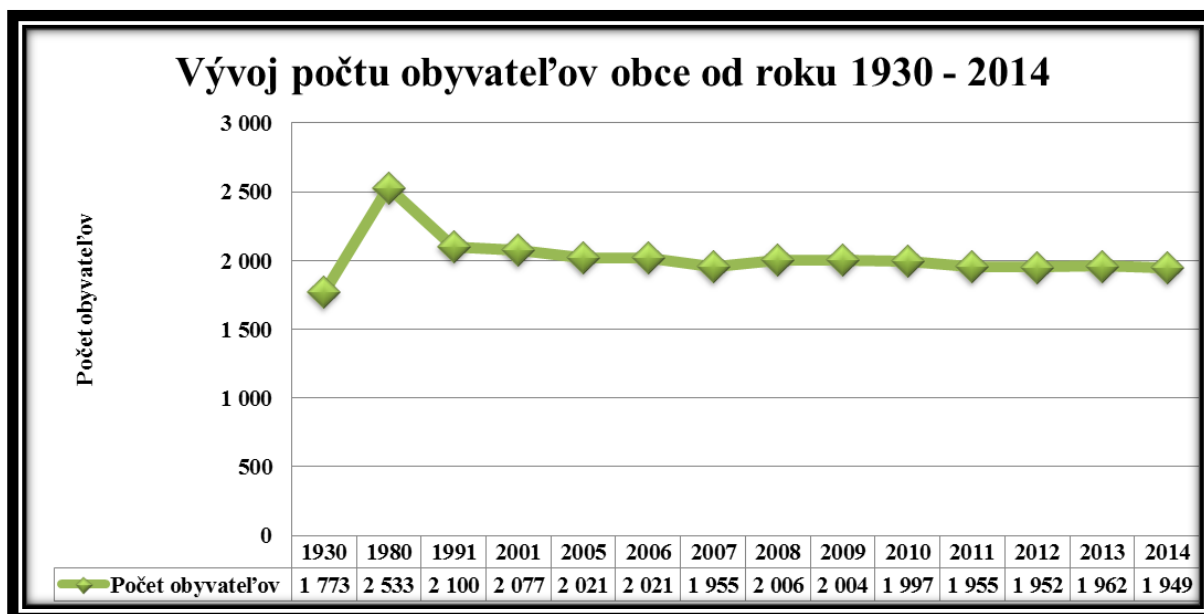
Rok	1930	1980	1991	2001	2005	2006	2007
Počet obyvateľov	1 773	2 533	2 100	2 077	2 021	2 021	1 955
Prírastok/úbytok obyvateľov		- 760	- 433	- 23	- 56	0	- 66
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	2 006	2 004	1 997	1 955	1 952	1 962	1 949
Prírastok/úbytok obyvateľov	+ 51	- 2	- 7	- 42	- 3	+ 10	- 13

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky.

V roku 2001 mala obec Olešná pri sčítaní obyvateľstva 2 077 obyvateľov a pri sčítaní obyvateľstva v roku 2011 1 955 obyvateľov, rozdiel 122 obyvateľov. Počas rokov 1980 až 2013 zaznamenala obec Olešná najväčší úbytok obyvateľstva v roku 2007, a to v počte 66 obyvateľov a v roku 2011 v počte 42 obyvateľov.

Na základe údajov zo Štatistického úradu Slovenskej republiky môžeme konštatovať, že vývoj počtu obyvateľov obce Olešná má mierne kolísavý vývoj.

Obrázok 3 Vývoj počtu obyvateľov obce Olešná

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky.

1.7.1 Prognóza demografického vývoja

Neurčitost' vyplývajúca z individuálnych reprodukčných rozhodnutí obyvateľstva ako aj meniace sa a ťažko odhadnuteľné vonkajšie podmienky, vnášajú do procesu demografického prognózovania silný prvok neurčitosti. Preto aktuálnosť prognóz treba starostlivo sledovať a vyhodnocovať.

Napriek spomínanej neurčitosti vo vývoji reprodukčného správania obyvateľstva má populačný vývoj aj značnú zotrvačnosť, ktorá vyplýva hlavne zo stability vekovej štruktúry obyvateľstva. Preto je možné niektoré základné rysy populačného vývoja prognózovať s vysokou pravdepodobnosťou. Aj keby nastal vývoj, ktorý prognóza nepredpokladá, s istotou nespôsobí zvrátenie niektorých základných trendov budúceho populačného vývoja mimo rámcov vymedzených vysokým a nízkym prognostickým scenárom.

Možno jednoznačne skonštatovať, že obdobie najbližších 60 rokov bude charakteristické zmenou trendu vo vývoji počtu obyvateľov a kontinuálnym pokračovaním populačného starnutia. V roku 2060 bude obyvateľstvo Slovenska menej početné, staršie a pravdepodobne aj etnicky pesterjšie. Úbytok počtu obyvateľov na Slovensku začne s veľkou pravdepodobnosťou najneskôr v roku 2030 a s veľmi veľkou pravdepodobnosťou, ktorá hraničí s istotou, sa zachová až do konca prognózovaného obdobia, preto by sa počet obyvateľov mal v roku 2060 pohybovať okolo hranice 5,3 milióna osôb.

Naopak, čo sa týka starnutia obyvateľstva na Slovensku, prognózy sú veľmi stabilné a budúci vývoj môžeme v tomto smere odhadovať s veľmi vysokou pravdepodobnosťou. Starnutie obyvateľstva bude počas celého prognózovaného obdobia nezvratné a hlavne v období 2020 až 2040 veľmi intenzívne. Slovensko sa stane spolu s Poľskom najstaršou krajinou EÚ a zaradí sa medzi najstaršie krajiny na svete. Stagnácia počtu obyvateľov resp. mierny úbytok počtu obyvateľov neznamená v horizonte niekoľkých desaťročí pre spoločnosť prakticky žiaden problém. Veľmi intenzívne starnutie obyvateľstva však bude mať závažné dopady pre vývoj celej spoločnosti.

Najviac sa spomína sociálne a zdravotné zabezpečenie, starnutie obyvateľstva však ovplyvní aj vzdelávací systém, bytovú politiku, oblasť služieb a tvorbu infraštruktúry. Novou a veľmi významnou skutočnosťou je, že starnutie vo zvýšenej miere zasiahne obyvateľstvo v produktívnom veku. Ekonomické zaťaženie produktívneho obyvateľstva neproduktívnym obyvateľstvom sa začne zvyšovať, stane sa tak po období skoro 50-ročného klesajúceho trendu. Je to vážny signál pre trh práce.

Je zrejmé, že základné trendy vo vývoji počtu a vekového zloženia obyvateľstva sú veľmi stabilné a spoločnosť nemá reálne nástroje na ich zvrátenie. Treba reálne vyhodnotiť možnosti ovplyvniť reprodukčné správanie obyvateľstva a nezvratným, resp. vysoko pravdepodobným trendom prispôbiť fungovanie spoločnosti. Veľmi starostlivo treba zvažovať prijímanie opatrení.

Na budúci vývoj počtu a štruktúry obyvateľstva bude mať rozhodujúci vplyv vývoj plodnosti a migrácie. Nakoľko zmiernenie úbytku a starnutia obyvateľstva patrí medzi strategické spoločenské ciele, musí spoločnosť prispieť k ich realizácii. To znamená, že štát by mal podporiť zvyšovanie pôrodnosti a príchod migrantov na Slovensko.

Podpora pôrodnosti je dlhodobý a zložitý proces, ktorý navyše nebýva veľmi účinný. Spoločnosť má len obmedzené možnosti ovplyvňovať reprodukčné správanie obyvateľstva. Aj tak je vytváranie spoločenskej klímy priaznivo naklonenej pre zakladanie rodín a rodenie detí potrebné. Štát musí hrať v tomto procese rozhodujúcu úlohu, nakoľko má v rukách rozhodujúce nástroje - legislatívne, sociálno-ekonomické a pracovno-právne.

Len premyslenou kombináciou týchto nástrojov možno prispieť k vytvoreniu spoločenskej klímy, ktorá zvýši prestíž rodiny a detí v spoločnosti, čo je nevyhnutný predpoklad pre dlhodobejšie a zásadnejšie zvýšenie pôrodnosti.

V oblasti migrácie je potrebné vytvoriť také podmienky, aby imigranti mali záujem prichádzať na Slovensko, aby sa tu mohli stať platnými členmi spoločnosti a neskôr aj plnohodnotnými občanmi. Základným predpokladom takéhoto stavu je integrácia. Každý štát by mal samozrejme vedieť o koho má predovšetkým záujem a podniknúť príslušné kroky, aby preferované skupiny prisťahovalcov získal. V oblasti migrácie by teda mala existovať premyslená postupnosť krokov od identifikácie preferovaných skupín, cez prvý kontakt na území SR, ďalej cez vytvorenie podmienok pre integráciu (bývanie, práca, škola, rekvalifikácia, jazyk) až po vytváranie pozitívneho vzťahu k novej krajine a poskytnutie občianstva. To všetko samozrejme pri rešpektovaní osobnosti imigranta s celým jeho kultúrnym zázemím. Len ťažko si možno predstaviť tieto náročné kroky bez inštitucionalizovanej štátnej populačnej a migračnej politiky.¹

¹ BLEHA, B. - ŠPROCHA, B. - VAŇO, B. 2013. *Prognóza vývoja obyvateľstva Slovenska* . s. 74-75.

1.7.2 Prognóza demografického vývoja Žilinského samosprávneho kraja

Pôrodnosť

Reprodukčné správanie na Slovensku prechádza v posledných dvoch desaťročiach hlbokými, nezvratnými a historicky ojedinelými zmenami. Z pohľadu procesu plodnosti sme svedkami poklesu celkovej intenzity plodnosti pri súbežnom posune rodenia detí do vyššieho veku. Zároveň je preukázané dlhodobé pretrvávajúce pomerne značných regionálnych rozdielov v intenzite a časovaní plodnosti.

Úmrtnosť

Hlavným znakom posledných dvoch desaťročí sa stalo kontinuálne predlžovanie dĺžky potenciálneho života, čo sa odzrkadlilo aj na regionálnej úrovni. Pri tvorbe zhlukov okresov z pohľadu procesu úmrtnosti sú zohľadnené nielen ukazovatele intenzity, ale aj charakter samotného procesu (stredná dĺžka života pri narodení, v presnom veku 65 rokov, kvocient dojčenskej úmrtnosti, pravdepodobnosť prežitia medzi presným vekom 1 a 50, presným vekom 50 a 65 a presným vekom 65 a 85). Najlepšie úmrtnostné pomery nachádzame v zhlukoch 1 a 2. Naopak najhoršie úmrtnostné charakteristiky majú dlhodobé okresy v takmer súvislom páse juhu Slovenska a u mužov aj na severe stredného Slovenska - okresy Bytča, Čadca, Námestovo a Kysucké Nové Mesto.

Migrácia

Význam migrácie na regionálny populačný vývoj na Slovensku sa vo všeobecnosti zvyšuje. Prispieva k tomu pokles váhy prirodzeného pohybu a s ním súvisiacich prirodzených prírastkov. Z pohľadu vývojových trendov vnútornej migrácie sa ukazuje, že migračne ziskové okresy sa čoraz viac koncentrujú do západných regiónov Slovenska.

Zmena vo vekovej štruktúre obyv. predstavuje významný faktor, ktorý bude zásadným spôsobom ovplyvňovať rozvojový potenciál regiónu. Hlavné demografické trendy prejavujúce sa na celoštátnej úrovni, sú viditeľné aj na regionálnej úrovni. Prírastky obyvateľstva sa znižujú a obyvateľstvo starne - to je v kraji pribudnúť okresy s prirodzeným aj celkovým úbytkom obyvateľstva a zvýši sa priemerný vek obyvateľstva. Vývoj počtu a prírastku obyvateľstva nebude rovnomerný. Väčšina okresov ŽSK, okrem okresov Bytča, Námestovo a Trstená bude mať do roku 2035 prirodzený aj celkový úbytok obyvateľstva.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva ŽSK bude rovnomernejší. Zostarnú všetky okresy bez výnimky, aj keď intenzita populačného starnutia bude v jednotlivých okresoch rôzna - najmladším okresom bude okres Námestovo, najstarším okres Trstená.

Predpokladané zmenšovanie rozdielov v reprodukčnom správaní obyvateľstva vychádza z predpokladu šírenia spoločenskej a kultúrnej zmeny a znižovania sociálno-ekonomických rozdielov v rámci Slovenska. Zmenšovanie rozdielov v reprodukčnom správaní sa však nepremietne bezprostredne a priamo do vývoja počtu, prírastku a vekového zloženia obyvateľstva. Očakávané posuny vo vekovej štruktúre - presun silných povojnových generácií do poproduktívneho veku, presun silných generácií zo 70. rokov 20. stor. do poreprodukčného veku a presun slabých generácií narodených po roku 1990 do reprodukčného veku spôsobí, že prirodzený úbytok obyvateľstva a intenzita populačného starnutia sa budú prehľbovať, a to napriek očakávaným pozitívnym trendom plodnosti a úmrtnosti. Platí to pre všetky okresy SR bez výnimky, rozdiel bude len v intenzite týchto procesov, keďže v súčasnosti sa okresy z hľadiska vekovej štruktúry výrazne líšia.

Najvýznamnejší populačný rozvojový región v ŽSK budú tvoriť okresy Námestovo, Trstená a Bytča. Depopulačný región v rámci ŽSK kraja budú tvoriť okresy Martin, Trstená a veľmi nízke hodnoty populačného potenciálu bude mať aj okres Liptovský Mikuláš. Úbytok a starnutie obyvateľstva v okresoch s nízkym populačným potenciálom budú mať dopady na spôsob života aj životnú úroveň týchto regiónov:

- strata dynamiky a stagnácia sa prejaví na trhu práce - na strane ponuky aj dopytu,
- zvýšenie nárokov na zdravotnú aj sociálnu starostlivosť a služby pre seniorov.²

² BLEHA, B. - ŠPROCHA, B. - VAŇO, B. 2013. *Prognóza vývoja obyvateľstva Slovenska* . s. 74 - 75.

1.7.2 Prognóza vývoja počtu obyvateľov obce Olešná do roku 2035

Ako vstupné informácie pre posúdenie ďalšieho vývoja obyvateľstva v obci Olešná boli použité informácie a výstupy z publikácie „Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“ spracovanej v októbri 2013 Infostatom. Prognóza je spracovaná na úrovni okresu, preto budeme ako smerujúce údaje pre obec používať údaje za okres Čadca a zároveň zohľadňovať aj špecifiká demografického vývoja samotnej obce.

Na základe výstupov z „Prognózy“ je možné konštatovať nasledujúce vývojové trendy počtu obyvateľov obce Olešná, ktoré vychádzajú z predpokladov:

a) Obec Olešná je z hľadiska vývoja plodnosti zaradená do druhej skupiny - zhľuk 3B (na základe zhľukovej analýzy)³. Mestá a obce zaradené do zhľuku 3B sa vyznačujú nízkou intenzitou plodnosti. Príčinu je potrebné hľadať jednak v neskoršom začiatku zmien reprodukčného správania a predovšetkým v zatiaľ len miernej rekuperácii, ktorá nedokázala plne nahradiť pokles plodnosti v mladšom veku. Podskupinu 3B tvorí desať okresov. Nevytvárajú tak kompaktnú oblasť, ale ide skôr o menej početné zhľuky v rôznych oblastiach Slovenska (s výnimkou západu). Na severovýchode sú to okresy Bardejov, Svidník, Stropkov, na severe stredného Slovenska Čadca, Bytča a Kysucké Nové Mesto a na strednom Slovensku Poprad, Brezno a južnejšie Banská Štiavnica a Krupina.

V ostatných podskupinách (3A, 3B) je doháňanie odložených pôrodov podstatne menej dynamické a pohybuje sa na úrovni 0,14 prvého dieťaťa a na ženu (3A)⁴, resp. 0,17 prvého dieťaťa (3B). Z pohľadu charakteru plodnosti je tretia skupina asi najviac podobná celoslovenskému priemeru. Váha plodnosti žien do 25 rokov sa podľa posledných údajov z roku 2011 pohybovala na úrovni 24 - 27 % (priemer SR 25 %) a plodnosť žien vo veku 30 a viac rokov tvorila 41 - 45 % (priemer SR 45 %) z celkovej hodnoty úhrnnej plodnosti. Priemerný vek pri prvom pôrode sa v roku 2011 pohyboval na úrovni približne 27 - 27,5 roka.

V nasledujúcom období (do roku 2035) sa predpokladá vo všetkých skupinách okresov postupné ďalšie starnutie vekového profilu mier plodnosti vzhľadom na prehlbujúce sa doháňanie odložených pôrodov a rast intenzity plodnosti. Generálnou líniou preto vo všetkých skupinách okresov je postupné ďalšie starnutie vekového profilu mier plodnosti vzhľadom na prehlbujúce sa doháňanie odložených pôrodov a rast intenzity plodnosti.

³ Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 spracovanej v októbri 2013 - Infostat, str. 21-26.

⁴ V zhľuku 3A bol nárast úhrnnej plodnosti prvého poradia najnižší spomedzi všetkých sledovaných skupín okresov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Z pohľadu dynamiky nárastu podielu plodnosti vo veku 30 a viac rokov sa najväčšie zmeny očakávajú v dvoch podskupinách tretieho zhluku (A,B), kde by ich váha mohla vzrásť o viac ako desať percentuálnych bodov.

Vývoj plodnosti v obci Olešná a prirodzený prírastok je ovplyvnení trendom vývoja plodnosti na úrovni okresu, kde predpokladáme v ďalšom období zvýšené zastúpenie plodnosti žien vo veku nad 30 rokov v okrese Čadca, môžeme teda predpokladať, že rovnaký trend bude možné pozorovať aj v obci Olešná.

b) Obec Olešná je z pohľadu intenzity a charakteru úmrtnosti zaradená do štvrtej skupiny.⁵ Ide o súbor regiónov, ktoré sa vyznačujú dlhodobou najhoršími úmrtnostnými charakteristikami. Z priestorového hľadiska ide do značnej miery o súvislý pás okresov od Dunajskej Stredy a Galanty juhovýchodného Slovenska až po okresy na juhovýchode Slovenska, ku ktorým sa pripájajú niektoré okresy stredného a východného Slovenska (napr. Brezno, Spišská Nová Ves, Gelnica). Okrem nich dôležitou oblasťou je aj sever stredného Slovenska (Bytča, Čadca, Námestovo spolu s Kysuckým Novým Mestom) a sever východného Slovenska s okresom Kežmarok.

Stredná dĺžka života pri narodení sa medzi rokmi 1992 a 2012 zvýšila o 5,4 roku z pôvodných 67,2 roku na 72,6 roka. V presnom veku 65 rokov podľa posledných údajov majú muži šancu ešte prežiť 14,7 roku, čo je približne o 2,5 roka viac ako na začiatku 90. rokov. Dojčenská úmrtnosť klesla z takmer 15 ‰ na približne 5 ‰. Aj v tomto zhluku platí, že najväčšie zaostávanie z pohľadu hodnôt pravdepodobností prežitia nachádzame až vo vyššom veku (medzi presnými vekmi 50 a 65, resp. 65 a 85 rokov).

U žien je situácia do značnej miery podobná. Stredná dĺžka života pri narodení sa vo štvrtom zhluku okresov medzi rokmi 1992 a 2012 zvýšila len o približne 3,5 roka a podľa posledných údajov dosahuje len niečo viac ako 79 rokov. Práve v tomto zhluku okresov nachádzame jednu z najvyšších dynamík zvyšovania úmrtnosti.

Výrazne podpriemerná je aj úmrtnosť vo vyššom veku. V presnom veku 65 rokov dosiahla v roku 2012 stredná dĺžka života hodnotu približne 17,7 roku, čo je takmer o 2 roky menej ako ukazuje celoslovenský priemer.⁶ Z uvedeného vyplýva, že prognóza vývoja úmrtnosti v obci Olešná má teda charakter zvyšovania veku a jednu z najvyšších dynamík zvyšovania úmrtnosti.

⁵ Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 spracovanej v októbri 2013 - Infostat, str. 50.

⁶ Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 spracovanej v októbri 2013 - Infostat, str. 65.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

a) Na základe analýzy a prognózy migrácie vykonanej Infostatom môžeme predpokladať trend vývoja migrácie v obci Olešná definovaný podľa tzv. „migračného typu 7.“, ktorý tvoria okresy severného Slovenska (Čadca, Námestovo, Kysucké Nové Mesto, Dolný Kubín, Trstená, Liptovský Mikuláš, Ružomberok, Martin). V súčasnosti dosahujú mierne migračné straty, pričom je predpoklad zmiernenia týchto strát, resp. mierneho migračného zisku. Predpokladá sa, že počas celého prognózovaného obdobia bude v obci Olešná naďalej pretrvávajúť pohyb / migrácia obyvateľstva smerom aj von z obce, čo sa v konečnom dôsledku prejaví miernymi migračnými stratami.

b) Okres Žilina sa z hľadiska prognózy do roku 2035 radí medzi okresy s najvyšším počtom obyvateľov, ktorým bude zároveň obyvateľstvo v priebehu nasledujúcich rokov rásť a udrží si pozíciu jedného z 10 okresov s najvyšším počtom obyvateľov. Celkový prirodzený prírastok / úbytok obyvateľov na 1000 obyvateľov v okrese Žilina by mal mať hodnotu - 2,49 - 0,00.⁷

V obci Olešná však v priebehu rokov 2015 - 2035 predpokladáme postupné znižovanie počtu obyvateľov zapríčinené stále zvyšujúcou sa hodnotou prirodzeného úbytku obyvateľov. Tento trend by mal pretrvať až do roku 2035 s tým, že od roku 2020 sa predpokladá úbytok počtu obyvateľov a celkový prirodzený úbytok obyvateľov. Maximálne hodnoty celkového úbytku obyvateľstva sa počas prognózovaného obdobia výraznejšie nezmenia, budú sa pohybovať od 4 do 7 osôb na 1000 obyvateľov.

Vzhľadom na očakávaný vývoj počtu obyvateľov možno teda okresy SR rozdeliť do štyroch skupín. Najväčšiu skupinu (36 okresov) tvoria okresy, v ktorých sa bude počet obyvateľov znižovať počas celého prognózovaného obdobia. Ide predovšetkým o okresy, ktoré sa nachádzajú na severozápadnom, strednom alebo južnom Slovensku, v ktorých sa obvykle spája efekt nízkej pôrodnosti, nepriaznivej úmrtnosti a záporného migračného salda.

Len malá časť okresov si zachová nepretržitý rast počtu obyvateľov až do roku 2035. Ide o 18 okresov, ktoré sa nachádzajú výlučne na juhozápade, severe alebo východe Slovenska. Okresy v Bratislave a v jej zázemí ťažia predovšetkým z kladného migračného salda, zatiaľ čo okresy na severe a východe Slovenska majú nadpriemernú pôrodnosť.

⁷ Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 spracovanej v októbri 2013 - Infostat, str. 66.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Zvyšných 26 okresov zaznamená počas prognózovaného obdobia zmenu trendu vo vývoji počtu obyvateľov. V 25 okresoch sa rast počtu obyvateľov zastaví a vystrieda ho pokles. V okrese Košice I sa očakáva opačný trend, keď znižovanie počtu obyvateľov vystrieda po roku 2025 rast počtu obyvateľov. V ôsmich okresoch (Bratislava V, Čadca, Banská Bystrica, Zvolen, Poprad, Košice II, Košice IV a Trebišov) sa rast počtu obyvateľov zastaví ešte pred rokom 2020.

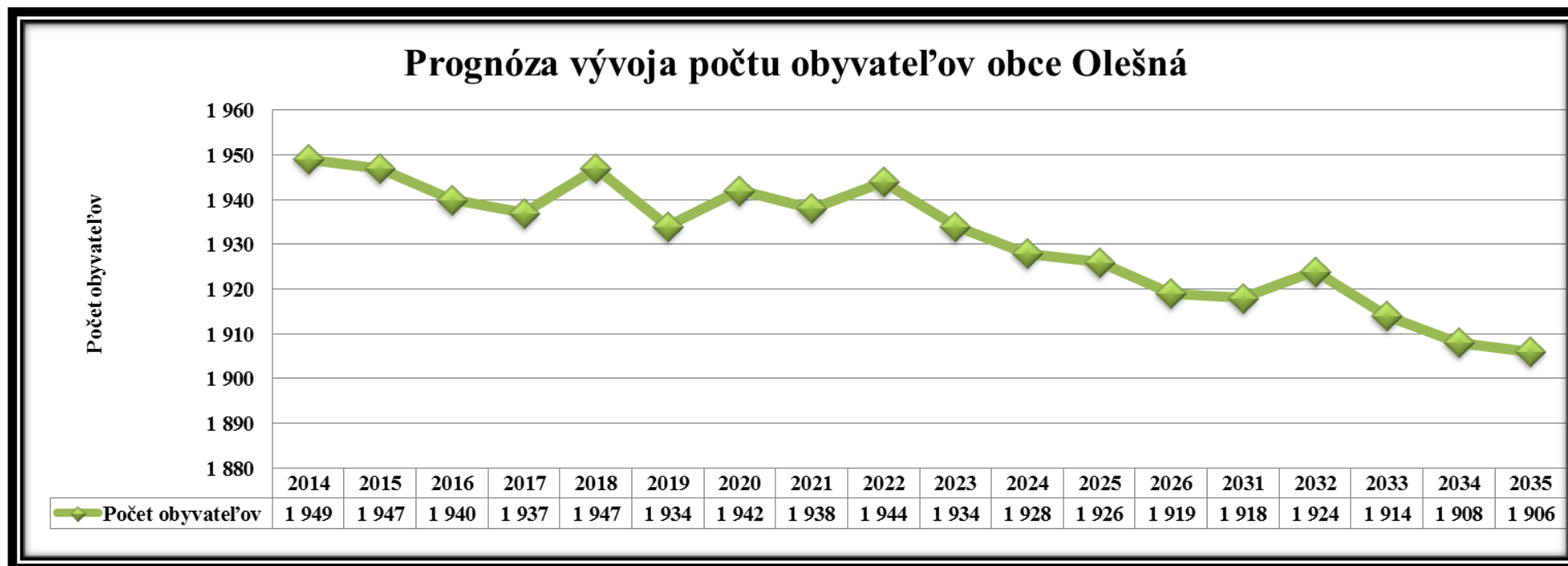
Na základe prognózy Infostat z októbra 2013 by sa mal podiel obyvateľstva okresu do roku 2035 postupne znižovať (celkový prirodzený úbytok obyvateľstva bude od roku 2029 klesať v takej miere, že sa predpokladá aj klesanie počtu obyvateľov celkovo). Aj v okrese Žilina bude s určitosťou pokračovať všeobecný trend starnutia obyvateľstva. Okres Žilina sa na základe prognózy do roku 2035 radí medzi okresy s najnižším populačným potenciálom, ktorý sa určuje v spojitosti s prírastkom, resp. úbytkom obyvateľstva a jeho vekového zloženia. Čím vyšší je prírastok obyvateľstva a pomalší proces populačného starnutia, tým je populačný potenciál okresu vyšší a naopak.

Tabuľka 4 Prognóza vývoja počtu obyvateľov obce Olešná v rokoch 2015 - 2035

Rok	Počet obyvateľov	Rok	Počet obyvateľov
2014	1 949	2025	1 926
2015	1 947	2026	1 919
2016	1 940	2027	1 917
2017	1 937	2028	1 927
2018	1 947	2029	1 914
2019	1 934	2030	1 922
2020	1 942	2031	1 918
2021	1 938	2032	1 924
2022	1 944	2033	1 914
2023	1 934	2034	1 908
2024	1 928	2035	1 906

Prameň: Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 spracovanej v októbri 2013 - Infostat.

Obrázok 4 Prognóza vývoja obyvateľov obce Olešná v rokoch 2015 - 2035

Prameň: Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 spracovanej v októbri 2013 - Infostat.

Uvedeným vývojovým trendom a predpokladanému úbytku počtu obyvateľov (predpoklad úbytku v celom sledovanom období), ktoré má znaky starnutia na úrovni okresu aplikovateľného aj na úroveň obce je potrebné prispôbiť aj prístup obce Olešná k jej občanom a zabezpečiť pre nich také životné podmienky, ktoré budú zohľadňovať ich potreby a požiadavky.

Obec Olešná by na základe prognózy mala pristúpiť k opatreniam, ktoré budú eliminovať prípadné negatívne javy spôsobené znižovaním počtu obyvateľov a jeho starnutím.

1.8 Štruktúra obyvateľstva podľa vekových skupín; vzdelanostná, náboženská a národnostná štruktúra obyvateľov v obci Olešná

Štruktúra obyvateľstva je jedným z najvýznamnejších demografických ukazovateľov, ktorý poukazuje na zloženie obyvateľstva podľa jednotlivých výberových kritérií. Štruktúra obyvateľstva podľa vekových kategórií znamená rozdelenie štatistického súboru obyvateľstva v závislosti od veku. Obyvateľstvo možno podľa veku rozdeliť na základe troch hlavných kritérií a to na vekové skupiny podľa produktivity, základné vekové skupiny podľa reprodukčnosti (biologické vekové skupiny) a hlavné vekové skupiny.

Rozdelenie občanov v obci podľa ich produktivity veku je priaznivé, pretože obec Olešná mala v roku 2014 vo svojej evidencii väčší počet detí do 14 rokov (15,44 %, t.j. 301) v predproduktívnom veku ako seniorov nad 65 rokov (12,31 %, t.j. 240) v poproduktívnom veku. Obyvatelia v produktívnom veku boli v roku 2014 zastúpení v obci v počte 72,24 %. V Slovenskej republike bolo v roku 2014 zastúpených 70,7 % obyvateľov v produktívnom veku, 15,3 % v predproduktívnom veku a 14,0 % v poproduktívnom veku.

Podľa SODB 2001 bolo v obci Olešná 410 obyvateľov (19,8 %) v predproduktívnom veku. Z toho bolo 201 mužov (49,02 %) a 209 žien (50,98 %). Kategóriu predproduktívneho veku možno považovať z hľadiska pohlavnej štruktúry za takmer vyrovnanú.

Priemerný vek obyvateľov obce Olešná podľa SODB z roku 2001 u mužov predstavoval hodnotu 34,1 rokov, u žien to bola hodnota 36,0 rokov. Celkový priemerný vek obyvateľov obce bol v roku 2001 35,1 rokov.

Priemerný vek obyvateľov obce Olešná podľa SODB z roku 2011 u mužov predstavoval hodnotu 36,06 rokov, u žien to bola hodnota 39,63 rokov. Celkový priemerný vek obyvateľov obce bol v roku 2011 37,79 rokov.

Index starnutia, ktorý vyjadruje podiel počtu osôb v poproduktívnom veku (65 a viac rokov) na sto detí v predproduktívnom veku (0 - 14 rokov), dosiahol v obci Olešná v roku 2014 hodnotu 79,73. Index starnutia obce v roku 2014 bol nižší ako index starnutia Slovenskej republiky (91,2) a tiež Žilinského kraja (85,0), avšak vyšší ako v okrese Čadca (73,01).

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Tabuľka 5 Štruktúra obyvateľstva obce Olešná podľa vekových skupín

	Počet obyvateľov		
Rok	2001	2011	2014
Vek (rokov)			
0 - 4	139	91	84
5 - 9	131	107	99
10 - 14	140	124	118
15 - 19	168	138	113
20 - 24	197	127	137
25 - 29	194	155	132
30 - 34	145	178	156
35 - 39	122	191	199
40 - 44	139	130	166
45 - 49	153	119	130
50 - 54	116	133	121
55 - 59	99	135	132
60 - 64	90	105	121
65 - 69	83	71	89
70 - 74	60	55	59
75 - 79	60	50	47
80 - 84	14	22	26
85 - 89	14	12	12
90 - 94	13	6	7
95 - 99	4	3	0

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Kým v roku 2011 predstavoval počet obyvateľov v obci Olešná v poproduktívnom veku 11,2 % (219 obyvateľov), v roku 2014 to bolo 12,3 % (240 obyvateľov). Obyvateľov v predproduktívnom veku bolo v roku 2011 v obci Olešná 16,6 % - 325, zatiaľ čo v roku 2014 ich bolo 15,4 % - 301. Rozdiel obyvateľov obce v produktívnom veku v rokoch 2011 a 2014 bol 3. Produktívne obyvateľstvo obce bolo v roku 2011 zastúpené v počte 72,2 % a v roku 2014 v počte 72,2 %. V rozmedzí týchto rokov teda badáme rovnovážny stav obyvateľov obce Olešná v produktívnom veku.

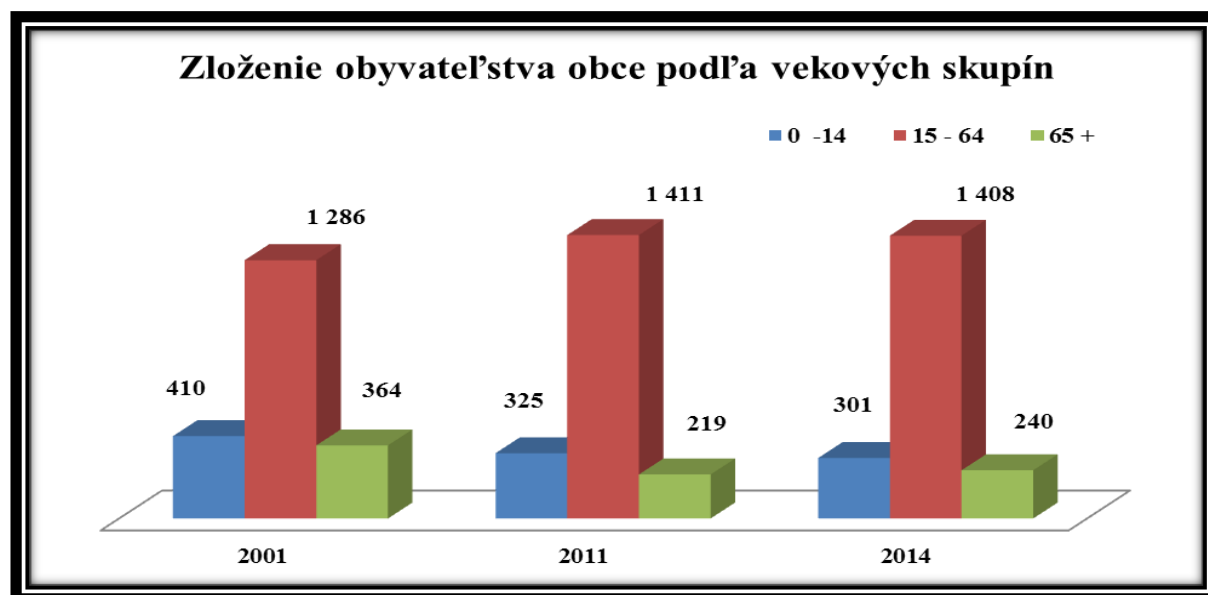
Kým v roku 2011 predstavoval index starnutia v obci hodnotu 67,38 %, v roku 2014 narástol na hodnotu 79,73 %.

Tabuľka 6 Štruktúra obyvateľstva podľa vekových skupín v obci Olešná

Vek obyvateľov (v rokoch)	Počet obyvateľov					
	2001		2011		2014	
		%		%		%
0 - 14 rokov	410	19,8	325	16,6	301	15,4
15 - 64 rokov	1 286	61,9	1 411	72,2	1 408	72,2
65 + rokov	364	17,5	219	11,2	240	12,3

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky.

Obrázok 5 Zloženie obyvateľstva podľa vekových skupín obce Olešná

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Grafické prevedenie údajov o zložení obyvateľstva podľa vekových skupín názornejšie poukazuje na pozitívny trend, ktorý je daný väčším počtom obyvateľov v predproduktívnom veku v pomere k seniorom zaradeným do poproduktívneho veku, čo je predpokladom stabilnejšieho hospodárskeho vývoja v obci Olešná.

Obec z hľadiska náboženskej skladby možno považovať za takmer monoteistickú, čo vyplýva z izolovanej polohy od vplyvov ostatných náboženstiev, ale i z dlhoročných tradícií obyvateľov. Dominantná časť obyvateľov obce sa v roku 2011 hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (89,10 %), druhé najpočetnejšie zastúpenie mali kresťanské zbory (0,41 %). Bez vyznania bolo v roku 2011 v obci 1,99 % obyvateľov. Z porovnania vývoja obyvateľov obce Olešná a ich príslušnosti k náboženskému vyznaniu v rokoch 2001 a 2011 vyplýva, že v roku 2011 evidujeme kolísavý trend vývoja v oblasti náboženskej príslušnosti počtu obyvateľov v porovnaní s rokom 2001. 8,13 % obyvateľov v roku 2011 neuviedlo svoju príslušnosť k náboženskému vyznaniu v obci Olešná.

Tabuľka 7 Obyvateľstvo obce Olešná podľa vierovyznania

Náboženské vyznanie	2001		2011	
		%		%
Rímskokatolícka c.	1 998	96,20	1 742	89,10
Gréckokatolícka c.	3	0,14	0	0,00
Pravoslávna cirkev	0	0,00	2	0,10
Evanjelická cirkev augsburská	4	0,19	3	0,15
Reformovaná kresťanská cirkev	4	0,19	0	0,00
Cirkev československá husitská	0	0,00	1	0,05
Evanjelická cirkev metodistická	1	0,05	1	0,05
Kresťanské zbory	0	0,00	8	0,41
Apoštolská cirkev	0	0,00	0	0,00
Bratská jednota baptistov	0	0,00	0	0,00
Bez vyznania	27	1,30	39	1,99
Nezistené	40	1,93	159	8,13

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky - SODB 2001, 2011.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva patrí medzi kultúrne znaky obyvateľstva. Školské vzdelanie je odrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti, odráža celkové ekonomické, hospodárske a sociálne pomery krajiny. Vzdelanie dáva základy všetkého, čo ľudstvo objavilo, vymyslelo, vytvorilo, či objaví, vymyslí a vytvorí v budúcnosti.

Tabuľka 8 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce Olešná

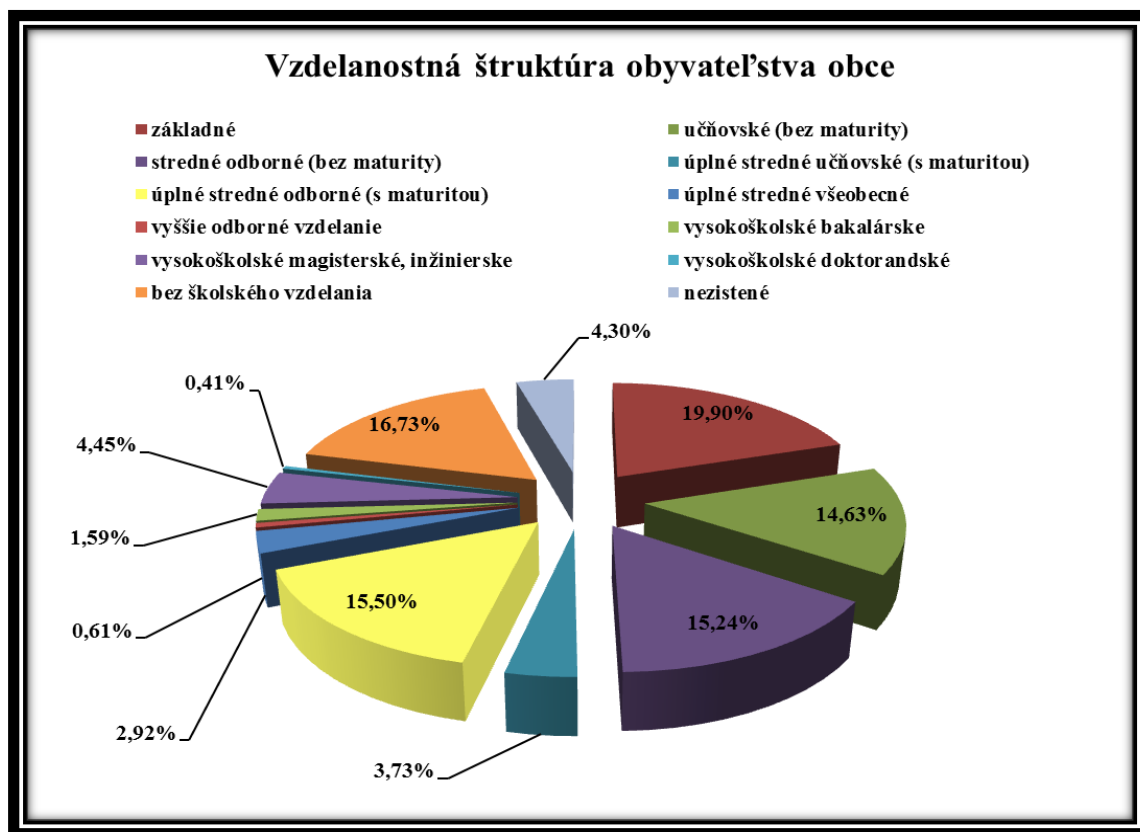
Vzdelanie	2001		2011	
		%		%
základné	628	30,24	389	19,90
učňovské (bez maturity)	567	27,30	286	14,63
stredné odborné (bez maturity)	32	1,54	298	15,24
úplné stredné učňovské (s maturitou)	107	5,15	73	3,73
úplné stredné odborné (s maturitou)	193	9,29	303	15,50
úplné stredné všeobecné	63	3,03	57	2,92
vyššie odborné vzdelanie	4	0,19	12	0,61
vysokoškolské bakalárske	3	0,14	31	1,59
vysokoškolské magisterské, inžinierske	32	1,54	87	4,45
vysokoškolské doktorandské	2	0,10	8	0,41
bez školského vzdelania	443	21,33	327	16,73
nezistené	7	0,34	84	4,30

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky - SODB 2001, 2011.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Obrázok 6 Úroveň vzdelanosti obyvateľov obce Olešná v roku 2011

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky, SODB 2011.

Obrázok 7 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce Olešná v rokoch 2001 a 2011

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky, SODB 2001, 2011.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Trend vývoja štruktúry obyvateľstva obce Olešná podľa vzdelania na základe štatistických údajov zo sčítania obyvateľstva v rokoch 2001 a 2011 je charakteristický úbytkom počtu obyvateľov s dosiahnutým základným vzdelaním a učňovským vzdelaním bez maturity. V roku 2011 vidíme pokles počtu obyvateľov so základným vzdelaním v porovnaní s rokom 2001 o takmer 10,34 % obyvateľov. V roku 2011 je zrejмый nárast počtu obyvateľov s dosiahnutým úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou, stredným odborným vzdelaním bez maturity a vysokoškolským vzdelaním v porovnaní s rokom 2001.

Najväčší nárast v roku 2011 oproti roku 2001 sme zaznamenali u obyvateľov so stredným odborným vzdelaním bez maturity.

Napriek výraznému zvýšeniu počtu obyvateľov s dosiahnutým úplným stredným odborným vzdelaním bez maturity je vývojový trend zvyšovania vzdelanostnej úrovne obyvateľstva v obci zrejмый a spôsobený najmä zmenou jej hospodárskej štruktúry.

Tabuľka 9 Obyvateľstvo obce Olešná podľa národnosti

Národnosť	2001		2011	
		%		%
slovenská	2 047	98,60	1858	95,04
maďarská	0	0,00	0	0,00
rómska	0	0,00	0	0,00
rusínska	0	0,00	0	0,00
ukrajinská	0	0,00	0	0,00
česká	21	1,01	19	0,97
nemecká	1	0,05	0	0,00
poľská	0	0,00	0	0,00
chorvátska	0	0,00	0	0,00
poľská	1	0,05	1	0,05
ruská	0	0,00	0	0,00
židovská	0	0,00	0	0,00
moravská	0	0,00	1	0,05
bulharská	0	0,00	0	0,00
ostatné, nezistené	7	0,34	76	3,89

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky - SODB 2001, 2011.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Poloha obce Olešná jednak v pohraničnej oblasti z Českou republikou a jednak na severozápade krajiny sčasti predurčuje národnostné zloženie obyvateľstva v obci.

Z porovnania vývoja obyvateľov obce Olešná a ich príslušnosti k národnostným skupinám v rokoch 2001 a 2011 vyplýva, že v roku 2011 evidujeme najväčší pokles počtu obyvateľov hlásiacich sa k slovenskej národnosti, a to o 3,56 %. Počas sčítania SODB v roku 2001 0,34 % obyvateľov obce Olešná neuviedlo svoju príslušnosť k národnostnej skupine. Tento počet sa ešte počas sčítania SODB v roku 2011 zvýšil na hodnotu 3,89 %.

Zloženie obyvateľstva podľa vekových skupín poukazuje na pozitívny trend, ktorý je v obci Olešná daný nižším počtom obyvateľov v predproduktívnom veku v pomere k seniorom zaradeným do poproduktívneho veku, čo nie je dobrým predpokladom pre jej ďalší stabilnejší hospodársky rozvoj.

Ďalší rozvoj obce Olešná, jej ekonomická budúcnosť, závisí aj od schopnosti a vytvárania možností pre tvorbu nových pracovných miest či samo zamestnávania v rôznych oblastiach ekonomiky. Migrácia za prácou mimo obec Olešná, do blízkeho okolia a jej rozsah ovplyvňuje charakter osídlenia. Migrácia za prácou mimo regiónu (hlavne trvalá) zhoršuje celkový úbytok obyvateľstva v obci. Impulzom pre rast počtu obyvateľov v obci Olešná a priaznivého vývoja ich vekovej štruktúry je vytváranie podmienok pre život, bývanie a pracovné príležitosti nielen v obci, ale aj v jej najbližšom okolí.

1.9 Ekonomika a jej vývoj v obci Olešná

Ekonomickú oblasť v obci Olešná determinuje nielen rozpočet obce, rozsah vlastných príjmov, ale aj jej schopnosť čerpať prostriedky z iných zdrojov - štátnych a európskych. Zahŕňa ekonomickú aktivitu obyvateľstva v produktívnom veku i podnikateľskú činnosť právnických a fyzických osôb na území obce. Ekonomiku obce Olešná a jej stav ovplyvňuje úroveň riadenia samosprávnych orgánov, ktoré podporujú podnikanie a zamestnanosť, cestovný ruch a celkový hospodársky rast, i aktuálny model regionálnej politiky vyššieho územného celku.

Sociálna charakteristika obce Olešná sa odvíja od sociálnej politiky štátu a regiónu, od štruktúry obyvateľstva, demografického vývoja, úrovne zamestnanosti a pracovných príležitostí v obci i v jej širšom okolí. Od toho závisí aj úroveň sociálnej odkázanosti niektorých skupín obyvateľstva. Sociálnu situáciu v obci Olešná koriguje výkon originálnych kompetencií miestnej samosprávy.

1.9.1. Miera nezamestnanosti a štruktúra EAO obyvateľstva obce Olešná

Nezamestnanosť je stav, pri ktorom sa časť pracovných síl nezúčastňuje pracovného procesu. Ako nezamestnaní sú označované práceschopné osoby, ktoré si na trhu práce nemôžu nájsť platené zamestnanie. Nezamestnanosť je následkom nerovnováhy medzi dopytom a ponukou na trhu práce. Tých, ktorí pracovnú silu ponúkajú, tzn. chcú sa zamestnať u tých, ktorí pracovnú silu potrebujú, je viac ako tých, ktorí túto pracovnú silu hľadajú.

Ukazovateľ, ktorý podáva informácie o vývoji (v žiadnom prípade nie stave) nezamestnanosti sa nazýva miera nezamestnanosti. V Slovenskej republike je miera nezamestnanosti v percentuálnom vyjadrení dlhodobo podstatne nižšia ako nezamestnanosť. Mieru nezamestnanosti môžeme teda vypočítať ako podiel nezamestnaných k ekonomicky aktívnym osobám (teda pracujúcim plus nezamestnaným). V obci Olešná bola v roku 2001 miera nezamestnanosti 8,36 %, v roku 2011 sa zvýšila na hodnotu 12,13 %, v roku 2013 13,19 % a v roku 2014 dosiahla miera nezamestnanosti v obci Olešná hodnotu 10,72 %.

Miera nezamestnanosti v obci Olešná v porovnaní s priemerom v okrese Čadca v roku 2014 bola vyššia. Trend vývoja (pozitívny) je porovnateľný s vývojom v regióne. Do konca roku 2015 sa predpokladá v obci Olešná zníženie počtu osôb v produktívnom veku a nárast osôb v poproduktívnom veku, čím dochádza k poklesu celkového počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

K 31. decembru 2014 na území obce Olešná bolo vykázaných Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny 135 nezamestnaných osôb, pričom väčšie percento nezamestnaných z celkového počtu nezamestnaných predstavovali muži, a to v počte 52,59 %.

Počas rokov 2005 - 2015 na základe údajov z Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny Čadca vidíme kolísavú tendenciu vývoja počtu nezamestnaných v obci Olešná. Z obdobia po roku 2005 bola v obci Olešná zaznamenaná najvyššia nezamestnanosť k 31. decembru 2013 - 13,19 %. V roku 2014 mala obec Olešná 10,72 % nezamestnanosť, čo bolo viac ako priemer okresu Čadca.

Tabuľka 10 Uchádzači o zamestnanie v obci Olešná v rokoch 2005 - 2015

Rok	Uchádzači o zamestnanie		
	muži	ženy	spolu
2005	44	60	104
2006	33	60	93
2007	27	34	61
2008	28	40	68
2009	64	43	107
2010	70	47	117
2011	69	54	123
2012	86	78	164
2013	91	75	166
2014	71	64	135
2015	58	63	121

Prameň: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Čadca.

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022**

Tabuľka 11 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie v obci Olešná podľa veku

rok	do 20 r.	20 - 24 r.	25 - 29 r.	30 - 34 r.	35 - 39 r.	40 - 44 r.	45 - 49 r.	nad 50 r.
2005	9	10	9	8	17	11	18	22
2006	4	11	5	11	10	5	19	28
2007	1	7	3	3	6	9	8	24
2008	1	9	6	9	5	10	11	17
2009	3	19	12	13	4	9	18	29
2010	6	17	12	12	13	11	11	35
2011	5	14	18	13	17	13	15	28
2012	7	23	21	13	24	17	12	47
2013	4	22	19	17	23	19	17	45
2014	5	20	15	12	18	18	10	37
2015	8	15	9	7	16	13	17	36

Prameň: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Čadca.

Na základe údajov z ÚPSVaR o počte nezamestnaných v obci Olešná podľa veku vidíme, že v rokoch 2005 - 2015 mali najväčšie zastúpenie práve obyvatelia nad 50 rokov. Najväčší nárast počtu nezamestnaných nad 50 rokov bol zaznamenaný práve v roku 2015.

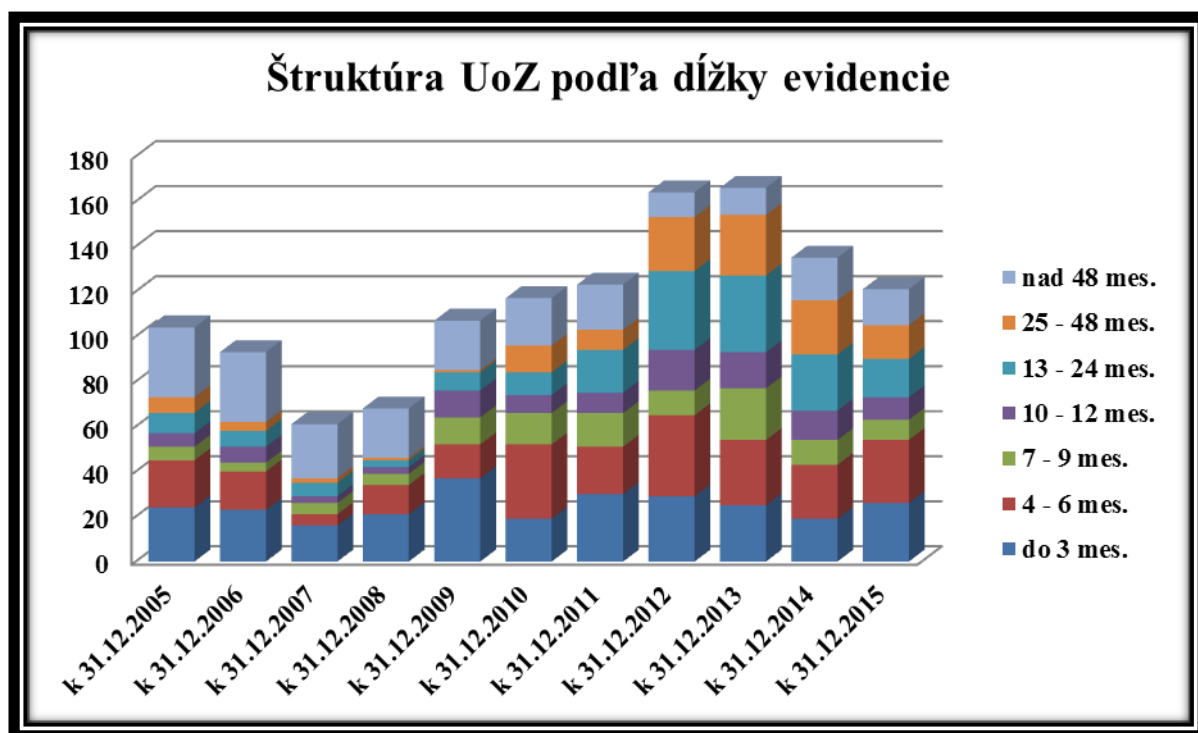
Tabuľka 12 Štruktúra UoZ v obci Olešná podľa dĺžky evidencie

rok	do 3 mes.	4 - 6 mes.	7 - 9 mes.	10 - 12 mes.	13 - 24 mes.	25 - 48 mes.	nad 48 mes.
2005	24	21	6	6	9	7	31
2006	23	17	4	7	7	4	31
2007	16	5	5	3	6	2	24
2008	21	13	5	3	3	1	22
2009	37	15	12	12	8	1	22
2010	19	33	14	8	10	12	21
2011	30	21	15	9	19	9	20
2012	29	36	11	18	35	24	11
2013	25	29	23	16	34	27	12
2014	19	24	11	13	25	24	19
2015	26	28	9	10	17	15	16

Prameň: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Čadca.

Obrázok 8 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie v obci Olešná

Prameň: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Čadca.

Na základe údajov z Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny podľa štruktúry znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie v obci Olešná môžeme konštatovať, že od roku 2013 do roku 2015 bol celový počet absolventov v obci 42, občanov starších ako 50 rokov veku 118 a dlhodobo nezamestnaných občanov 189.

Tabuľka 13 Štruktúra znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie v obci Olešná

Rok	Absolvent	Občan starší ako 50 rokov veku	Dlhodobo nezamestnaný občan
k 31.12.2013	14	45	73
k 31.12.2014	16	37	68
k 30.06.2015	12	36	48

Prameň: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Čadca.

Miera ekonomicky aktívnych osôb v obci Olešná

K 31. decembru 2011 bolo na území obce Olešná vykazovaných Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny 949 ekonomicky aktívnych osôb (EAO). Od roku 2001 na základe údajov SODB sa celkový počet ekonomicky aktívnych osôb, teda osôb zapojených do pracovného procesu, podľa odvetvia hospodárstva znížil o 9,59 % v porovnaní s rokom 2011, pričom aj podiel na celkovom počte obyvateľstva sa znížil. Rozhodujúci vplyv na vývoj ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci Olešná má aj veková štruktúra obyvateľstva.

Do zamestnania z celkového počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov obce Olešná odchádzalo v roku 2001 59,42 % obyvateľov, avšak ich počet v roku 2011 sa ešte zvýšil, a to na 79,03 %.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Tabuľka 14 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo obce Olešná podľa odvetvia hospodárstva v roku 2001

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby - obec Olešná, rok 2001			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	7	13	20	9
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	17	5	22	12
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	26	0	26	20
Priemyselná výroba, stavebníctvo	326	179	505	381
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	8	1	9	7
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motor. vozidiel a spotrebného tovaru	25	51	76	44
Hotely a reštaurácie	9	27	36	14
Doprava, skladovanie a spoje	25	17	42	34
Peňažníctvo a poisťovníctvo	1	4	5	4
Nehnuteľnosti, prenájom a obchodné služby, výskum a vývoj	8	2	10	6
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	23	16	39	16
Školstvo	6	34	40	22
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	4	41	45	29
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	11	13	24	13
Súkromné domácnosti s domácim personálom	-	-	-	-
Exteritoriálne organizácie a združenia	-	-	-	-
Ekonomicky aktívny obyvateľia bez udania odvetví	88	53	141	7
Spolu	584	456	1 040	618

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky - SODB 2001.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Tabuľka 15 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo obce Olešná podľa odvetvia ekonomickej činnosti v roku 2011

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby - obec Olešná 2011			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	14	6	20	14
Lesníctvo a ťažba dreva	11	4	15	10
Ťažba uhlia a lignitu, ropy a zemného plynu, iná ťažba a dobývanie	14	0	14	12
Výroba potravín, textilu, odevov, kože a kožených výrobkov	10	43	53	37
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku	16	5	21	18
Výroba papiera a papierových výrobkov	1	0	1	1
Tlač a reprodukcia záznamových médií	1	1	2	1
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	0	1	1	0
Výroba chemikálií a chemických produktov	1	1	2	1
Výroba výrobkov z gumy a plastu	4	2	6	5
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	6	5	11	9
Výroba a spracovanie kovov	13	4	17	14
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	25	6	31	27
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	9	3	12	7
Výroba elektrických zariadení, strojov a zariadení i. n.	24	3	27	21
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	19	17	36	32
Výroba nábytku, iná výroba	7	1	8	6
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	5	3	8	7
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	4	1	5	3

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby - obec Olešná 2011			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
Inžinierske stavby	12	2	14	12
Zber, úprava a dodávka vody	4	0	4	2
Výstavba budov	37	7	44	35
Špecializované stavebné práce	75	7	82	68
Veľkoobchod, maloobchod a oprava motorových vozidiel	8	2	10	9
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	20	18	38	28
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	27	35	62	50
Pozemná doprava a doprava potrubím	33	6	39	38
Skladové a pomocné činnosti v doprave	7	1	8	7
Poštové služby a služby kuriérom	3	6	9	7
Ubytovanie, činnosti reštaurácií a pohostinstiev	6	14	20	16
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	1	1	2	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	5	4	9	9
Informačné služby	1	0	1	0
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	1	2	3	2
Činnosti v oblasti nehnuteľnosti	2	3	5	5
Právne a účtovnícke činnosti, vedenie firiem, poradenstvo v oblasti riadenia	3	5	8	7
Nakladateľské činnosti	2	0	2	2
Architektonické a inžinierske činnosti, technické testovanie a analýzy	7	1	8	6
Reklama a prieskum trhu, ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	5	3	8	7
Sprostredkovanie práce	2	7	9	6

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby - obec Olešná 2011			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
Bezpečnostné a pátracie služby, veterinárne činnosti	3	6	9	8
Telekomunikácie	2	1	3	1
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	1	2	2
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	1	2	2
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	20	35	55	43
Vzdelávanie, zdravotníctvo	26	63	89	73
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	4	2	6	5
Sociálna práca bez ubytovania	1	3	4	3
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	1	1	2	2
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovného ruchu	0	1	1	1
Zamestnávateľ v zahraničí	1	0	1	1
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	1	0	1	0
Ostatné osobné služby	2	8	10	7
Činnosti členských organizácií	3	0	3	3
Nezistené	56	30	86	55
Spolu	567	382	949	750

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky - SODB 2011.

Fakt, že najpočetnejšími odvetviami v obci bol v roku 2011 priemysel, stavebníctvo, verejná správa a obrana, školstvo, doprava, hotely a reštaurácie, teda zamestnania, ktoré sú na území obce zastúpené menším počtom pracovných miest, poukazuje na veľký význam dochádzky do zamestnania v obci Olešná, čo môže zohrať veľký význam pri formovaní celkovej regionálnej štruktúry Kysúc i samotnej obce.

1.9.2 Trh práce a podmienky na podnikanie v obci Olešná

Trh práce je miestom, kde sa stretáva dopyt po práci zo strany potenciálnych zamestnávateľov s ponukou práce, ktorú predstavujú jednotlivci uchádzači o zamestnanie, pričom predmetom kúpy a predaja nie sú jednotlivé osoby, ale ich pracovná sila.

V obci Olešná pôsobia viaceré podnikateľské subjekty, v ktorých zamestnanie našli aj obyvatelia obce. Obyvatelia obce teda pôsobia najmä v odvetviach strojárstva, drevospracujúceho priemyslu, poľnohospodárskej výroby či stavebníctva. Podnikateľské prostredie je teda je tvorené veľmi rôznorodo, prevažne malými a strednými podnikmi, v rámci možností, ktoré ponúka dané územie obce Olešná.

1.9.3 Priestory a podmienky na podnikanie v obci Olešná

Podnikateľským prostredím môžeme označiť všetko, čo obklopuje a ovplyvňuje podnikateľské subjekty. Je to prostredie, ktoré je prepojené s prostredím konkurenčným. Podnikateľské prostredie je ovplyvnené hospodárskymi, politickými, inštitucionálnymi, právnymi, technologickými, sociálnymi a etickými podmienkami, v ktorých sa uskutočňuje podnikateľský proces, čiže proces formovania podnikateľských subjektov a vykonávanie ich podnikateľskej činnosti.

Ekonomika regiónu je sústredená najmä v mestách a ich okolí v línii rozvojových osí. Z hľadiska počtu podnikov na tisíc obyvateľov nedosahuje región Kysúc priemer Žilinského samosprávneho kraja, viac sa k nemu približuje okres Čadca. Nadpriemerný počet podnikov na tisíc obyvateľov voči Žilinskému samosprávne kraju je v stavebníctve.

Situovanie regiónu na rozvojovej osi prvej úrovne tiež dáva dobré predpoklady rozvoju obchodu, dopravy a skladovania. Dobrú tradíciu má tiež strojársky priemysel. Najväčší zamestnávatelia majú naviazanú svoju výrobu najmä na subdodávky pre automobilový priemysel. Počty podnikov v odvetví odborné, vedecké a technické činnosti nedosahujú priemer kraja. V regióne nemá sídlo žiadna vysoká škola, čo limituje potenciál pre rozvoj výskumu a inovácií. Veľkostne ide najmä o malé a stredné podnikateľské subjekty.

Na ekonomickom rozvoji obce Olešná sa teda podieľajú viacerí účastníci. Sú to predovšetkým podnikatelia a miestna samospráva. Vplyv miestnej samosprávy obce Olešná na jej ekonomický rozvoj je prevažne sprostredkovaný cez vytváranie podmienok vhodných na lokalizáciu podnikateľských subjektov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Obec Olešná môže s vlastným majetkom aj „podnikať“, a tak vytvárať čiastočné finančné zdroje do obecného rozpočtu (prenájom priestorov, nájomných bytov, ...).

Ekonomickú štruktúru teda vytvárajú podnikateľské subjekty alokované v obci. Podieľajú sa na tvorbe hrubého domáceho produktu, ponúkajú pracovné príležitosti, a s tým súvisiace osobné dôchodky pre obyvateľstvo, prispievajú k rozvoju obce prostredníctvom miestnych daní. Ich podnikateľské aktivity sú pomerne slabé a skutočnú podnikateľskú činnosť vykonávajú cca 8 až 10 podnikateľov - živnostníkov a 3 spoločnosti. Podnikateľské subjekty, ktoré v obci prevádzkujú svoju činnosť uvádzajú, že miestna samospráva Olešná podporuje ich aktivity. Malé súkromné prevádzky sa venujú textilnej výrobe pracovných odevov - chránená dielňa, umelecké kováčstvo Kovadlina, kovovýroba náhradných dielov pre poľnohospodárstvo DELTA ML s.r.o. a pod.. V obci funguje aj autodoprava Staník.

Ekonomická situácia v obci Olešná sa zlepšuje, jej stav je odrazom oživenia danej obce, nie však priamo jej ekonomiky. V obci Olešná pôsobí v súčasnosti 24 podnikateľských subjektov. Aj keď miestne podnikateľské subjekty v rámci daného územia zamestnávajú viacerých obyvateľov, ich stav vôbec nepostačuje na absorbovanie miestnej ponuky pracovných síl. Väčšina ekonomicky aktívneho obyvateľstva z obce Čierne odchádza za prácou do okolitých obcí či miest. Medzi významných zamestnávateľov v okolitých obciach či mestách patrí ZVL - Ložiská s.r.o., Kia Motors Slovakia s.r.o., Mobis Slovakia s.r.o., JJ Electronics s.r.o. či INA Kysuce s.r.o..

Podľa indexu regionálneho podnikateľského prostredia Podnikateľskej aliancie Slovenska patrilo v roku 2011 okresu Čadca 61. miesto v SR v atraktivite pre podnikanie. To ho radí na posledné miesto medzi jedenástimi okresmi v ŽSK. Tromi uvedenými najväčšími konkurenčnými výhodami okresu boli potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, dostupnosť voľnej pracovnej sily a dostupnosť finančných a kapitálových zdrojov. Tromi najväčšími nevýhodami boli kvalita cestnej infraštruktúry, migrácia kvalifikovanej pracovnej sily a dopad šedej ekonomiky na podnikanie.

Naopak, okresu Žilina, podľa indexu regionálneho podnikateľského prostredia PAS patrilo v roku 2011 8. miesto v SR v atraktivite pre podnikanie. To ho radí na 1. miesto medzi jedenástimi okresmi v ŽSK kraji. Tromi uvedenými najväčšími konkurenčnými výhodami okresu boli vplyv polohy okresu na podnikanie, rozvojový potenciál okresu a vnímanie nezamestnanosti. Tromi najväčšími nevýhodami boli vplyv korupcie na rozhodnutia úradov, vymožiteľnosť práva na okresnom súde a byrokracia a prietahy v konaní na úradoch.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

V okrese Čadca bolo v roku 2013 evidovaných 1 843 podnikov, čo bol 10,5 % podiel na počte všetkých podnikov v ŽSK. V prepočte na 1 000 obyvateľov vychádza v tomto okrese 20,2 podnikov, čo je podpriemerná hodnota voči priemeru ŽSK na úrovni 25,4 podnikov na 1 000 obyvateľov. 1 762 z nich (95,6 %) malo 1 - 19 zamestnancov, 3 podniky patria do veľkostnej kategórie 500 - 999 zamestnancov.

V okrese Žilina bolo v roku 2013 evidovaných 6 336 podnikov, čo bol 36,2 % podiel na počte všetkých podnikov v ŽSK. V prepočte na 1 000 obyvateľov vychádza v tomto okrese 40,7 podnikov, čo je vysoko nadpriemerná hodnota voči priemeru ŽSK na úrovni 25,4 podnikov na 1 000 obyvateľov. 6 038 z nich (95,3 %) má 1 - 19 zamestnancov, 5 podnikov je evidovaných v kategórii 500 - 999 zamestnancov a ďalších 5 podnikov spadá do veľkostnej kategórie 1 000 + zamestnancov. Voči priemeru ŽSK má okres Čadca percentuálne viac podnikov najmä v odvetviach stavebníctvo a veľkoobchod a maloobchod a mierne vyšší podiel tiež v priemyselnej výrobe, kým podiel odvetví pôdohospodárstva, vedeckých a technických činností je v okrese naopak percentuálne nižší, než je priemer kraja. Naopak, voči priemeru ŽSK má okres Žilina percentuálne viac podnikov v odvetví informácie a komunikácia.

Tabuľka 16 Najvýznamnejšie podniky v okrese Čadca podľa počtu zamestnancov

Názov	Počet zamestnancov	Činnosť
COOP Jednota Čadca, spotrebné družstvo	500 - 999	Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom
Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca	500 - 999	Činnosti nemocníc
Belfein Slovakia, a.s.	500 - 999	Výroba pletených a háčkových pančúch
TI-Hanil Slovakia, s.r.o.	250 - 499	Výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá
Kysucké pekárne, a.s.	200 - 249	Výroba chleba, výroba čerstvého pečiva a koláčov
M & H Slovensko, s.r.o.	200 - 249	Výroba ostatných textilných výrobkov okrem odevov
JJ ELEKTRONIC, s.r.o.	150 - 199	Výroba montovaných elektronických dosiek

Prameň: <http://www.finstat.sk/analyza-firiem>, údaje za rok 2013.

Podnikateľské subjekty pôsobiace v obci Olešná

KOVADLINA - umelecké kováčstvo Rudolf Kvašňovský

Umelecké kováčstvo Rudolf Kvašňovský - KOVADLINA bolo založené v roku 1999. Rudolf Kvašňovský spolu so svojimi zamestnancami vytvára v kováčskej dielni v obci Olešná malé umelecké diela, pričom každý komponent výrobku je originál. Okrem toho, že drvivú väčšinu výrobkov vyrába podnikateľský subjekt ručne, jeho ďalšou výhodou je jednanie so zákazníkom na mieste a komunikácia pri výbere vzoru výrobku. Doposiaľ spoločnosť nemala problém vyrobiť akýkoľvek vzor, ktorý si zákazník vybral.

Zaoberá sa tiež výrobou výrobkov, ktoré si zákazník často krát objedná do problematických interiérových či exteriérových častí domu, bytu a pod., kde je nutné vedieť správne namerať a taktiež umenie vyrobiť a umiestniť vzor tak, aby bol zákazník spokojný. Celá zákazka je vždy ušitá na mieru podľa prania samotného zákazníka.

Umelecké kováčstvo KOVADLINA kladie dôležitosť na kvalitu svojich výrobkov. Na svoje výrobky dáva zákonom stanovenú záruku, ktorá je ešte dlhšia u pozinkovaných výrobkov. Pri žiarovom zinkovaní sa výrobky po vhodnej úprave ponoria do približne 450 °C horúcej taveniny zinku, čím sa na povrchu ocele vytvorí zliatina železa a zinku.

Spoločnosť ponúka svojim zákazníkom 21 ročné skúsenosti, pričom vyrába najmä brány a bránky, ploty, zábradlia (balkónové, schodiskové), automatické brány (samonosné), stoly, postele, lampy, svietidlá a iné doplnky (lustre, krbové náradie). Zákazník má pri výbere vzoru fotografie spoločnosťou vyrobených výrobkov.

BRATSTAV, s.r.o.

Spoločnosť s ručením obmedzeným Bratstav s.r.o. bola založená v októbri 1993. Predmetom jej činnosti je stavba budov (pozemné a inžinierske), vykonávanie jednoduchých stavieb a poddodávok, prípravne práce pre stavbu, demolácia a zemné práce, zámočnícka činnosť, sprostredkovanie obchodu, veľkoobchod a maloobchod so stavebným materiálom, obchodná činnosť v rozsahu voľných živností okrem predaja drahých kovov, verejná cestná nákladná doprava a deklarantské služby.

Metal Invest Group, s.r.o.

Spoločnosť s ručením obmedzeným Metal Invest Group, s.r.o. začala svoju činnosť v auguste 1997. Predmetom jej činnosti je maloobchodná činnosť v rozsahu voľných živností; veľkoobchodná činnosť v rozsahu voľných živností; sprostredkovateľská činnosť; výroba drevených obalov; vydavateľské činnosti - vydávanie kníh, časopisov a iných periodických publikácií; prípravné práce pre stavby; demolačné a zemné práce; maliarske a natieračské práce, ambulantný predaj v rozsahu voľných živností; podnikateľské poradenstvo, poradenská činnosť v oblasti strojárstva a poľnohospodárstva; reklamné činnosti; prenájom hnuteľných a nehnuteľných vecí; zámočnícke a kovoobrábačské práce; kúpa, predaj a prenájom motorových vozidiel; drobné kompletačné a dokončovacie práce; izolácie proti vode a zemnej vlhkosti; výroba hotového muriva pre domáce a hospodárske zvieratá; podnikanie v oblasti nakladania s odpadmi; nákladná cestná doprava vozidlami do celkovej hmotnosti 3,5 t vrátane prípojného vozidla.

REGULUS - SK, s.r.o.

Spoločnosť s ručením obmedzeným REGULUS - SK, s.r.o. začala svoju činnosť v januári 2008. Predmetom jej činnosti je vedenie účtovníctva; činnosť účtovných, ekonomických, finančných a organizačných poradcov; administratívne a sekretárske práce; sprostredkovateľská činnosť; reklamná a propagačná činnosť; organizovanie školení, kurzov, seminárov a prednášok; prenájom strojov a prístrojov; prenájom osobných a nákladných vozidiel; marketing a prieskum trhu; automatizované spracovanie údajov; faktoring a forfaiting; maloobchod v rozsahu voľných živností; veľkoobchod v rozsahu voľných živností; vydávanie periodických a neperiodických publikácií; skladovanie; obchodná činnosť v rozsahu voľnej živnosti; čistiace a upratovacie činnosti; výskum trhu a verejnej mienky; stolárstvo; opracovanie drevnej hmoty a výroba komponentov z dreva; výroba jednoduchých drevárskych výrobkov, zostavovanie stolárskych dielcov alebo súčastí z dreva do finálnych produktov a ich údržba; výroba komunikačných zariadení, spotrebnej elektroniky, počítačov a kancelárskych strojov; prípravné práce k realizácii stavby; uskutočňovanie stavieb a ich zmien; dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov; sťahovacie služby; poskytovanie sociálnych služieb; poskytovanie krátkodobej pomoci pri opatere detí a starších osôb; poskytovanie služieb pre rodinu a domácnosť; výskum a vývoj v oblasti prírodných a technických vied a počítačové služby.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

TIMEA, s.r.o.

Spoločnosť s ručením obmedzeným TIMEA, s.r.o. začala svoju činnosť v januári 2001. Predmetom jej činnosti je sprostredkovateľská činnosť; obchodná činnosť v rozsahu voľných živností; reklamné činnosti; prenájom nehnuteľností a nebytových priestorov; poskytovanie prechodného ubytovania po triedu ***; podnikateľské poradenstvo v predmete podnikania; poľnohospodárstvo vrátane predaja nespracovaných poľnohospodárskych výrobkov za účelom spracovania alebo ďalšieho predaja; zber druhotných surovín; vnútroštátna nákladná cestná doprava; medzinárodná cestná preprava tovaru, ktorá je podnikaním; výroba mliečnych výrobkov; výroba jednoduchých drevárskych výrobkov, zostavovanie stolárskych dielcov alebo súčastí z dreva do finálnych produktov a ich údržba; poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu; mäsiarstvo; služby v rámci lesníctva a ťažby dreva; pilčické práce; približovanie drevnej hmoty; nákup a predaj drevnej hmoty; pohostinská činnosť; prevádzkovanie lyžiarskych vlekov; dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov a pod.

Stavon Olešná, s.r.o.

Spoločnosť s ručením obmedzeným Stavon Olešná, s.r.o. začala svoju činnosť v júli 2010. Predmetom jej činnosti je kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod); sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb a výroby; nákladná cestná doprava vykonávaná vozidlami s celkovou hmotnosťou do 3,5 t vrátane prípojného vozidla; skladovanie; prenájom hnutelných vecí; administratívne služby; opracovanie drevnej hmoty a výroba komponentov z dreva; výroba jednoduchých drevárskych výrobkov, zostavovanie stolárskych dielcov alebo súčastí z dreva do finálnych produktov a ich údržba; výroba jednoduchých úžitkových výrobkov z dreva; výroba výrobkov zo slamy, šúpolia, prútia, korku; výroba nekovových minerálnych výrobkov a výrobkov z betónu, sadry a cementu; uskutočňovanie stavieb a ich zmien; ubytovacie služby bez poskytovania pohostinských činností; poskytovanie služieb v lesníctve a poľovníctve; poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve a pod.

Okrem už spomínaných podnikateľských subjektov v obci Olešná pôsobia aj iné podnikateľské subjekty, ktoré pôsobia v rôznych podnikateľských oblastiach. V obci taktiež nájdeme aj také podnikateľské subjekty, ktoré na jej území majú len skladové priestory.

1.10 Vzdelávanie v obci Olešná

1.10.1 Základná škola s materskou školou Olešná

„Človek učením rastie“

Základná škola v obci už viac ako 50 rokov učí, vzdeláva a vychováva. Škola je živý organizmus. Dáva základy všetkého, čo ľudstvo objavilo, vymyslelo, vytvorilo. Meradlom jej úspešnosti sú pedagogický zamestnanci, žiaci, ale i rodičia žiakov. Iba láskavý a spravodlivý učiteľ odovzdá detskej duši dostatok tepla potrebného na radosť zo života.

Ako sa to všetko začalo? História školy sa začala písať v roku 1960. Vo februári 1960 sa začali kopat' základy a už koncom decembra 1960 bola stavba školy dokončená. Školský rok 1961 - 1962 sa začal ešte v starej školskej budove. Vyučovanie bolo dvojzmenné. Slávnostné otvorenie novej školy sa uskutočnilo v roku 1961. Od septembra 1979 bola pri škole zriadená školská družina pre žiakov 1. - 4. ročníka. Za 50 rokov prešli bránami tejto školy stovky žiakov, ktorí s láskou spomínajú na mladé letá prežité v školských laviciach.

Rok 2011 bol pre školu výnimočný, pretože oslávila svoje 50 narodeniny, od chvíle, kedy sa stala strediskom vzdelania a zrodu nových osobností. Pri príležitosti jej 50. výročia bolo škole vytvorené nové logo, ktorým sa stalo strúhadlo, do ktorého vkladáme tupé, neostré ceruzky, ktoré sa postupne zaostrujú tak, aby boli prínosom a použiteľné, ako jej žiaci.

ZŠ s MŠ Olešná je plnoorganizovaná základná škola správnou subjektivitou. Areál školy je umiestnený v peknom a tichom prostredí v blízkosti lesov v časti obce Olešná - Polgrúň. S počtom 114 žiakov v školskom roku 2014/2015 patrí medzi menšie školy. Jej súčasťou je aj materská škola nachádzajúca sa asi štyri km od základnej školy v časti obce Olešná - Rovňany, školský klub detí a centrum voľného času, v rámci ktorého pracuje deväť záujmových útvarov. V budove ZŠ sa nachádza tiež zariadenie školského stravovania, ktoré sa do roku 2005 nachádzalo mimo školského areálu v starej budove školy.

V areáli školy sa taktiež nachádza športové antukové ihrisko na volejbal, basketbal, futbal, futbalové ihrisko, detské preliezky a trampolína. Okolie školy je obklopené zeleňou a na oddych slúžia žiakom lavičky.

V zime v roku 2005 došlo k akútnej havárii budovy starej školy z dôvodu narušenia statiky následkom snehovej kalamity. Z toho dôvodu obec vykonala rekonštrukciu pôvodnej kotolne a skladu uhlia v priestoroch ZŠ.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Po delimitácii školského zariadenia v obci bola obec Olešná nútená pristúpiť k opatreniam na zabezpečenie kvalitného vyučovacieho procesu detí a efektívneho využitia spotrebovaných energií. Z tohto dôvodu obec v roku 2004 zo štátnych zdrojov zmenila systém vykurovania z tuhého paliva na plynové kúrenie. Súčasne boli v celej základnej škole vymenené všetky radiátory ústredného kúrenia. V rokoch 2006 a 2007 sa podarilo opraviť sociálne zariadenia (WC) z prostriedkov rozpočtu ZŠ.

Zároveň z dôvodu riešenia havarijnej situácie zatekania strechy ZŠ, škola zrealizovala z prostriedkov rozpočtu školy opravu a izoláciu strechy. V roku 2008 ZŠ z prostriedkov rozpočtu školy v rámci údržby vykonala aj čiastočnú výmenu okien. V rokoch 2009 - 2010 prebiehala rekonštrukcia školy z prostriedkov EÚ s cieľom zvýšenia kvality vzdelávania a docielenia energetickej efektívnosti (výmena okien, zateplenie budovy, zmena strechy na sedlovú). Škola má pomerne dobre vybavené priestory, jednotlivé triedy sú vynovené školskými lavicami a tabuľami. V ostatných rokoch sa počas letných prázdnin z rozpočtu školy kompletne zrekonštruovali obidve krídla budovy (nové elektrické rozvody, obklady, podlahy, výmalba), vytvorila sa nová moderná jazyková učebňa so školskou knižnicou a čítárňou, počítačová učebňa s interaktívnou tabuľou a notebookmi pre prácu žiakov a v celom jednom krídle je pripojenie na internet.

Šesť tried je vybavených interaktívnymi tabuľami, dve triedy majú k dispozícii interaktívne plátna. Na hlavnej chodbe sa urobilo ozvučenie pre rôzne slávnostné príležitosti a akademie. Nakoľko škola nemá telocvičňu, bola zriadená pre žiakov posilňovňa, ktorá je využívaná počas hodín telesnej výchovy, ale aj v rámci centra voľného času. Posilňovňa je sprístupnená aj verejnosti. Na prízemí boli opravené triedy 1. a 2. ročníka, ktoré majú tiež k dispozícii pripojenie na internet. V jednej triede je zároveň nainštalovaná interaktívna tabuľa. Z rozpočtu školy boli taktiež opravené priestory prezúvarne, kde majú žiaci skrinky na odkladanie obuvi. Interiér školy (vestibul, prezúvareň a chodby) sú monitorované kamerovým systémom. Škola je pripojená na vodovodnú a kanalizačnú prípojku.

Základná škola počas svojej existencie prešla mnohými zmenami. Tou neviditeľnou bola zmena subjektivity školského zariadenia. V roku 2002 prešlo celé školstvo pod samosprávu obce Olešná a základná škola vytvorila od 1. júla 2002 samostatný právny subjekt. V záujme konsolidácie verejných financií sa od 1. júla 2004 v obci Olešná začala písať história nového školského zariadenia, a to Základnej školy s materskou školou Olešná, kedy došlo k zlúčeniu dvoch samostatných právnych subjektov MŠ a ZŠ do jedného.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

ZŠ je plnoorganizovaná a v školskom roku 2014/2015 ju navštevovalo 114 žiakov. Vnútorne sa člení na I. a II. stupeň, pričom počet tried na I. stupni je 4 a na II. stupni 5. V každom ročníku je po jednej triede. Priemerná naplnenosť tried je 13 žiakov.

V Základnej škole sa vzdelávajú predovšetkým žiaci a deti obce Olešná - časť Polgrúň a Potôčky. Do školy dochádzajú deti aj z príľahlých osád obce, nakoľko je škola dobre dostupná autobusovej doprave. Autobusmi prichádzajú najmä deti z časti obce Olešná - Rovňany. Pokiaľ to dovoľia priestorové podmienky a naplnenosť tried, škola je otvorená aj žiakom z iných školských obvodov, ktorí o základnú školu prejavia záujem. Na základe žiadosti rodičov si tu plnia povinnú školskú dochádzku aj žiaci zo susedných obcí Staškov a Klokočov. Organizácia vyučovacieho dňa je skoordínovaná tak, aby vyhovovala aj dochádzajúcim žiakom. Základná škola vzdelávala v školskom roku 2014/2015 aj šesť žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorým sa venoval špeciálny školský pedagóg. Atmosféra medzi žiakmi je priateľská. Prejavy sociálno-patologických javov sa vyskytujú iba ojedinele a sú okamžite riešené.

Vzdelávanie zabezpečuje 15 pedagogických pracovníkov všeobecno-vzdelávacích predmetov, z toho I. stupeň 5 učiteľia, II. stupeň 10 učiteľov a jeden vyučujúci náboženskej výchovy. V pedagogickom zbore je prevaha žien. Z celkového počtu pedagogických pracovníkov je len jeden muž, pričom všetci spĺňajú pedagogickú aj odbornú spôsobilosť. Na druhom stupni majú dve vyučujúce II. kvalifikačnú skúšku. V rámci profesijného rozvoja školy a podľa svojich osobných plánov sa pedagogickí zamestnanci snažia neustále zvyšovať si svoju kvalifikáciu, dopĺňať si a vylepšovať úroveň svojich profesijných kompetencií. Aprobačná skladba učiteľov školy vo veľkej miere pokrýva požiadavku kvalifikovanosti na vyučovanie jednotlivých predmetov.

Chod ŠKD zabezpečujú dve vychovávateľky. V škole pôsobí na čiastočný úväzok aj špeciálny školský pedagóg, ktorý úzko spolupracuje s vyučujúcimi a rodičmi žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a jeden výchovný poradca, ktorý funguje zároveň ako poradca pre voľbu povolania. V škole pracuje taktiež jedno metodické združenie ročníkov 1. - 4. Viacerí učelia sú zapojení do rôznych foriem ďalšieho vzdelávania pedagogických pracovníkov v oblastiach súvisiacich s ich zameraním alebo ďalšími profesijnými záujmami. V súčasnosti sa pedagogickí zamestnanci zameriavajú na zvyšovanie pedagogickej spôsobilosti v oblasti cudzích jazykov, práci s interaktívnou tabuľou a s modernými didaktickými prostriedkami.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Poslaním Základnej školy s materskou školou Olešná je základ pre tvorivý, aktívny a plnohodnotný život. Dať žiakom dobrý základ vzdelaného a osobne rozvinutého človeka schopného v rámci svojich možností ďalšieho seba rozvoja a celoživotného vzdelávania; kriticky a tvorivo myslieť, riešiť problémy; šťastného a spokojného života v spoločnosti iných ľudí a úspešného uplatnenia sa v profesijnom živote, teda rozvíjanie žiaka a ochrana kultúrneho dedičstva ľudstva. Víziu ZŠ s MŠ by sme mohli definovať nasledovne: „škola je výchovno-vzdelávacím, kultúrnym, športovým a spoločenským centrom obecnej komunity“.

Základná škola v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu uplatňuje školský vzdelávací program ISCED 1. V rámci tohto vzdelávacieho programu ISCED 1 si absolvent primárneho vzdelania osvojí základy čitateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti a bude pripravený na nižšie sekundárne vzdelávanie s posilnenými vzdelávacími oblasťami - jazyk a komunikácia, matematika a práca s informáciami, príroda a spoločnosť, človek a hodnoty, umenie a kultúra.

Školský vzdelávací program je koncipovaný tak, aby nasmeroval žiakov na zložitú cestu celoživotného vzdelávania a zároveň v nich upevnil potrebu vzdelávania v súčasnej, rýchlo sa meniacej spoločnosti. Zámerom školy je nenásilnou formou premeniť školu na bezpečné a príjemné miesto, ktoré žiakov motivuje a podporuje k aktívnemu získavaniu dôležitých vedomostí, riešiť problémy, orientovať sa v spoločnosti, rozvíjať kritické a tvorivé myslenie a schopnosť sebahodnotenia. Cieľom základnej školy je pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme. Zámerom školy je dosiahnuť zvýšenie čitateľskej gramotnosti žiakov školy, gramotnosti v oblasti IKT a zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy. Základná škola vedie svojich žiakov v duchu humanistických princípov a v spolupráci s rodičmi k zdravému spôsobu života, k ochrane prírody a starostlivosti človeka o svoje zdravie. Zároveň formuje u žiakov vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

Školský vzdelávací program „Človek učením rastie“ má predovšetkým kvalitne napĺňať výchovno-vzdelávacie ciele a kompetencie, ako sú uvedené v štátnom vzdelávacom programe, zároveň však využíva aktuálne možnosti školy a pedagogického zboru, rešpektuje prostredie, v ktorom sa škola nachádza a predovšetkým sa snaží reagovať na požiadavky rodičov žiakov. Žiaci majú v rámci svojej individuality veľmi rôznorodé vzdelávacie potreby, ktoré sa snaží základná škola aj zohľadňovať.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Analýzou vlastných možností a kompetencií pedagogického zboru, požiadaviek rodičov, rešpektovaním tradícií školy definuje táto škola základnú myšlienku svojho školského vzdelávacieho programu Človek učením rastie - otvorenosť školy žiakom, rodičom a verejnosti, ktorej hlavným poslaním je poskytovať komplexné služby v oblasti výchovy a vzdelávania, a tak vychovávať žiakov ako harmonicky rozvinuté osobnosti, schopné uplatniť sa v spoločnosti so špecifickým dôrazom na:

- **Č:** činnosť, samostatnosť a tvorivosť
- **L:** láska, ľudskosť a spolupatričnosť k okoliu a regiónu
- **O:** ochrana človeka a prírody
- **V:** vedieť sa dorozumieť v 2 jazykoch
- **E:** empatia, úcta a vzájomná tolerancia
- **K:** komunikácia a otvorenosť.

K materiálno-technickému vybaveniu školy a výchovno-vyučovacieho procesu patria aj dve interaktívne plátna, dve prenosné dataprojektory, dva fotoaparáty, kamera, učebnice, doplnková literatúra, didaktické pomôcky, informačná a komunikačná technika,... Každý vyučujúci má pre potreby edukačného procesu k dispozícii notebook.

Zlepšenie materiálno-technického vybavenia školy rieši ZŠ s MŠ Olešná aj v spolupráci so zriaďovateľom školy a rodičovským združením. Prioritou pre školu do budúcnosti ostáva potreba rekonštrukcie chodby na prízemí, potreba obnovy športového areálu a vonkajšia úprava okolia, zriadenie odborných učební a výstavba telocvične. Z dôvodu nevyhovujúceho stavu školských dielní (po bezpečnostnej stránke - zlá statika budovy) sa praktická zložka technickej výchovy nemôže vyučovať. Školské ihrisko je taktiež v nevyhovujúcom stave, a aj keď bolo podaných niekoľko projektov na jeho rekonštrukciu, žiaľ ani jeden z nich zatiaľ nebol úspešný. Škola taktiež neustále dopĺňa školské kabinety modernými učebnými pomôckami, čo umožňuje tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie.

Budova školy je umiestnená na pozemku, ktorého súčasťou sú plochy udržiavaných trávnikov a okrasnej zelene. Areál tak umožňuje v letných mesiacoch výučbu telesnej výchovy vonku, ktorá sa z dôvodu absencie telocvične počas zimných mesiacov a nepriaznivého počasia vyučuje na chodbe na prízemí. Školský klub je umiestnený na prízemí, k dispozícii má dve miestnosti a prístup do počítačovej učebne. Škola má vlastnú školskú jedáleň, pričom miestnosť školskej jedálne sa v dopoludňajších hodinách využíva na výučbu (trieda materskej školy).

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Pedagogickí zamestnanci majú v učebni informatiky a v zborovni voľný prístup na internet, tlačiareň a kopírovacie zariadenie. Na spoločné schôdze je pripravená príjemne zariadená zborovňa vybavená počítačom s pripojením na internet a wi-fi tlačiareň. Z projektu „Elektronizácia a revitalizácia knižníc“ bola obnovená školská knižnica.

Aby sa žiaci, pedagogickí a nepedagogickí pracovníci cítili čo najpríjemnejšie v priestoroch školy, veľký dôraz kladie škola na estetické prostredie tried, chodieb a učební. Na informačných nástenkách majú možnosť žiaci, rodičia a široká verejnosť nájsť informácie o úspechoch a aktivitách školy. Škola sa snaží budovať priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pracovníkmi školy, medzi pedagógmi, rodičmi a širokou verejnosťou, čo sa realizuje cieľavedome aj prostredníctvom práce žiackeho parlamentu.

Vzdelávanie, ktoré zabezpečuje toto školské zariadenie prešlo ďalšími výraznými zmenami. Tými viditeľnými boli najmä úspešné projekty ako napr. „Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách“, „Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva - Digiškola“, ale aj projekty ako Recyklohry, Školský mliečny program, Školské ovocie, Hravo ži zdravo a projekt Správaj sa normálne.

Centrum voľného času

„Hudba, tanec, maľovanie, šport - všetko užitočné pre život“

Poslaním CVČ pri ZŠ s MŠ Olešná je vytvárať podmienky pre spoločensky žiaduce naplnenie voľného času detí a mládeže, formovať u nich návyky racionálneho využitia času mimo vyučovania na oddych a regeneráciu duševných a fyzických síl. CVČ má svoje pôsobenie v oblasti výchovy a vzdelávania so zameraním na poskytovanie oddychových a záujmových činností detí v ich voľnom čase podľa výchovného programu CVČ, ktorý vychádza z hlavných úloh školského vzdelávacieho programu ZŠ s MŠ Olešná, pričom rozvíja vedomosti, zručnosti, postoje žiakov získané vo výchovno-vzdelávacej činnosti v škole. Rešpektuje záujmy i potreby detí, vrátane detí so špeciálno-výchovnými vzdelávacími potrebami. Pôsobí na základe rozsiahlej záujmovej činnosti, ktorá má v ZŠ s MŠ Olešná dlhoročnú tradíciu a dobré výsledky.

Hlavným cieľom CVČ je vytvorenie kvalitných podmienok na voľnočasové aktivity dosiahnutím dostatočnej participácie MŠ, ZŠ a všetkých výchovných a kultúrnych inštitúcií.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Taktiež uskutočňovanie programu starostlivosti o deti, mládež v oblasti voľného času, usmerňovať rozvoj ich záujmov, schopností a budovať návyky účelného využívania voľného času a harmonického rozvoja osobnosti. K tomu patrí aj rozvíjanie spolupráce s inými kultúrnymi inštitúciami, mládežníckymi organizáciami a ostatnými inštitúciami v regióne.

Cieľom a poslaním CVČ je umožniť individuálny rozvoj osobnosti dieťaťa, podpora vytvárania jeho vzťahu k celoživotnému vzdelávaniu a rozvoju jeho talentu, vychovávať aktívneho občana schopného žiť v otvorenej informačnej spoločnosti, viesť dieťa k správnym návykom v oblasti vlastnej realizácie a učiť ho úcte k ľudským právam a základným slobodám, k porozumeniu a znášanlivosti, tolerancii, kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ako aj iným kultúram a národom.

CVČ pri ZŠ s MŠ Olešná má dobré podmienky na uskutočňovanie aktivít v jednotlivých oblastiach výchovy. Hlavným základom, na ktorom stavíme činnosť nášho CVČ, je kvalitný a kvalifikovaný personál, ktorý má bohaté skúsenosti v záujmovej činnosti detí a má za sebou aj preukázateľné úspechy. Výhodou je, že sú to väčšinou mladí ľudia, ktorí majú vzťah a určitú charizmu pre prácu s deťmi. Priestorové podmienky - triedy, PC učebne, školský areál, antukové ihrisko, futbalové ihrisko, posilňovňa umožňujú realizáciu rozmanitej záujmovej činnosti. CVČ má dobré skúsenosti so spoluprácou s rodičmi, s kultúrnymi inštitúciami v obci a hlavne čoraz väčší a väčší záujem detí o voľnočasové aktivity. Aj to sú pozitívne ukazovatele a východiská pre činnosť centra voľného času.

Riziká činnosti CVČ sú možné najmä z hľadiska ľudského činiteľa. Môže sa stať, že niektorý záujmový útvar nebude možné otvoriť pre nedostatok záujemcov, alebo personálneho zabezpečenia. Vtedy bude cieľom CVČ vytvoriť náhradnú ponuku, napr. spojením príbuzných útvarov. Ďalším rizikom môže byť nedostatočné finančné zabezpečenie zo strany obce Olešná. Toto riziko sa dá odstrániť sponzorskými aktivitami, reklamnou spoluprácou i podielom rodičov na spolufinancovaní.

Každé CVČ má svoje špecifikum a špeciálne činnosti. Špecifikom CVČ pri ZŠ s MŠ Olešná je výchova, ktorá konštatuje, že škola a teda aj školské zariadenie k nej príslušné, sleduje vzdelávacie, kultúrne a výchovné ciele a je pre ňu charakteristické, že pre žiakov vytvára pozitívnu a tvorivú atmosféru. CVČ ponúka okrem tradičných záujmových činností aj špeciálne činnosti - hudobno-pohybový záujmový útvar (mažoretky) pre rozvoj speváckeho talentu - spevácky, pre rozvoj vyjadrovania, tvorivosti - tvorivý a školský časopis.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

V rámci športových útvarov ponúka stolnotenisovú prípravu, futbalovú prípravu, rôzne aktivity v posilňovni a možnosť sebarealizácie pre športovo nadaných.

Celkový potenciálny počet detí CVČ v školskom roku 2014/2015 je 174 (114 žiakov základnej školy a 60 detí materskej školy). Tento počet vychádza z počtu žiakov školy, ktorí v súčasnosti navštevujú záujmové útvary, resp. prejavili záujem o záujmové aktivity poskytované ZŠ s MŠ Olešná. Sú to deti z obce Olešná, ale aj deti, ktoré dochádzajú do školy z okolitých obcí i deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. CVČ v školskom roku 2014/2015 poskytuje 11 krúžkov.

Školský klub detí Olešná

Školský klub detí Olešná pôsobí pri Základnej škole s materskou školou Olešná. Kompetencie detí ŠKD nadväzujú na kompetencie žiakov príslušnej ZŠ s MŠ Olešná.

Kompetencie sa v procese výchovno-vzdelávacej činnosti mimo vyučovania rozvíjajú a navzájom prelínajú v jednotlivých tematických oblastiach výchovy. Kompetencie dieťaťa sú výsledkom obsahu výchovno-vzdelávacej činnosti a celkového výchovno-vzdelávacieho procesu v ŠKD. Kompetencie predstavujú ideálny plánovaný cieľový výstup dosahovaný systematickým a postupným výchovno-vzdelávacím procesom počas pobytu dieťaťa v ŠKD.

Hlavným poslaním ŠKD je všestranný a harmonický rozvoj osobnosti dieťaťa, preto ŠKD kladie dôraz na prelínanie viacerých tematických oblastí výchovy. Nenáročnou formou a rozmanitosťou aktivít sa snaží zabezpečiť deťom zmysluplné, tvorivé a účelné využívanie času mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. Cieľom ŠKD je obohacovať výchovu a vzdelávanie o regionálne prvky, objavovanie a skúmanie pamätihodností a rozvíjať záujmovú činnosť v počítačovom a tanečnom krúžku. Vo výchove a vzdelávaní kladie dôraz na humanizáciu, rozvoj kľúčových kompetencií, samostatnosti, zodpovednosti a aktívne, zmysluplné využívanie voľného času. Režim dňa v ŠKD zohľadňuje striedanie činností, rešpektuje najmä potrebu detí na oddych, relaxáciu, uspokojovanie záujmov a dodržiavanie bezpečnosti pri rôznych aktivitách. Výchovu mimo vyučovania realizuje pravidelnými, priebežnými a príležitostnými aktivitami v jednom oddelení. Výchovno-vzdelávacia činnosť sa v ŠKD realizuje podľa nasledovných plánov, ktorými sú výchovný program školy, výchovný program ŠKD, výchovno-vzdelávací plán, týždenný plán, režim dňa a záujmová a krúžková činnosť.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Školský klub detí navštevovalo v školskom roku 2012/2013 25 detí prvého, druhého a tretieho ročníka rozdelených do jedného oddelenia. Činnosť CVČ je organizovaná tak, aby dieťa v popoludňajších hodinách mohlo voľne meniť svoju záujmovú činnosť podľa ponúknutých možností. Výchovno-vzdelávacia činnosť je orientovaná najmä k príprave detí na život, k formovaniu sociálneho cítenia, k rozvíjaniu svojej osobnosti a k príprave detí na život. Po obsahovej stránke je činnosť ŠKD zameraná najmä na odpočinkovú činnosť (uskutočňuje sa bezprostredne po obede), rekreačnú činnosť (charakter pohybových aktivít), krúžkovú činnosť (podľa záujmu detí), záujmovú činnosť (rozdelenú podľa tematických oblastí výchov) a prípravu na vyučovanie (precvičovanie prebratého učiva formou didaktických hier a písania domácich úloh). Počas školského roka využívajú žiaci ŠKD aj ponuku záujmových útvarov v rámci CVČ. Škola sa zapája do rôznych aktivít a podujatí na území obce - športové, kultúrne vystúpenia, výstavy a pod. Spolupracuje aj s viacerými školami a školskými zariadeniami. V školskom roku 2014/2015 poskytuje ŠKD 4 krúžky.

Školský parlament pri ZŠ s MŠ Olešná

„Škola základ života“

Školský parlament je samosprávna skupina detí, ktorí ako zástupcovia svojich spolužiakov vyjadrujú ich názory a záujmy na pôde parlamentu, predkladajú návrhy na nové aktivity v škole a hľadajú riešenia aktuálnych problémov. Školský parlament je zložený zo žiakov 5. až 9. ročníka a dvoch pedagogických pracovníkov.

Poslaním parlamentu je riešenie výchovno-vyučovacích problémov, navrhovanie opatrení na zlepšenie všetkých činností na škole, vylepšovanie vzájomných vzťahov medzi žiakmi a pedagogickými pracovníkmi, hľadanie spoločných postupov pri organizovaní mimoškolskej činnosti žiakov, riešenie prípadných priestupkov žiakov voči školskému poriadku a usmerňovanie nevhodného správania sa mimo školy.

Svojich zástupcov poslancov si žiaci volia na jeden rok. V prípade nespokojnosti s jeho činnosťou majú právo kedykoľvek odvolať poslanca hlasovaním v triede a zvoliť si nového. Zástupcov pedagogického zboru určuje riaditeľ školy spolu s členmi parlamentu. Poslanci spomedzi seba volia predsedu parlamentu a štyroch správcov webového sídla školského parlamentu. Funkčné obdobie volených je na jeden školský rok.

Čestným členom predsedníctva je riaditeľ školy. Dospelí členovia parlamentu majú pri hlasovaní len poradný hlas.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

V prípade rovnosti ma predseda právo dvoch hlasov. Parlament zasadá raz do mesiaca, pričom termín si určia členovia na svojom zasadnutí. Zasadnutia parlamentu sú v zásade verejné. Zvoláva ich predseda, ktorý vedie i rokovanie. Predseda parlamentu môže poveriť vedením zasadnutia ktoréhokoľvek člena parlamentu.

Školským parlamentom vedie ZŠ s MŠ Olešná žiakov k tomu, aby sa sami naučili rozlišovať kladné a záporné stránky života a vyberať z nich také podnety, ktoré prispievajú ku kladnému rozvoju ich osobnosti a nie k pasivite, nezodpovednosti a nedisciplinovanosti. Cieľom je žiakov naučiť verejne vystupovať, vhodne argumentovať svoje názory a názory rovesníkov z tried, nieť istú zodpovednosť za život vo svojej škole a zároveň podporiť sebadôveru, samostatnosť, tvorivosť a umožniť sebarealizáciu žiakov, zážitkovou formou si vyskúšať v malom školu demokracie a života.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Tabuľka 17 Vývoj počtu žiakov Základnej školy s materskou školou Olešná

Školský rok	Počet žiakov ZŠ	Prírastok / úbytok		ZŠ s MŠ Olešná 1. júl 2004	Počet žiakov MŠ
			%		
2000/2001	165			-	40
2001/2002	169	+ 4	2,42	-	45
2002/2003	176	+ 7	4,14	-	59
2003/2004	178	+ 2	1,14	-	62
2004/2005	199	+ 21	11,81	259	60
2005/2006	189	- 10	5,03	251	62
2006/2007	184	- 5	2,65	245	61
2007/2008	179	- 5	2,72	236	57
2008/2009	163	- 16	8,94	214	51
2009/2010	159	- 4	2,45	210	51
2010/2011	161	+ 2	1,26	219	58
2011/2012	154	- 7	4,35	211	57
2012/2013	143	- 11	7,14	197	54
2013/2014	119	- 24	16,78	175	56
2014/2015	114	- 5	4,20	174	60

Prameň: <http://zsmsolesna.edupage.org/sk/>- Základná škola s materskou školou Olešná.

1.10.2 Materská škola v obci Olešná

**„Naučili sme sa lietať v povetrí ako vtáci, potápať ako ryby. Zostáva
len jediné - naučiť sa žiť na Zemi ako ľudia“**

Materská škola v obci Olešná U Rovňanov vznikla ešte v roku 1978. Odvtedy pôsobí na území obce ako dôležitá súčasť výchovy a vzdelávania. Podieľa sa tiež na kultúrnom a spoločenskom vývoji obce. MŠ počas svojej existencie prešla mnohými zmenami. Tou neviditeľnou v záujme konsolidácie verejných financií bola zmena, kedy sa od 1. júla 2004 v obci Olešná začala písať história nového školského zariadenia, a to ZŠ s MŠ Olešná zlúčením dvoch samostatných právnych subjektov MŠ a ZŠ do jedného.

Materská škola poskytuje deťom všestrannú starostlivosť v tvorivej a príjemnej atmosfére. Deti vychováva k hodnotám ako múdrosť (podpora vzdelanosti formou netradičných spôsobov učenia), tvorivosť (experimentovanie s rôznymi úlohami podľa fantázie a predstáv detí), humánnosť (rozvoj a podpora práce v kolektíve a utváranie národného povedomia prostredníctvom ľudových tradícií), šťastie (rozvoj zdravého sebavedomia detí a upevňovanie pocitu pohody a bezpečia) a zodpovednosť (vedie deti k zodpovednosti v konaní voči sebe, ľuďom a životnému prostrediu).

MŠ sa nachádza v samostatnej budove - elokované pracovisko. Jedna trieda s poldennou prevádzkou je umiestnená v budove ZŠ a je kompletne zrekonštruovaná. Postupne sa dopĺňa a obnovuje inventár materskej školy novými hračkami a didaktickými pomôckami. Druhá trieda bola vybavená novým nábytkom, knižnica je rozšírená o detskú a pedagogickú literatúru i edukačné CD. Taktiež bola uskutočnená oprava oplotenia areálu MŠ, vymenené okná a zakúpili sa lavičky a koše do školskej záhrady. V priestoroch kuchyne a jedálne v budove MŠ Olešná sa vymenili elektrické rozvody, svietidlá, zrekonštruovala sa podlaha jedálne a zakúpila sa nová umývačka riadu.

Detičky sú v materskej škole rozdelené do troch tried, pričom počet detí v školskom roku 2014/2015 bol 60. Dokladom o získanom stupni vzdelania je na úrovni materskej školy Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania.

Materské školy pracujú na základe štátneho vzdelávacieho programu ISCED, ktorý je najvyšším kurikulárnym dokumentom, ktorý vymedzuje všeobecné ciele a požiadavky vzťahujúce sa na obsah edukácie a kľúčové kompetencie. V školskom roku 2014/2015 pracuje materská škola podľa vzdelávacieho programu „Kysucké čarovné chodníčky“ so zameraním na environmentálne cítenie a nové poznatky o prírode.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Základný cieľom materskej školy na území obce Olešná je celostne rozvinúť osobnosť dieťaťa formou všestranného vzdelávania, vytvárať podmienky pre rozvoj samostatnej, múdrej, tvorivej, humánnej a zodpovednej osobnosti pripravenej uplatniť sa v oblasti spoločenského života. Cieľom materskej školy je teda vo výchovno-vzdelávacom procese dosiahnuť optimálnu emocionálnu, sociálnu a kognitívnu úroveň ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a na život v spoločnosti. V rámci ich koncepčného zámeru sa podarilo naplniť potrebu dieťaťa po sociálnom kontakte s rovesníkmi, vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu hrou, cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére rozvíjať osobnosť dieťaťa v psychomotorickej, poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti.

Prostredníctvom environmentálnych aktivít sa snaží u detí rozvíjať aj pozitívne postoje k flóre a faune. Odhaľuje pozitívne a negatívne zásahy človeka v prírodnom prostredí, stimuluje detskú zvedavosť pri bádaní a experimentovaní s prírodninami. Prehlbuje úctu detí k rodičom, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám. Dôraz kladie aj na kooperáciu detí v kolektíve a preberanie primeranej zodpovednosti za seba samého. Vedie deti k ochrane svojho zdravia, rovnako k využitiu zdravej výživy a k ochrane ŽP.

Školské zariadenie - ZŠ s MŠ Olešná je základná inštitúcia na úrovni obce Olešná, dôležitá z hľadiska naplnenia výchovno-vzdelávacích cieľov mladej generácie a udržania kultúrno-spoločenského života v obci. Udržanie Základnej školy s materskou školou Olešná a samozrejme jej rozvoj patrí medzi priority obecnej samosprávy Olešná.

Plánovaná individuálna a hromadná bytová výstavba v časti obce Rovňany a Potôčky pozitívne ovplyvnia demografické ukazovatele obce Olešná. Aj potenciálna migrácia do obce z okolitých obcí si vyžaduje, aby boli školské zariadenia neustále rekonštruované a modernizované, a tak pripravené na prevádzku aj v nasledujúcich rokoch.

1.11 Kultúra na území obce Olešná

„Kultúra sa nededí, kultúra sa dobýva.“

Kultúra - to nie sú len súbory, knihy, či kultúrne domy, ale predovšetkým dosiahnutá úroveň vzdelanosti, výchovy a prostredie, v ktorom ľudia žijú a naplňajú zmysel svojho života. Kultúra ako taká je časťou sociálnych vzťahov v každej spoločnosti. Môžeme povedať, že ide o dodržiavanie kultúrnych tradícií, hodnôt a zvykov regiónov, miest či obcí. Pomocou kultúrnych akcií môže každá obec podporovať u ľudí kreativitu, prípadne nadobúdanie hodnôt nielen k svojej obci, ale aj medzi ľuďmi navzájom.

Kultúrny a spoločenský život obce Olešná sa v minulosti odvíjal od mnohých okolností. Bolo to náboženské a národnostné zloženie obyvateľstva, pracovnoprávne postavenie, sociálne pomery, vzdelanostná úroveň, zastúpenie inteligencie či verejnoprávných inštitúcií. Na prelome osemnásteho a devätnásteho storočia sa spoločenský a duchovný život prejavoval predovšetkým v rodinných, výročných a pracovných zvykoch, ktoré sa po dlhšiu dobu udržiavali a obohacovali život obyčajného človeka. Obec bola v tomto období z hľadiska cirkevného takmer celá rímskokatolíckeho vyznania, čo značne ovplyvňovalo a ovplyvnilo život v obci Olešná.

Neodmysliteľnou súčasťou kultúry je bez pochyb aj zvykoslovie. Každá ľudská spoločnosť má vo svojom živote určité zvyky a rituály, ktoré sa snaží dodržiavať, ale aj využívať vo svoj prospech a napredovanie. Ani obec Olešná nie je výnimkou.

Zvykoslovie ako také, či je rodinné, pracovné, alebo obradové je prejavom duchovnej kultúry daného spoločenstva a každej situácie v živote človeka. Korene zvykoslovia siahajú ďaleko do dávnej minulosti a vyvíjalo sa kontinuálne s vývojom spoločnosti, preto nachádzame nielen v obci Olešná, ale aj inde na Slovensku pomerne dosť zvykov, ktoré majú pôvod ešte v pohanskom prostredí. Vývojom spoločnosti a upevňovaním kresťanstva sa vyvinuli ďalšie zvyky a naopak niektoré, vplyvom zmien zanikli. V súčasnosti zaniklo veľa zvykov, najmä z pracovného a výročného zvykoslovia a ostávajú iba v spomienkach najstaršej generácie, ktorá však postupne nenávratne odchádza. Viaceré z tých, čo sa ešte dochovali, stratili svoj pôvodný význam a slúžia iba ako istý druh zábavy.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Zvykoslovie sa týkalo najmä narodenia dieťaťa, svadieb, ale aj pohrebov. Neodmysliteľnou súčasťou zvykoslovia sú aj výročné zvyky, ktoré sa praktikovali a praktikujú v obci Olešná počas celého roka v súvislosti s kalendárom a ročnými obdobiami. Medzi také patrí obdobie od Kataríny do Veľkej noci, chodenie po Mikuláši, chodenie po Lucii, Štefanská zábava či obdobie od Vianoc do Troch kráľov.

Kultúrny život a kultúrne podujatia v obci Olešná sa väčšinou sústreďujú do kultúrneho domu, ktorý bol postavený v rokoch 1959-1961. Základom kultúrneho domu je veľká sála s kapacitou 130 osôb. Súčasťou zariadenia je taktiež priestor pre malú kuchynku a úrad pošty. Ďalšie priestory kultúrneho domu sa využívajú ako kancelárie obecného úradu. Budova kultúrneho domu v obci Olešná si vyžaduje obnovu, a to najmä so zámerom zabezpečenia jeho energetickej efektívnosti. V kultúrnom dome je inštalovaná plynová kotolňa, ale staré rozvody tepla. Súčasťou rekonštrukcie budovy kultúrneho domu bude do budúcnosti určite aj obnova vnútorného zariadenia, vybavenia kuchyne a rekonštrukcia rozvodov kúrenia. Pri rekonštrukcii kultúrneho domu bude potrebné počítať aj so zriadením klubových priestorov a informačného centra. Možnosť kultúrneho vyžitia obyvateľom obce Olešná však poskytujú aj podujatia okolitých obcí či miest.

K prejavom kultúrneho života obce Olešná bez pochyb patrí aj ľudový kroj, ľudová pieseň, tradičné hudobné nástroje a nárečie. Môžeme povedať, že Kysuce sú oblasťou, kde sa udržal ľudový odev najdlhšie. Jednou z príčin bola pomerne veľká vzdialenosť jednotlivých obcí od priemyselného a kultúrneho centra a obmedzené pracovné príležitosti. Ženy pracovali doma na poliach a muži sa v drvivej väčšine zamestnávali ako drevorubači či furmani pri zväžaní dreva.

Najrozšírenejším folklórnym prejavom v minulosti bola ľudová pieseň. Jej prvé formy vznikali spontánne pri poľných prácach, pri ľudových slávnostiach a rodinných sviatkoch. Boli verným obrazom života ľudí a prostredia, v ktorom vznikali a ďalej sa tradovali. Podstatná časť piesní sa funkčne viaže na zvyky ľudí, ktoré sa opakovali počas roka. Spevné tradície sa viazali na fašiangy, stávanie májov, jánske ohne, svadby, krstienie, na činnosť pri pastve či pri muzike. V obci Olešná aj v súčasnosti pôsobí ženská folklórna skupina Víglášanka, ktorá uchováva zvyšky tradícií vo všetkých oblastiach ľudových prejavov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Medzi najvýznamnejšie kultúrne podujatia v obci Olešná patrí: váľanie mája, vianočná burza, uvítanie detí do života, Jeseň života (deň venovaný dôchodcom), Medzinárodný deň detí, Deň matiek, Pochovanie basy, Slávenie sv. omše Olešná - Burkov vrch - Klin a mnoho ďalších podujatí. Tie pripravuje pre všetky vekové kategórie predovšetkým obec Olešná, DHZ Olešná, FS Vígl'ašanka, Farnosť Podvysoká s filiálkou Olešná i TJ Olešná. Z ponúkaných kultúrnych, spoločenských, náboženských a športových podujatí si každý obyvateľ i návštevník môže vybrať podujatie blízke jeho srdcu. Všetky tieto organizácie a spolky zohrávajú neoceniteľnú úlohu na kultúrnom a spoločenskom živote v obci Olešná.

1.11.1 Kultúrne spolky a kultúrne pamiatky v obci Olešná

Folklórna skupina Vígl'ašanka

Podľa jedného z výskov, ktoré lemujú obec Olešná, dostala názov ženská folklórna spevácka skupina Vígl'ašanka, ktorá v čisto ženskom zložení pracuje od roku 1989 pod vedením Anny Hurínovej, ktorá skupinu viedla do roku 2004. V roku 2015 oslávila táto ženská folklórna skupina už 26. výročie svojho vzniku.

FS Vígl'ašanka, ktorá uchováva zvyšky tradícií vo všetkých oblastiach ľudových prejavov, pričom ide najmä o hornokysucké nárečie, vianočné a veľkonočné zvyky hricov, betlehemcov, troch kráľov a Jánske zvyky. FS prezentuje najmä piesňový a zvykoslovný materiál svojej obce. Olešná má kopaničiarske osídlenie, jej rázovitý vzhľad priam podnecuje k interpretácii piesní typu trávnic. Trávnice sú teda hlavnou súčasťou repertoáru tejto folklórnej skupiny. Ako to už býva, aj v obci Olešná sú zdrojom informácií o dávnych zvykoch a obyčajoch najmä starí ľudia.

FS Vígl'ašanka sa predstavila, od čias svojho založenia až do dnešného dňa, na folklórnych festivaloch v Turzovke, Ochodnici, Skalitom, Detve, Dubnici nad Váhom, Čadci, Liptovskom Mikuláši a v poľskom Žiwci. Pravidelne účinkuje aj v rámci podujatí v Kysuckom múzeu - skanzene vo Vychylovke i v skanzene Rožňov pod Radhoštem.

FS Vígl'ašanka nacvičila pásmo pod názvom Na šiškách, Na Jána, V hore, Na paši, Remeslo má zlaté dno, Na senách, Žitečko žitečko, Od Kataríny do Vianoc, Hľadanie prístreška, Drápanie peria, U susedky na posiedke či Prínos na svadbu. V súčasnosti má FS Vígl'ašanka 11 členiek a zvykoslovie prezentuje výlučne v nárečí svojej obce.

Kultúrne pamiatky na území obce Olešná

Pred kultúrnym domom stojí od roku 1971 pomník postavený siedmim rodákom z obce, ktorí padli v II. svetovej vojne. V časti Jelítov, v obci Staškov, je Kaplnka sv. Anny. V roku 1888 ju z dreva postavil Šimon Kyšmal a v roku 1932 bola vymurovaná. Kaplnku zasvätenú Panne Márii ustavičnej pomoci dali v roku 1932 v časti Klin, pod Murinkovým vrchom, postaviť manželia Josefa a JUDr. Vladimír Nárožný z Olomouca. V niektorých častiach obce sú zachované pamiatky ľudovej architektúry a dva chránené stromy. V osadách Polgruň a Potôčky sú ojedinelé zrubové trojpriestorové domy s komorou na čelnej strane.

Kaplnka v Kline Blahoslavenej Panny Márie Ustavičnej pomoci

Kaplnka v Kline stojí v lese v katastrálnom území obce Olešná, v tesnej blízkosti hranice so Staškovom, preto ku nej v minulosti aj dnes chodia pútnici z obce Staškov. Murovaná kaplnka v lese má vyše osemdesiat rokov. V súčasnosti je pútnickým miestom na trase turisticko-náučného chodníka, tesne pred jeho vrcholom na hranici s českou obcou Horní Lomná.

O kaplnke Blahoslavenej Panny Márie Ustavičnej pomoci sa traduje príbeh: „že počas prechádzky Dr. Vladimíra Nárožného s manželkou a so svojou dcérou, ktorá bola takmer slepá, sa napila vody zo studničky. Po chvíli sa jej zrak natoľko zlepšil, že už nemusela používať lupu.“ Na znak vďaky dal menovaný postaviť túto kaplnku. Postavil ju v roku 1932.

Púť a sv. omša sa koná v kaplnke každoročne na sviatok sv. Petra a Pavla, kde sa stretávajú rodiny i susedia z oboch strán hraníc.

1.11.2 Šport v obci Olešná - „Fenomén, ktorý rozdeľuje a spája“

Šport predstavuje prostriedok rozvoja osobnosti, upevňuje zdravie človeka a je prostriedkom trávenia voľného času a ako jedna z mála oblastí života ľudí má v spoločnosti svoje historicky definované postavenie. Obec Olešná sa nachádza v miernom podnebnom pásme so štyrmi ročnými obdobiami, ktoré umožňujú obyvateľom obce vykonávať rôzne športové a rekreačné aktivity počas celého roka.

Futbalový klub TJ Olešná

V obci pôsobí Telovýchovná jednota Olešná založená v roku 1964. Futbalové ihrisko, ktoré má obec v časti Polgrúň, bolo rekonštruované v rokoch 2002 - 2003 nákladom cca 200 000 € . V športovom areáli je však potrebné dobudovať tribúnu a sociálne zariadenie.

Pre účelné využívanie voľného času je potrebné najmä pre deti a mládež vybudovať polyfunkčnú športovú plochu. Na hodový sviatok sv. Anny koncom augusta sa koná od roku 1996 futbalový turnaj o pohár starostu obce. Od roku 2002 bol tento futbalový turnaj premenovaný na turnaj „O putovný pohár Memoriál Miroslava Chrenšťa.“ V roku 2016 to už bude 19. ročník tohto futbalového turnaja na futbalovom ihrisku Olešná - Polgrúň.

Dobrovoľný hasičský zbor Olešná - DHZ Olešná

Dobrovoľný hasičský zbor v Olešnej založili 14. júna 1924 a bol spojený s hasičským zborom pre obce Staškov a Podvysoká. Prvým predsedom spoločného hasičského zboru bol vedúci notár v Staškove Ján Havaš. Takto to trvalo do roku 1932, kedy sa osamostatnil zbor v Staškove. V roku 1936 mal zbor 26 členov, novopostavené skladisko a dve ručné striekačky. V roku 1948 sa zbor v Olešnej osamostatnil od Podvysokej a mal 36 členov. Zakúpili motorovú striekačku, na ktorú dal subvenciu aj štát. Ako prvá hasičská zbrojnica slúžila v roku 1950 bývalá kováčska vyhňa. O dva roky neskôr založili družstvo dospelých a dve družstvá chlapcov. V roku 1952 zbor zakúpil starší autobus od ČSAD Ostrava, jeho dlhoročným vodičom bol František Bazger. V roku 1954 povolili požiarnikom z Olešnej za výborné výsledky ako prvým v okrese výstavbu požiarnického domu. O štyri roky neskôr už vlastnili nákladné auto s motorovou striekačkou, dostatok hasičského výstroja a dve prenosné motorové striekačky. Do roku 2000 pribudli tri čerpadlá a automobil Avia, ktorý slúži doposiaľ. Okrem toho DHZ Olešná vlastní striekačku PSS 12, plávajúce čerpadlo Niagara Plus, elektrické kalové čerpadlo Pumpeg a dopravnú striekačku DS16.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Okrem tohto technického vybavenia DHZ Olešná vlastní taktiež protipovodňový príviesný vozík, ktorý obsahuje plávajúce čerpadlo s výkonom 1200 l, kalové čerpadlo s výkonom 1300 l, elektrocentrálu, osvetľujúcu lampu, elektrické ponorné čerpadlo, 40 m protipovodňových zábran a ručné náradie. Dobrovoľný hasičský zbor pracuje aktívne a je zaradený do integrovaného zásahového systému Čadca. DHZ je schopný do zásahu postaviť dve výjazdové mužstvá. I vďaka najmodernejšej technike bol zbor zaradený do zásahovej skupiny B.

DHZ Olešná sa okrem záchranárskych prác venuje aj kultúrnej činnosti. Každoročne realizuje hasičské hudobné podujatia, stávanie mája, pomáha pri Medzinárodnom dni detí, športových akciách a propagácii obce Olešná. Súčasným predsedom DHZ Olešná je Stanislav Buchar a súčasným veliteľom Ľuboš Zemaník. V súčasnosti má DHZ Olešná 105 členov.

1.11.3 Cestovný ruch na území obce Olešná

Cestovný ruch je odvetvie zahŕňajúce súbor činností zameraných na cestovanie a následný pobyt, ktorý je uskutočňovaný spravidla vo voľnom čase, ako aj na s nimi spojené služby, najmä ubytovanie a stravovanie. Cestovný ruch je jedno z najrýchlejšie sa rozvíjajúcich odvetví a tvorí významnú časť hospodárstva. Je medzirezortným odvetvím, ktoré priamo zasahuje do sféry hospodárstva, priemyslu, obchodu a služieb, financií, dopravy, regionálneho rozvoja, kultúry, zdravotníctva, vzdelávania, športu, ochrany ŽP, lesného a vodného hospodárstva, pôdohospodárstva, zamestnanosti a pôsobnosti samospráv. Je preň typické, že kým väčšina iných odvetví sa zaoberá relatívne úzkym segmentom svojej pôsobnosti po vertikálnej osi, charakter cestovného ruchu je taký, že spája aj rôzne odvetvia po horizontálnej osi. Zahŕňa teda viaceré problémy, ktoré možno riešiť len spoluprácou.

História neobdarila obec žiadnym hradom, kaštieľom, či zrúcaninou, ale vďaka prírodným scenériám je jej kataster popretkávaný turistickými chodníkmi. Tie podľa svojej náročnosti vytvárajú možnosti aktívneho oddychu, a to nielen pre peších turistov a milovníkov hubárčenia, ale i pre milovníkov horských bicyklov.

Kráľovnou cyklistických trás na území ŽSK je Kysucká cyklomagistrála s prevýšením 2 400/1 790 m (smer jej popisu) a celkovou dĺžkou 133 km, ktorá prechádza aj obcou Olešná v celkovej dĺžke 12 km.

Kysucká cyklomagistrála

Kysucká cyklomagistrála patrí k najdlhším cykloturistickým trasám na Slovensku. Cyklistov prevedie naprieč celými Kysucami a ponúkne jej najkrajšie zákutia.

Cyklomagistrála začína v obci Kotešová na križovatke s Vážskou cyklomagistrálou. Prvé kilometre trasy sú vedené po ceste II/541 cez obec Veľké Rovné až do sedla Semeteš. Po krátkom zjazde trasa prichádza na križovatku cyklotrás a magistrála pokračuje odbočením doľava na lesnú cestu, po ktorej sa dostáva cez Vysokú nad Kysucou do Makova, kde sa nachádza ďalšia križovatka cykloturistických trás. Začína tu modrá trasa č. 2401. Kysucká magistrála pokračuje do dedinky Vyšný Kelčov, kde sa asfaltový povrch mení na poľnú cestu. V týchto miestach prechádza trasa malebnými kysuckými kopanicami a cyklisti si tu môžu vychutnávať krásne výhľady. Trasa sa z kopaníc spúšťa do obce Korňa, kde sa povrch znova mení na asfaltový. Za obcou Korňa magistrála odbáča doľava, tento krát na cestu II/484 a pár kilometrov pokračuje po nej do obce Klokočov, kde sa dostáva až do lokality Maslovenka.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Z Maslovenky magistrála pokračuje po pekných a kvalitných lesných cestách až do osady Repčákovci, kde odbáča doľava a cyklistov privádza do lokality Megonky, kde sa nachádzajú legendárne kysucké kamenné útvary guľovitých tvarov. Od Megoniek už trasa klesá do Čadce, tu však iba obchádza. Trasa ďalej prekríži cestu I/11 po miestnej komunikácii a pokračuje stúpaním nad obec Čierne, kde sa v lokalite Na Poľane dostáva na vrchol. Z týchto miest sú krásne výhľady na Trojmedzie, čiže hranicu Slovenska, Poľska a Česka. Prudším zjazdom potom trasa prichádza do obce Čierne a pokračuje ďalej do Skalitého, kde odbáča doprava a dostáva sa do lokality Vreščovka. Odtiaľto vedie značená cykloturistická trasa do Vreščovského sedla na hraničný prechod do Poľska, kde je možné sa napojiť na cyklotrasy v Poľsku.

Kysucká cyklomagistrála ďalej pokračuje do Ošcadnice, Krásna nad Kysucou až do Novej Bystrice. Postupne mína Klubinu a Starú Bystricu. Kysucká cyklomagistrála pokračuje po ceste II/520 až do lokality Vychylovka, kde pokračuje po miestnej komunikácii s horšou kvalitou. Prichádza až k múzeu Kysuckej dediny, kde sa nachádza unikátna historická lesná úvraťová železnica. Magistrála pokračuje odbočením doprava pred samotným areálom múzea a tiahlym stúpaním prichádza do sedla Demänová, kde trasa po 133 km končí.

Celková dĺžka cyklomagistrály, ktorá vedie obcou Olešná je 12 km - po štátnej ceste Staškov - Olešná - Hlavice - Klokočov. V časti Olešná - Burkov vrch sú viaceré vyznačené trasy pre turistov i lyžiarov na bežkách. V ZŠ Polgrúň je aktívny turistický oddiel. V miestnej časti Potôčky podnikateľský subjekt spravuje lyžiarsky vlek v dĺžke 380 metrov, výškový rozdiel 40 metrov, vrcholová stanica je vo výške 655 metrov, kapacita 140 osôb za hodinu. Zjazdovka v dĺžke 350 metrov je stredne náročná, svah je orientovaný severne.

Obec Olešná nemá vybudované stredisko s dostatočnou kapacitou pre zimné a letné športy, primerané reštauračné a ubytovacie kapacity a tiež chýbajú aj tradície pre poskytovanie rekreačných služieb. Obec je v súčasnosti využívaná na rekreačné účely prevažne formou chalupárstva. Zároveň je aj východiskom pre turistické výlety po značkovaných trasách, pretože kataster obce sa vyznačuje zachovalou prírodou, rozsiahlymi lesmi a lúkami. Každodenná rodinná rekreácia je sústredená do súkromných záhrad, ktorých funkcia sa postupne mení z hospodársko-pestovateľskej na pohybovo-rekreačnú, s rastúcim podielom zelene. Pre víkendovú rekreáciu návštevníkov a turistov je možné odporúčať výlet na Burkov vrch.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

V súčasnosti obec navštevujú aj zahraniční turisti, väčšinou ako hostia jednotlivých rodín, ktorí sa zaujímajú o sakrálne stavby, ako je kaplnka a zvonica v Potôčkoch a turistické chodníky Olešná - Burkov vrch.

Pre spropagovanie cestovného ruchu obec Olešná vydala viaceré typy a druhy propagačných materiálov a rozmiestnila v jej katastri informačné tabule s turistickými mapami. Jednou z možností ako obyvateľom obce, a predovšetkým jej návštevníkom ešte viac priblížiť túto malebnú obec, by bolo možno aj zriadenie informačnej kancelárie.

Obec Olešná má šancu zapojiť sa do subsystému rekreácie a turistiky Horných Kysúc za predpokladu realizovania investičných akcií, ktorými sa podporí rodinná rekreácia, uzdravovacie pobyty v prírode, chalupárstvo, agroturistika, turistické a cykloturistické služby, zimné lyžovanie a bežkovanie.

Od čistoty ŽP je závislá aj možnosť prilákať do obce viac návštevníkov. Obec je členom OCR Kysuce, kde spoločne so svojimi partnermi z oblasti rozvoja CR hľadá nové možnosti, ako efektívnejšie spropagovať svoje územie, zviditeľniť svoje krásy či jedinečnosť. Medzi ciele podpory v oblasti CR obce patrí aj výstavba náučných chodníkov, prezentujúcich obec a jej danosti, aby slúžili ako možné ciele výletov širším skupinám obyvateľov.

1.12 Sociálne služby v obci Olešná

Sociálne služby sú jednou z foriem sociálnej pomoci pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Štát prostredníctvom nich podporuje sociálne začlenenie občanov a uspokojovanie sociálnych potrieb ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii.

Sociálne služby v obci Olešná sú rozvinuté na nižšej úrovni. V súčasnej dobe sa v obci nenachádza žiadne zariadenie danej skupiny občianskej vybavenosti. Demografický potenciál obce Olešná však vypovedá o postupnom starnutí obyvateľstva. V nasledujúcom období sa predpokladá nárast obyvateľstva poproduktívneho veku, preto je potrebné uvažovať o vytvorení potrebných zariadení pre staršie obyvateľstvo.

V obci chýba Zariadenie pre seniorov ako pobytová forma sociálnej služby, kde sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, prípadne dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

Kostru sociálnych služieb v okrese Čadca zabezpečovaných pobytovou formou tvoria štyri zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, z toho tri domovy sociálnych služieb a zariadenia pre dospelých, jeden domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie, ktorých objekty sa nachádzajú v Čadci, Čadci - Horelici, Čiernom, Vysokej nad Kysucou a Oščadnici. Z významnejších zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti miestnej samosprávy sú spomenuté hodné zariadenia v Čadci, Vysokej nad Kysucou, Turzovke a Makove, ktoré poskytujú spektrum sociálnych služieb od denného centra, cez nízkoprahovú službu pre deti a rodinu, stravovanie seniorov, prepravnú službu, útulok, až po zariadenie pre seniorov. Neverejní poskytovatelia zabezpečujú služby pracovne, strediska osobnej hygieny, pomoci pri starostlivosti o dieťa a zosúladení rodinného a pracovného života, základného a špecializovaného sociálneho poradenstva, nocľahárne, denného stacionáru, útulku a zariadenia pre dospelých.

V rámci sociálnej starostlivosti obec taktiež zabezpečuje opatrovateľskú službu pre občanov v poproduktívnom veku a menej pohyblivých občanov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Tabuľka 18 Pobytové a ambulantné sociálne služby na území okresu Čadca

Druh sociálnej služby	Počet poskytovateľov sociálnej služby		Počet zariadení sociálnych služieb		Kapacita zariadení	
	Čadca	Žilina	Čadca	Žilina	Čadca	Žilina
Domov sociálnych služieb CPF	4	10	7	12	353	389
Domov sociálnych služieb TPF	1	2	1	3	4	11
Domov sociálnych služieb AF	2	4	2	5	15	69
Špecializované zariadenie CPF	4	6	5	7	80	211
Špecializované zariadenie AF	-	1	-	2	-	55
Zariadenie pre seniorov CPF	7	11	9	11	277	305
Zariadenie pre seniorov TPF	-	-	-	-	-	-
Zariadenie podporovaného bývania	-	4	-	4	-	22
Zariadenie núdzového bývania	-	2	-	2	-	19
Domov na pol ceste	-	1	-	1	-	8
Útulok, krízové stredisko	3	4	3	5	45	98
Resocializačné stredisko	-	-	-	-	-	-
Nocľaháreň	1	1	1	1	10	25
Denný stacionár	1	4	1	4	10	117
Zariadenie opatrovateľskej služby	2	-	2	-	18	-
Spolu	25	50	31	57	812	1 329

Prameň: Žilinský samosprávny kraj.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Obec Olešná sa snaží skvalitniť život aj občanom, ktorí si nedokážu pre svoj nepriaznivý zdravotný stav alebo inú okolnosť zabezpečiť prípravu stravy vo svojom prirodzenom rodinnom prostredí. Vzhľadom k tomu, že v územnom obvode obce Olešná bol veľký záujem o donášku obedov do domáceho prostredia, obec sa rozhodla rozšíriť poskytovanie sociálnych služieb o podpornú službu - jedáleň. Dôchodcom a iným stravníkom tak zabezpečuje podávanie obedov, ktoré sú pripravované v jedálni ZŠ s MŠ Olešná.

Zdravotnícke služby nielen pre obyvateľov obce Staškov, ale aj pre obyvateľov obcí Podvysoká a Olešná zabezpečuje zdravotné stredisko v obci Staškov. Kapacita zariadenia sú štyri lekárske miesta, z toho dvaja obvodní lekári pre dospelých, jeden detský lekár a jeden stomatólog. Zariadenie je vyhovujúce a lekárske služby obyvateľom obcí dopĺňa aj lekárka Arnika. Vyššie zdravotnícke služby zabezpečuje poliklinika v Turzovke a nemocničnú starostlivosť obyvateľom obce Olešná poskytuje Kysucká nemocnica s poliklinikou v Čadci.

Pre obec by bolo vhodné do budúcnosti zriadiť dom s opatrovateľskou službou, pričom v objekte by sa mohli sústrediť aj ďalšie zariadenia slúžiace starším obyvateľom, napr. klub dôchodcov či jedáleň pre dôchodcov celej obce Olešná.

1.13 Bývanie a služby občanom v obci Olešná

Ponuka bývania a stav domového a bytového fondu sú základnými faktormi, ktoré vplývajú na rozvoj obce a sú predpokladom naplňovania jej obytnej funkcie, nakoľko práve táto funkcia je základnou funkciou aj obce Olešná.

Mať všetko po ruke... To je to, čo nám môžu obyvatelia obce z dôb minulých dnes závidieť. Sieť obchodov, pohostinstiev, reštaurácií a predajne rôzneho druhu a sortimentu. Plány rozvoja obce Olešná nevznikajú na poslednú chvíľu, ale uvážene, po analýze súčasného stavu, uvážení vlastných možností obce a potrieb jej obyvateľov s časovým predstihom.

Je veľa vecí, s ktorými sa musí obec popasovať. Jednou z tých najdôležitejších je eliminovať vysokú mortalitu, vyplývajúcu z vekového zloženia obyvateľstva. Jednou z ciest je aj vytváranie vhodného prostredia pre možnú výstavbu nových rodinných domov mladými rodinami, čo úzko súvisí aj s neustálou snahou obce prilákať do jej katastra vhodného investora a takto nepriamo vytvoriť ponuku voľných pracovných miest. Aby bolo možné tento náročný cieľ dosiahnuť, je nutné neustále zvyšovať kvalitu života v obci, čo si však vyžaduje riešenie množstva menších, čiastkových cieľov.

Vzhľadom na dobrú polohu obce Olešná a jej dopravnú dostupnosť (železničné a autobusové spojenie) v kombinácii s občianskou vybavenosťou (MŠ, ZŠ) i so všetkými svojimi pozitívami, obec Olešná poskytuje dobré podmienky na život a bývanie.

Podľa SODB uskutočneného v roku 2001 sa v obci Olešná nachádzalo celkovo 653 domov, z toho trvalo obývaných 493. Počet neobývaných domov bol 160, z toho 62 sa využívalo len na chalupárčenie a rodinnú rekreáciu. V roku 2008 bolo v obci Olešná 475 obývaných domov, 4 bytové domy a 56 chát a chalúp, ktoré sa využívali na rekreačné účely.

Kvalita bytového fondu je závislá hlavne od veku a materiálu stavieb. Priemerný vek domov v obci je cca 40 rokov. Prevládajú domy prízemné, jednobytové. V ostatných rokoch pribúdajú najmä domy s nadstavbami a s prestavbou hospodárskych častí domov na bytové. V prevahe sú teda domy a byty I. kategórie. V obci bolo na základe SODB z roku 2001 napojených na plyn 123 bytov, 492 s vodovodom v byte, 140 s kanalizačnou prípojkou a 454 s kúpeľňou a splachovacím WC.

V rámci rozvoja bytovej politiky v obci, je potrebné uvažovať o podstatné rozšírenie individuálnej ako aj hromadnej bytovej výstavby. V prvej fáze novej výstavby treba využiť existujúce preluky v starej zástavbe obce. V ďalšej fáze je naďalej potrebné realizovať nové návrhy na možnosti výstavby nových rodinných a bytových domov v nových častiach obce.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Realizovaním týchto projektových zámerov sa posilní demografický vývoj v obci a aktívna bytová politika podstatne prispeje k zníženiu prípadnej emigrácie najmä mladých ľudí. V rámci naplnenia týchto zámerov je potrebné vybrať lokality pre ďalšiu výstavbu a projektovo pripraviť inžinierske siete. Taktiež v záujme vyhovieť mladším, ale aj starším obyvateľom obce Olešná a zvýšiť možnosti bývania tých, ktorí z rôznych príčin a dôvodov nemajú záujem o individuálnu bytovú výstavbu, sa ukazuje viac ako potrebné.

Tabuľka 19 Obyvateľstvo podľa druhu pobytu a pohlavia v obci Olešná

2001	muži	ženy	spolu
bývajúce obyvateľstvo	1 045	1 032	2 077
dočasne neprítomné obyvateľstvo	87	59	146
bývajúce prítomné obyvateľstvo	958	973	1 931
dočasne prítomné obyvateľstvo	13	15	28
prítomné obyvateľstvo	971	988	1 959

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky - SODB 2001.

Tabuľka 20 Domová a bytová zástavba obce Olešná v roku 2001

počet	rodinné domy	bytové domy	ostatné budovy	domový fond spolu
domov spolu	649	3	1	653
trvale obývaných domov	489	3	1	493
v %	99,2	0,6	0,2	100,00
neobývaných domov	160	0	0	160
z toho na rekreáciu	62	0	0	62
bytov spolu	702	18	2	722
trvale obývané	536	17	2	555
v %	96,6	3,1	0,4	100,00
neobývané	166	1	0	167

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky - SODB 2001.

1.14 Dopravná a technická infraštruktúra obce Olešná

Infraštruktúra je podmieňujúcim faktorom ekonomického a sociálneho rozvoja každej obce, teda i obce Olešná. Je tvorená predovšetkým technickou a sociálnou infraštruktúrou. Technická infraštruktúra je faktorom podmieňujúcim alokáciu podnikateľských subjektov a ich prosperitu. Rovnako dôležitý význam má aj z pohľadu obyvateľov, nakoľko determinuje vo významnej miere kvalitu ich života.

Dopravné siete, ich orientácia, technická úroveň a hustota sú podmienky, ktoré sprostredkujú vzájomné vzťahy obce so susednými obcami, ale tým i s celým regiónom Kysúc. Sú tak aj predpokladom optimálneho teritoriálneho rozdelenia ekonomickej aktivity. Železničná a cestná doprava prepravuje podstatnú časť osôb, nákladov, pretože ostatné druhy dopravy zatiaľ nemajú väčší význam.

Dopravná infraštruktúra a služby poskytované v doprave sú neoddeliteľnou súčasťou každodenného života obyvateľov. Zároveň podmieňujú dosahovanie ekonomického rastu, zvyšovanie konkurencieschopnosti a prosperity spoločnosti.

Prispievajú taktiež k zvyšovaniu zamestnanosti a sú kľúčovým faktorom pre prílev investícií, rozvoj cestovného ruchu a napomáhajú znižovať disparity medzi regiónmi, mestami či obcami. Kvalitná a funkčná dopravná infraštruktúra je jedným zo základných predpokladov rýchleho rozvoja slovenských regiónov, miest i samotných obcí.

Obec Olešná má vybudovanú takmer kompletnú infraštruktúru. V rokoch 1935 - 1939 bola postavená štátna cesta od Staškova do Jelitova zároveň s reguláciou potoka Olešnianka. V roku 1953 bola táto cesta upravená a začala po nej premávať pravidelná autobusová doprava. Cesta č. III /487 je spojnicou obce Olešná so štátnou cestou v smere Čadca - Makov. Obec spravuje miestnu sieť komunikácií v celkovej dĺžke 36,52 km, pričom ide komunikácie s rôznou povrchovou úpravou a technickým stavom. V obci Olešná sa teda nachádza 4,53 km betónových ciest (14 002,5 m²); 20,13 km asfaltových komunikácií (67 166,5 m²); 1,211 km komunikácií panelových (3 633 m²) a napokon 10,647 km komunikácií s povrchovou úpravou štrkodruva (31 566,5 m²). Takmer celá sieť miestnych komunikácií si vyžaduje rekonštrukciu zvršku a v intraviláne obce vybudovanie súbežných chodníkov, podľa priestorových možností a profilu cesty. Okrem miestnych komunikácií sa v katastri obce nachádzajú poľné a lesné cesty, ktorých správcami sú Štátne lesy SR a poľnohospodárske a lesné spoločnosti.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Obec Olešná je svojou polohou situovaná tak, že do obce je možný vstup po pozemných komunikáciách cez niektorý z 11 mostov. Ďalšie mosty sa nachádzajú už na území obce v celkovom počte 19 ks. Obec spravuje aj 4 lávky určené pre peších.

S okolitými mestami (Čadca, Turzovka) a ďalšími vidieckymi sídlami je obec Olešná spojená vlakom (železničná stanica Staškov), autobusovou a osobnou dopravou. Dopravným uzlom pre obec Olešná je susedná obec Staškov, cez ktorú prechádza cestná a železničná spojnice na trase Žilina - Čadca - Makov - ČR. Autobusovú dopravu do obce zabezpečuje SAD Čadca vo viacerých linkách. Podľa vyjadrenia občanov frekvencia prepravných liniek je nedostačujúca v určitých špičkových hodinách. Na autobusovej trase v intraviláne obce sa nachádza 9 autobusových zastávok, ktoré si vyžadujú technickú obnovu. Stále častejšie sa však hovorí o prechode ciest III. triedy pod správu obcí. Znamenalo by to pre obce nemalé problémy spojené predovšetkým z údržbou týchto miestnych ťahov počas zimných mesiacov.

Dopravný systém obsluhy územia sa v maximálnej miere prispôboval vznikajúcej zástavbe v obci Olešná. Tak vznikol systém prístupových komunikácií k objektom, ktorých parametre a technický stav v mnohých prípadoch umožňujú zložitú dopravnú obsluhu.

Mnohé z miestnych komunikácií, ako sme už vyššie spomínali, nevyhovuje potrebám obyvateľov a je nutné, aby sa na ich rekonštrukciu vynakladalo viac finančných prostriedkov. Obec Olešná plánuje riešiť aj stav pešej dopravy. Neustále sa zvyšujúci nárast automobilovej dopravy na ceste III/487 totiž predstavuje priame riziko pre chodcov. Preto by bolo vhodné vybudovať jednostranný mimoúrovňový chodník a zvýšiť tak bezpečnosť chodcov. Obec sa podieľa aj na príprave výstavby cyklochodníka Strieborná Kysuca. Jeho dobudovaním sa zvýši turistická atraktivita obce, regiónu, vytvoria sa príležitosti pre aktívny oddych, šport, ale aj zníži počet účastníkov cestnej premávky na štátnej ceste II/487.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Tabuľka 21 Cestná infraštruktúra v okrese Čadca a v okrese Žilina v roku 2013

Okres Čadca		
Cesty „E“ pre medzinárodnú premávku	32,132	km
Trasy „TEM“	31,871	km
Diaľnice	0,238	km
Diaľničné privádzače	0	km
Rýchlostné cesty	0	km
Privádzače rýchlostných ciest	0	km
Cesty I. triedy	53,454	km
Cesty II. triedy	68,903	km
Cesty III. triedy	112,751	km

Prameň: SSC.

Okresom Čadca prechádza dopravný koridor základnej siete TEN-T, Balticko-jadranský koridor. Hustota cestnej siete v roku 2013 sa pohybovala na úrovni 2,529 km/tis. obyvateľov, čo je podpriemerná hodnota voči celokrajskému priemeru na úrovni 2,94 km/tis. obyvateľov. Okresom Žilina prechádzajú dva dopravné koridory základnej siete TEN - T, Balticko-jadranský koridor a Koridor Rýn - Dunaj.

Hustota cestnej siete v roku 2013 sa pohybovala na úrovni 2,082 km/tis. obyvateľov, čo predstavuje podpriemernú hodnotu voči celokrajskému priemeru na úrovni 2,94 km/tis. obyvateľov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

V roku 1956 bola časť obce Rovňany zapojená na elektrický prúd. Obec je zásobovaná elektrickou energiou, ktorú zabezpečuje Stredoslovenská energetika, a. s.. Rozvod elektrickej energie je technologicky riešený vzdušným káblovým systémom. V súčasnosti je obec elektrifikovaná a dodávka elektrického prúdu je zabezpečená cez 9 trafostaníc. Verejné osvetlenie obce má doposiaľ 262 osvetľovacích telies, ktoré sú ovládané v 9. samostatných okruhoch. Vzhľadom na ich technický stav a vysokú energetickú náročnosť je potrebná celková rekonštrukcia siete verejného osvetlenia.

V obci je zriadená miestna telefónna sieť, na ktorú má možnosť sa pripojiť 80 % domácností. Občania mladšej vekovej kategórie využívajú vo veľkej miere služby mobilných operátorov. Televízne vysielanie zabezpečuje vykryvač, ktorý sa nachádza na území obce Staškov a Turzovka. Približne 70 % domácností využíva pripojenie na internet. V štádiu rozpracovania je zosieťovanie obecných úradov Horných Kysúc. Realizácia tohto projektového zámeru skvalitní a urýchli výkon verejnej správy v tomto mikroregióne.

V obci je zavedený rozhlas v dĺžke vedenia 8,1 km. Je potrebné vykonať jeho rekonštrukciu s možným zavedením bezdrôtového systému, vzhľadom na členitosť terénu a rozšírenie siete do periférnych častí obce s perspektívou do nových lokalít, kde bude prebiehať individuálna bytová výstavba.

V obci má zriadenú prevádzku aj Slovenská pošta, ktorá sa nachádza v budove kultúrneho domu. Špeciálna informačná sieť nie je v obci Olešná vybudovaná. Informácie sa v obci prenášajú buď prostredníctvom obecného rozhlasu vybudovaného v dĺžke 8 100 m, alebo zverejnením v ôsmich vývesných skrinkách umiestnených u Rovňanov, Bytčankov, Palicov, Lovosov, Potočkách, v Polgrúni pri ZŠ, IBV Polgrúň a Burkov vrch.

Obecný úrad vydáva noviny, v ktorých informuje o udalostiach v obci. Noviny si je možné prečítať aj na stránke www.obcolesna.sk.

1.14.1 Vodovod v obci Olešná

Zásobovanie obyvateľstva na Slovensku pitnou vodou z verejných vodovodov v porovnaní s okolitými európskymi krajinami je v mnohých prípadoch nedostačujúca. Úroveň rozvoja verejných vodovodov je regionálne nerovnomerná, a jedným z rozhodujúcich faktorov je aj nedostatok zdrojov podzemných vôd v pasívnych oblastiach. V obci Olešná je vybudovaná komplexná vodovodná sieť, avšak nájdú sa aj domácnosti, ktoré ako zdroj vody využívajú naďalej vlastné studne. To, že v obci Olešná je väčšina domácností napojená na verejný vodovod má výrazný vplyv aj na kvalitu života obyvateľov v nej žijúcich, ako aj pre prípadnú alokáciu firiem v obci, pre ktoré je dispozícia pitnej vody z verejnej vodovodnej siete nevyhnutnou podmienkou.

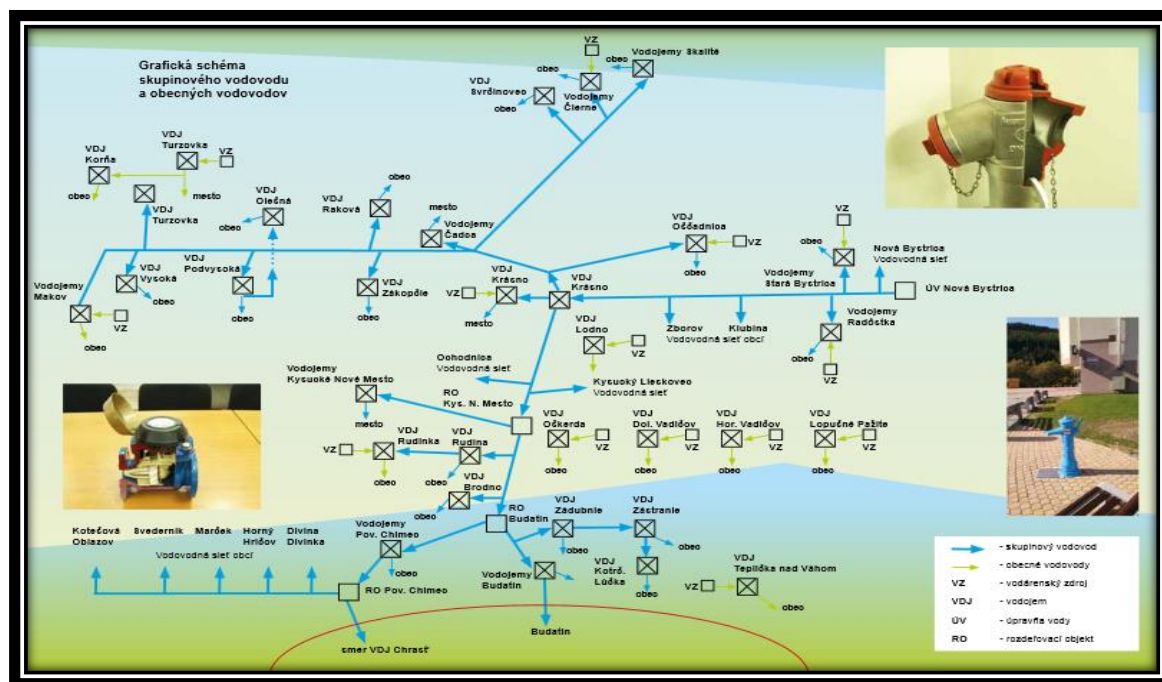
Trvalo to dlho - až v ére samostatnosti v roku 1999 sa obci podarilo uskutočniť dávny sen a vybudovať verejný vodovod. V roku 2011 prešiel pod správu SEVAK-u. Voda do obce je dopravovaná po trase skupinového vodovodu z vodárenského zdroja Nová Bystrica. Po trase z Novej Bystrice do Žiliny a Čadce sú na prírodné potrubie pripojené všetky mestá a obce. Celková dĺžka prírodného potrubia je takmer 58 km. Od roku 2010 sa pitná voda privádza prírodným potrubím do ďalších obcí Horných Kysúc - Raková, Zákopčie, Staškov, Olešná, Podvysoká, Dlhá nad Kysucou, Turzovka, Korňa, Vysoká nad Kysucou, Makov, Svrčinovec, Čierne, Skalité v dĺžke 53 km.

Vodovodná sieť v obci je teda kombinovaná. Časť vodovodnej siete spravuje obec Olešná, a to v katastri obce Šulkov potok v dĺžke 680m, ktorý je napojený na rozvodnú sieť SEVAK a.s. Čadca. Ďalej ide o vodovodný rozvod v oblasti Rovňany v dĺžke 2 850 m s rezervárom 70 m³, Potôčky 2 780 m s rezervárom 50 m³. Občania ešte využívajú aj vlastné spádové vodovody a studne. Vodné zdroje v obci majú kolísavú tendenciu. Pri nižšej výdatnosti musí obec regulovať dodávky vody pre celkovo napojených cca 1 100 občanov.

Na novovybudovanú sieť bolo napojených cca 80,0 % obyvateľstva. Zvyšných 20,0 % obyvateľov žijúcich v odľahlých častiach obce bude a je riešená menšími lokálnymi projektmi. O problematike nedostatočného vybavenia obcí verejnými vodovodmi svedčí aj fakt, že v roku 2008 bolo v SR 2 149 samostatných obcí, ktoré boli zásobované vodou z verejných vodovodov a ich podiel z celkového počtu obcí v SR tvoril len 74,5 %.

Obrázok 9 Trasa skupinového vodovodu z vodárenského zdroja Nová Bystrica

Prameň: SEVAK - Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s.

V roku 2011 bolo z verejného vodovodu zásobovaných 61,4 tis. obyvateľov v 19 obciach okresu Čadca, čo činilo 64,99 % podiel zo všetkých obyvateľov okresu. Tento stav nedosahoval priemer ŽSK, ktorý vykázal v rovnakom období 82,22 %. Výhľadová kapacita vodných zdrojov (podzemné zdroje, odbery z vodárenských tokov a vodárenských nádrží) v okrese Čadca je 1 111 l/s, čo bude podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Žilinského kraja v budúcnosti pre tento okres postačovať.

1.14.2 Kanalizačná sieť v obci Olešná

Odkanalizovaniu a úrovni čistenia odpadových vôd (bohatých na organické látky, zlúčeniny dusíka a fosforu) obec venovala značnú pozornosť. V obci Olešná bola v roku 2010 dokončená výstavba kanalizačnej siete v rámci realizácie projektu „Dodávka pitnej vody a odkanalizovanie Horných Kysúc“. Nová úprava zákona o vodách totiž stanovuje povinnosť odvádzať odpadové vody z aglomerácií verejnými kanalizáciami. Vypúšťanie komunálnych odpadových vôd a organicky znečistených priemyselných odpadových vôd do povrchových vôd je podľa spomínaného zákona možné až po ich minimálne dvojstupňovom čistení (v mechanicko-biologických čističkách odpadových vôd - ČOV).

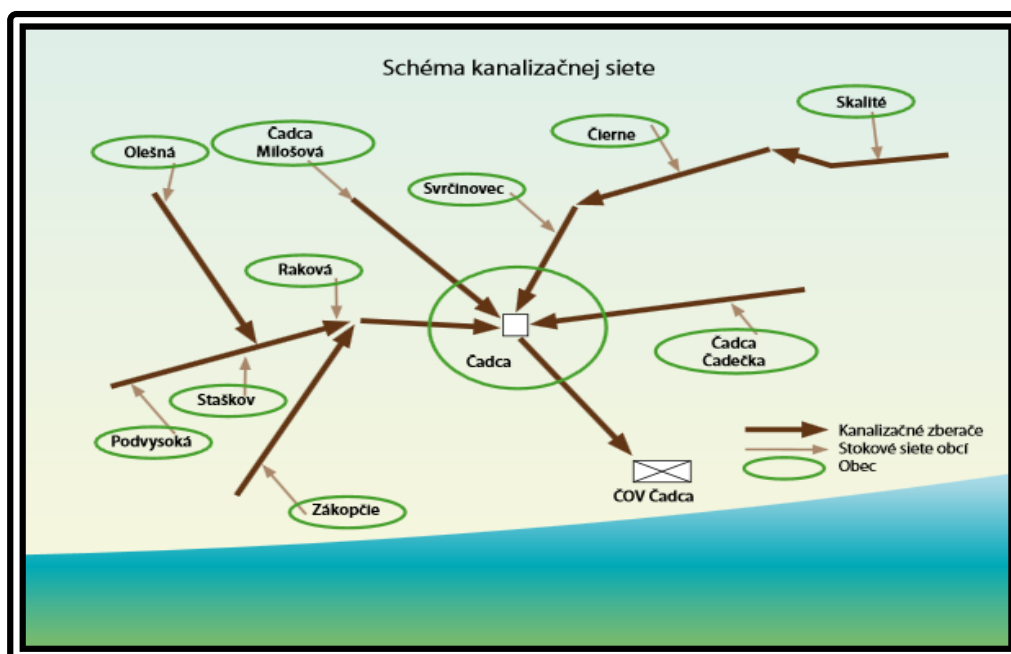

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

V rámci realizácie projektu „Dodávka pitnej vody a odkanalizovanie Horných Kysúc“ v priebehu rokov 2006 - 2010 boli teda vybudované nové kanalizačné zberače Zákopčie - Raková, Olešná - Staškov, Podvysoká - Raková, Skalité - Čadca, mestská časť Milošová - Čadca a mestská časť Čadečka - Čadca. Zároveň boli vybudované nové kanalizácie v obciach Raková, Zákopčie, Staškov, Olešná, Podvysoká, Skalité, Čierne, Svrčinovec, mestské časti Milošová a Čadečka a Čadca s čistením odpadových vôd na ČOV Čadca.

V predmetných obciach boli vybudované stokové siete, ktoré zabezpečujú odvedenie splaškových odpadových vôd kanalizačnými zberačmi Zákopčie - Raková a Olešná - Staškov do kanalizačného zberača Podvysoká - Raková do existujúceho zberača Raková - Čadca a následne do ČOV Čadca. Kanalizačný zberač Skalité - Čadca odvádza splaškové odpadové vody zo stokových sietí obcí zo Skalitskej doliny do kanalizácie v Čadci a do ČOV Čadca. Na kanalizačnej sieti je vybudovaných celkovo 34 čerpacích staníc odpadových vôd (ČSOV), ktoré prečerpávajú odpadové vody.

Obrázok 10 Schéma skupinovej kanalizačnej siete Čadca - ČOV Čadca

Prameň: SEVAK - Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s.

Obec Olešná má verejnú kanalizačnú sieť pripojenú na 3 ČOV, ktoré sú v rôznych častiach obce. Počet prípojok na kanalizačnú sieť bol v roku 2011 v obci Olešná 170. Najviac kanalizačných prípojok bolo v časti Rovňany - 122 domov, v časti u Bytčankov - 27 prípojok a u Bobekov - 21 prípojok. Kanalizačnú sieť je potrebné budovať aj naďalej, a to vzhľadom na stav životného prostredia a čistotu vodných tokov.

Tabuľka 22 Základné údaje o vybudovanej kanalizačnej sieti v obciach

úseky kanalizačnej siete	dĺžka / km	počet ČSOV
zberač Zákopčie - Raková	3,5	1
kanalizácia Raková	14,4	1
kanalizácia Zákopčie	5,5	1
zberač Olešná - Staškov	4,1	2
kanalizácia Staškov	9,5	0
kanalizácia Olešná	5,2	0
zberač Podvysoká - Raková	5,7	6
kanalizácia Podvysoká	5,5	3
zberač Skalité - Čadca	19,9	7
kanalizácia Skalité	19,1	4
kanalizácia Čierne	17,2	1
kanalizácia Svrčinovec	8,5	1
zberač Milošová - Čadca	5,4	1
kanalizácia Milošová	7,3	2
zberač Čadečka - Čadca	7,4	0
kanalizácia Čadečka	9,3	1
kanalizácia Čadca	8,9	3

Prameň: SEVAK - Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s..

1.14.3 Plynifikácia obce Olešná

Náročným cieľom, ktorý sa podarilo naplniť v roku 2000 bola plynifikácia obce, pričom plynifikovaná je takmer celá obec Olešná. Plynifikácia mala pozitívny vplyv na stav životného prostredia v obci, nakoľko sa znížil podiel popolu zo spaľovania uhlia z komunálneho odpadu. Zemný plyn je totiž zo všetkých fosílnych palív pre životné prostredie najpriateľnejší, pretože neprodukuje kyslíčniky síry, pevné častice a emituje aj omnoho menej NO_x a CO₂. Samotná plynifikácia však má vplyv na zmenu zloženia komunálneho odpadu (mierny nárast papiera, plastov a pod.). Prevádzkovateľom plynovodu je Slovenský plynárenský priemysel a.s..

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022**

Tabuľka 23 Základné údaje o vybavení trvale obývaných domov a bytov

vybavenie	počet v roku 2001	
	bytov	osôb v bytoch
Olešná	1	2
Bytov spolu	555	2 069
z toho:		
s plynom zo siete	123	498
s vodovodom		
v byte	492	1 929
mimo bytu	2	5
bez vodovodu	53	103
nezistené	8	32
s kanalizáciou		
prípojka na kanalizačnú sieť	140	585
septik (žumpa)	359	1 369
so splachovacím záchodom	427	1 755
s kúpeľňou / sprchovacím kútom	454	1 840

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky - SODB 2001, 2011.

Ako sme už vyššie spomenuli, plynofikácia obce bola začatá v roku 1998 a ukončená v roku 2000. V súčasnosti je na rozvod plynu napojených cca 70 % domácností. Ústredné kúrenie lokálneho charakteru využíva 422 domácností, z toho na pevné palivo 299, na plyn 123 domácností a elektrické vykurovanie využíva 17 domácností.

Vysoké percento, až 116 domácností využíva tradičné vykurovanie kachľami na pevné palivo. Tento spôsob vykurovania však nepriaznivo ovplyvňuje životné prostredie najmä vo vykurovacom období.

1.15 Samospráva obce Olešná

1.15.1 Orgány samosprávy obce Olešná

Orgány obce Olešná tvorí starosta obce a obecné zastupiteľstvo. Predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce je starosta. Funkcia starostu je verejná funkcia a funkcia monokratická. Volia ho obyvatelia obce v priamych voľbách na štyri roky. Má samostatné a nezávislé postavenie, ktoré vyplýva zo zákona.

Starosta je štatutárnym orgánom v majetkovoprávných vzťahoch obce a v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce. V administratívno-právných vzťahoch je správnym orgánom. Postavenie starostu ovplyvňuje povinnosť obce plniť aj úlohy z oblasti štátnej správy a prenesenej štátnej správy. V súčasnosti je starostom obce Olešná Štefan Cudrák, ktorý bol za starostu obce po prvýkrát zvolený v roku 2014. V súčasnosti je to jeho prvé funkčné obdobie v obci Olešná.

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štyri roky. Volebné pravidlá upravuje osobitný predpis. Funkčné obdobie obecného zastupiteľstva sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva.

Počet poslancov na celé volebné obdobie určí pred voľbami obecné zastupiteľstvo podľa počtu obyvateľov obce. Keďže obec Olešná má v súčasnosti viac ako 1 001 obyvateľov a menej ako 3 000, môže byť obecné zastupiteľstvo v tejto obci zastúpené 7 až 9 poslancami. Obecné zastupiteľstvo obce Olešná na funkčné obdobie 2014 - 2018 tvorí teda 9 poslancov. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje aj náplň práce, rokovací poriadok ako aj zloženie komisií. V obci Olešná pôsobí 8 komisií:

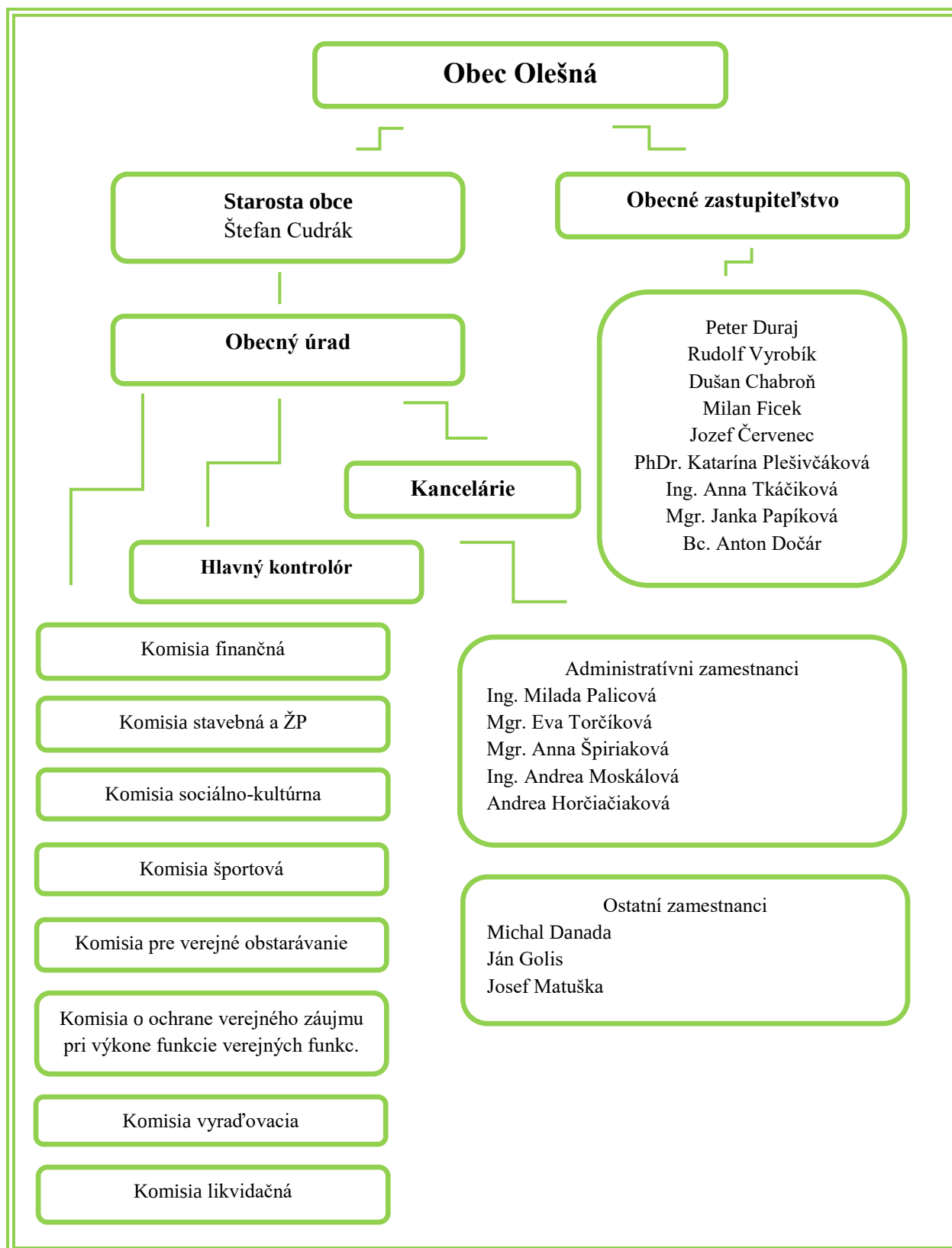
- komisia finančná - predsedníčka Ing. Anna Tkáčiková
- komisia stavebná a životného prostredia - predseda Bc. Anton Dočár
- komisia sociálno-kultúrna- predsedníčka PhDr. Katarína Plešivčáková
- komisia športová - predseda Peter Duraj
- komisia pre verejné obstarávanie - predsedníčka Mgr. Janka Papíková
- komisia o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcie verejných funkcionárov
- komisia vyrad'ovacia
- komisia likvidačná - predsedníčka Mgr. Janka Papíková

V súčasnosti, teda v roku 2016 má obec Olešná celkovo 17 zamestnancov + starosta.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Obrázok 11 Organizačná štruktúra obce Olešná v roku 2015

Prameň: vlastné spracovanie.

1.15.2 Hospodárenie a rozpočet obce Olešná

Rozpočet obcí a miest má svoje elementárne vymedzenie alebo skôr zákonnú úpravu obsiahnutú v základných právnych predpisoch. Prvou legislatívnou normou je samozrejme zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, ktorý vo svojom znení § 9 ods. 1 uvádza, že rozpočet obce je základom finančného hospodárenia obce. Povinnou náležitosťou rozpočtov miest a obcí sú tiež zámery a ciele, ktoré sa budú v obci realizovať z výdavkov. Ide o tzv. program obce alebo aj o programový rozpočet.

Na naplnenie jednotlivých cieľov programov v rozpočte sa definujú ako povinná súčasť aj merateľné ukazovatele, ktoré sa vyhodnocujú, a tým sa pre účely vnútornej, ale aj externej kontroly dá hodnotiť proces implementácie programového rozpočtu.

Okrem programového rozpočtu musí byť vo výslednom návrhu obce spracovaný návrh rozpočtu na ďalšie dva roky, pričom podľa § 9 ods. 3 zákona o RP samosprávy tento návrh na dva roky nasledujúce po plánovanom rozpočtovom roku nie je záväzný.

Zostavovanie a schvaľovanie rozpočtu patrí k jedným zo základných úloh realizácie každej obecnej samosprávy, i samosprávy Olešná. Schváleným rozpočtom, plánom tvorby a využitím mimorozpočtových peňažných fondov sa riadi finančné hospodárenie každej obce. Rozpočty vyjadrujú ekonomickú samostatnosť samosprávnych území, pretože obsahujú vzťahy k právnickým a fyzickým osobám pôsobiacim na danom území, k občanom žijúcim na tomto území ako aj finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu.

Zostavovanie, schvaľovanie rozpočtu a financovanie obce sú činnosti obce, ktoré jej vyplývajú priamo zo zákona o obecnom zriadení. Každá obec, teda aj obec Olešná, si sama zostavuje a schvaľuje rozpočet a podľa neho aj hospodári. Obecný rozpočet musí byť však vyrovnaný. Zostavuje sa na jeden kalendárny rok, pričom jeho štruktúru, teda príjmy a výdavky, upravuje zákon o rozpočtových pravidlách, ktorý je prijímaný ako súbežný zákon so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rok.

Príjmová stránka rozpočtu, ktorá tvorí predpoklady pre naplnenie výdavkových položiek, má rozhodujúci význam pre rozpočtové hospodárenie obce a následne aj zabezpečenie jednotlivých úloh obce Olešná. Ak na krytie výdavkových položiek rozpočtu obci nepostačujú finančné prostriedky, môže podľa zákona o štátnom rozpočte požiadať o poskytnutie dotácie. Finančná oblasť obce je všeobecne pocitovaná a považovaná za problémovú, a preto jej obce sústreďujú maximálnu mobilizáciu miestnych zdrojov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Rozpočet obce Olešná nám poskytuje podrobné informácie o príjmoch a výdavkoch v rámci jedného kalendárneho roka. Rozpočet obce Olešná na rok 2015 bol schválený v decembri 2014. Rozpočet obce na rok 2015 bol zostavený ako prebytkový. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový. Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2015. Rozpočet obce Olešná bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 30. januára 2015 uznesením č. 35/2015. Počas roka, ak to bude potrebné, bude rozpočet podliehať nutným zmenám, a tak bude opätovne schvaľovaný obecným zastupiteľstvom. Rozhodujúci príjem do obecného rozpočtu obce Olešná predstavuje predovšetkým výnos dane pre územnú samosprávu, transfer na prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva a príjem z miestnych daní, naopak najväčšie výdaje sú spojené so zabezpečením škôl (prenesené aj originálne kompetencie).

Tabuľka 24 Prebytok rozpočtového hospodárenia obce Olešná za rok 2015

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31. decembru 2015
bežné príjmy spolu	882 761,09
z toho: bežné príjmy obce	861 594,59
bežné príjmy RO	21 166,50
bežné výdavky spolu	810 111,65
z toho: bežné výdavky obce	388 005,73
bežné výdavky RO	422 105,92
bežný rozpočet	72 649,44
kapitálové príjmy spolu	76 385,00
kapitálové výdavky spolu	75 585,93
kapitálový rozpočet	799,07
prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	73 448,51
rozdiel finančných operácií	120 179,05
príjmy spolu	1098 325,14
výdavky spolu	904 697,58
hospodárenie obce	193 627,56
vylúčenie z prebytku	17 280,21
upravené hospodárenie obce	176 347,35

Prameň: Obec Olešná, interné materiály.

Prebytok rozpočtu obce Olešná v sume 56 168,30 € zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, navrhuje obec Olešná použiť na tvorbu rezervného fondu vo výške 10 % v sume 5 616,83 €.

1.15.3 Územné plánovanie v obci Olešná

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia obce, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorba krajiny obce v súlade s princípmi jej trvalo udržateľného rozvoja.

Územné plánovanie v obci Olešná utvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností na jej území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenia jej trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.

Cieľom územného plánovania je prostredníctvom sústavného a komplexného riešenia priestorového usporiadania územia a funkčného využitia územia obce vytvárať predpoklady jej trvalo udržateľného rozvoja. Územným plánovaním sa vo verejnom záujme určuje hospodárne využitie zastavaného územia obce Olešná a chráni nezastavané územie. Orgány územného plánovania v obci Olešná tak premietajú konkrétne zámery do územia obce a koordinujú jej verejné záujmy.

Výsledkom územného plánovania obce Olešná je územný plán. Územný plán obce Olešná je podmienkou získania finančnej podpory na rozvojové procesy a poskytuje isté záruky pre investičné činnosti. Z dôvodov požiadavky efektívneho využitia zdrojov býva možnosť získania dotácií a grantov podmienená existenciou územného plánu a hlavne obsiahnutím daných zámerov v ňom.

Územný plán obce priťahuje súkromné investície, a teda aj vo vzťahu k potenciálnym investorom je spracovaný územný plán signálom, že to samospráva so svojím rozvojom „myslí vážne“. Navyše, investičný vstup do územia s jasne stanovenými pravidlami, ktoré môže garantovať len územný plán, sa spája s omnoho menším rizikom. Bez územného plánu je rozvoj obce nekonceptný a zložitý. Rozvoj územia bez územného plánu prakticky nie je možný, a to nielen v rámci regiónov, ale hlavne v mestách a vo väčších obciach, ktorým spracovanie územného plánu nariaďuje zákon.

Nahrádzanie plánu územným rozhodovaním je administratívne náročné a už vôbec nemožno pri použití tohto postupu hovoriť o koncepčnom a efektívnom využívaní územia. Takto sa môže stať, že pozemky v atraktívnej polohe sa zlým rozhodnutím využijú na nevhodné účely a stavby, ktoré budú hyzdiť prostredie alebo brániť ďalšiemu rozvoju obce Olešná.

1.15.4 Strategické plánovanie v obci Olešná

Strategické plánovanie je proces umožňujúci efektívne riadenie rozvoja všetkých prvkov hierarchického usporiadania spoločnosti - obec, kraj, štát, Európska únia. Smer ďalšieho rozvoja je pritom daný celkovou víziou, prioritami a konkrétnymi strednodobými i dlhodobými strategickými cieľmi. Strategický plán zjednodušene stanovuje ciele, termíny a prípadne cesty, ako tieto ciele dosiahnuť. Strategické plánovanie je potrebné všade, kde sa jedná o činnosti trvajúce dlhšiu dobu - teda nie o jednorazový výkon, a kde je s touto činnosťou spojený príjem a výdaj peňazí.

Medzi hlavné dokumenty strategického plánovania obce Olešná patrí predovšetkým Program odpadového hospodárstva

Program odpadového hospodárstva obce Olešná predstavuje strategický dokument v odpadovom hospodárstve obce na roky 2011 až 2015, ktorý bol vypracovaný v súlade s požiadavkami trvalo udržateľného rastu a rozvoja obce.

1.15.5 Zostavenie hospodárskeho výsledku obce Olešná

Obec Olešná, podobne ako každá iná obec, zúčtuje svoje hospodárenie, vrátane finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a k štátnym fondom po skončení každého rozpočtového roka. Prebytky hospodárenia obecného rozpočtu koncom roka neprepádajú a sú zdrojom tvorby mimorozpočtového hospodárenia peňažných fondov. Predovšetkým z rezervy rozpočtu alebo iných fondov sa vyrovná prípadný schodok rozpočtu obce.

Prostriedky z peňažných fondov obec zásadne využíva vždy prostredníctvom príjmov a výdavkov medzi fondmi navzájom a prípadov, keď prostriedky fondov slúžia iba na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami v priebehu rozpočtového roka a na poskytnutie návratných finančných výpomocí. Obecná samospráva vytvára rezervný fond z prebytku hospodárenia príslušného rozpočtového roka a používa ho ako doplnkový zdroj svojho finančného hospodárenia. Zároveň môže vytvárať aj ďalšie účelové fondy na sociálne, rozvojové a ekologické programy.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Tabuľka 25 Výsledok hospodárenia obce Olešná

Účtovný rok	2012 (€)	2013 (€)	2014 (€)
Výsledok hospodárenia pred zdanením	88 798,94	65 063,04	58 112,74
Výsledok hospodárenia po zdanení	88 777,42	65 012,20	58 018,20

Prameň: <http://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/list>.

Na základe vyššie uvedenej tabuľky môžeme vidieť, že obec Olešná dosiahla v roku 2012 kladný výsledok hospodárenia, a to 88 777,42 €. V roku 2013 dosiahla obec Olešná taktiež kladný výsledok hospodárenia, a to vo výške 65 012,20 €, podobne ako v roku 2012. V roku 2014 obce Olešná dosiahla výsledok hospodárenia na úrovni 58 018,20 €.

1.15.6 Majetok obce Olešná a jeho spravovanie

Úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaného obci do užívania patria k ďalším zo základných úloh obce Olešná, ktoré patria do jej samostatnej pôsobnosti.

Majetok obce Olešná tvoria nehnuteľné veci a hnutelné veci vrátane finančných prostriedkov, ako aj pohľadávky a iné majetkové práva, ktoré sú vo vlastníctve obce podľa 138/1991 Z. z. alebo ktoré nadobudne obec do vlastníctva prechodom z majetku Slovenskej republiky na základe tohto zákona alebo osobitného predpisu, alebo vlastnou činnosťou.

Orgány obce a organizácie sú povinné hospodáriť s majetkom obce a majetkom v štátnom vlastníctve, ktorý bol obci zverený, v prospech rozvoja obce a jej občanov a ochrany a tvorby životného prostredia. Orgány obce a organizácie sú povinné majetok obce zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať. Sú povinné najmä udržiavať a užívať majetok, chrániť majetok pred poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím; používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi a viesť majetok v predpísanej evidencii.

Obec Olešná disponovala k 31. decembru 2014 s majetkom v celkovej hodnote 2 232 235,68 €. V prepočte na jedného obyvateľa predstavovala majetková sila obce v roku 2014 hodnotu 1 145,32 €. Majetková sila obce vyjadruje hodnotu majetku obce na obyvateľa, z ktorej sa dá posúdiť rozvojový potenciál územnej samosprávy viazaný na obecný majetok.

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022**

Tabuľka 26 Štruktúra a hodnota majetku obce Olešná

Kategória majetku	2012	2013	2014
Neobežný majetok spolu	1 719 065,13	1 796 524,62	1 804 588,37
Dlhodobý hmotný majetok celkom	1 353 510,47	1 430 656,76	1 437 809,10
Z toho			
Pozemky	13 608,45	13 601,10	15 736,15
Stavby	1 092 947,67	1 286 859,58	1 268 247,09
Samostatné hnutel'né veci a súbory hnutel'. vecí	7 413,60	7 360,20	13 682,84
Dopravné prostriedky	13 563,76	12 511,84	11 792,74
Drobný dlhodobý hmotný majetok	9 683,33	13 174,25	25 987,07
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	188 193,00	66 467,60	70 781,60
Dlhodobý finančný majetok	365 554,66	365 554,66	365 554,66
Obežný majetok	440 388,49	392 148,52	426 157,03
Majetok spolu (€)	2 161 965,39	2 191 012,41	2 232 235,68
Majetková sila obce na jedného obyvateľa (€)	1 107,56	1 116,72	1 145,32

Prameň: Interné materiály obce Olešná.

Dlhodobý hmotný majetok obce Olešná mal v roku 2014 celkovú hodnotu 1 437 809,10 €, čo z celkového majetku obce predstavuje 64,41 %. Pozemky z tejto položky dlhodobého hmotného majetku tvorili 1,09 %, nakoľko ich hodnota bola vo výške 15 736,15 €. Druhou, percentuálne s najvyšším zastúpením bola v roku 2014 položka stavby, ktorej celková hodnota predstavovala 1 268 247,09 €. Dlhodobý finančný majetok obce Olešná predstavoval v roku 2014 hodnotu vo výške 365 54,66 €.

Obežný majetok, ktorý zahŕňa zásoby, zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy, dlhodobé pohľadávky, krátkodobé pohľadávky, finančné účty, poskytnuté návratné finančné výpomoci krátkodobé a poskytnuté návratné finančné výpomoci dlhodobé mal v roku 2014 v obci hodnotu 426 157,03 € s percentuálnym zastúpením 19,09 % z celkovej hodnoty majetku. Majetková sila obce Olešná predstavovala v roku 2014 v prepočte na jedného obyvateľa hodnotu vo výške 1 145,32 €, čo v porovnaní s rokom 2013 predstavuje nárast o 2,50 %, nakoľko majetková sila v tomto roku bola vo výške 1 116,72 €.

1.16 Analýza vonkajšieho prostredia Slovenskej republiky

Pri analýze vonkajších faktorov je dôležité zohľadniť vplyv STEP faktorov v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Ide o problémy na celoštátnej a nadnárodnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj. Jednotlivé faktory sa vzájomne ovplyvňujú a nemožno ich posudzovať oddelene. Celá spoločnosť prechádza neustále zmenami, ktoré sa dotýkajú všetkých oblastí spoločenského a ekonomického života a pri plánovaní rozvoja obce a blízkeho regiónu ich treba zohľadniť.

Sociologické faktory

Na vývoj spoločnosti majú v súčasnosti najväčší vplyv:

- demografické zmeny - znižovanie celkového počtu obyvateľov, znižovanie počtu detí a zvyšovanie počtu seniorov, zvyšovanie priemerného veku obyvateľov, odchod obyvateľov v produktívnom veku za prácou do zahraničia;
- zmeny v životnom štýle - rýchle životné tempo, viac stresu a menej pohybových aktivít, konzumný spôsob života, nárast kriminality a drogových závislostí, zhoršujúci sa zdravotný, fyzický a psychický stav obyvateľov, množstvo informácií, vplyv techniky a médií;
- oslabovanie tradičných ľudových hodnôt - zhoršovanie medziľudských vzťahov a komunikácie, peniaze ako meradlo hodnôt, kríza rodiny, zvyšovanie počtu rozvodov a detí narodených mimo manželstva, na druhej strane sa mierne posilňujú skupiny oživujúce tradície a tradičné hodnoty (tradičné kuchyne, bývanie v ekodomoch, separovanie odpadu);

Technologické faktory

Rýchle tempo inovácií v technológiách, najmä informačných, v podstate zvyšuje kvalitu a produktivitu výroby, umožňuje ľahší prístup k zdrojom a službám, zlepšujú sa formy spolupráce na diaľku. Z technologického hľadiska došlo k výraznému zlepšeniu kvality zariadení a objektov. S tým súvisí nárast financií na ich získanie, údržbu a prevádzku.

Postupná informatizácia spoločnosti spôsobuje, že informácie z akejkoľvek oblasti sú šírené a dostupné prostredníctvom elementárnych technológií (televízia, rozhlas a pod.), ale aj vyspelejšími spôsobmi (počítačová technika, telefóny, mobilný internet, prehrávače, tablety).

Ekonomické faktory

Až do roku 2008 sme zaznamenali pozitívny makroekonomický vývoj a rast životnej úrovne v SR. V posledných rokoch na Slovensku ako aj v celej Európe a inde vo svete prepukla hospodárska kríza. týka sa oblasti výroby, dopravy, obchodu, finančného kapitálu a spotreby. Obdobie krízy nepriaznivo vplýva na podnikanie, verejný a neziskový sektor, ako aj samotných obyvateľov. Rozpočty samospráv sú zasiahnuté hospodárskou krízou v podobe nižších príjmov z podielových daní.

Sociálno-ekonomické podmienky najmä mladých ľudí s rodinami a dôchodcov spôsobujú obmedzenia výdavkov na základné potreby. Z ročných výdavkov slovenských domácností v roku 2011 tvorili 50 % výdavky na potraviny, bývanie a dopravu (potraviny a nealkoholické nápoje 22 %, bývanie, voda, elektrická energia, plyn a iné paliva 20 %, doprava 8 %.). Na druhej strane na rekreáciu a kultúru Slováci mínajú oba 7 %, na zdravie 3 % a na vzdelanie menej ako 1 % z celkových výdavkov domácnosti. Socioekonomická situácia niektorých skupín obyvateľov je taká nepriaznivá, že sú odkázaní na pomoc štátu a obce.

1.17 Analýza vonkajšieho prostredia Žilinského samosprávneho kraja

Poloha, rozloha a geografické podmienky

Žilinský kraj sa rozkladá v severozápadnej časti Slovenska. Rozlohou 6 808 km² zaberá 13,9 % rozlohy štátu a je tretím najväčším krajom Slovenskej republiky. Severozápadná hranica je súčasne štátnou hranicou s Českou republikou a na severe hraničí s Poľskom. Kraj má spoločné hranice s tromi ďalšími kraji Slovenska - Trenčianskym, Banskobystrickým a Prešovským. Žilinský kraj zahŕňa päť prirodzených historických regiónov Horné Považie, Kysuce, Liptov, Orava a Turiec.

Podľa územno-správneho usporiadania v zmysle zákona NR SR č. 221/1996 Z. z. sa Žilinský kraj člení na 11 okresov: Bytča, Čadca, Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto, Liptovský Mikuláš, Martin, Námestovo, Ružomberok, Turčianske Teplice, Tvrdošín a Žilina. V kraji je 315 obcí, z toho 18 so štatútom mesta. Najmenším okresom s rozlohou 174 km² v rámci kraja je okres Kysucké Nové Mesto, ktorý zaberá 2,6 % z celkovej rozlohy kraja. Rozlohou najväčší je okres Liptovský Mikuláš, na ktorý pripadá 19,7 %.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Územie Žilinského kraja sa vyznačuje rôznorodosťou krajinnej štruktúry. Od údolných nív vodných tokov (Váh, Kysuca, Turiec a Orava), cez poľnohospodársku a lesnú krajinu až po vysokohorskú krajinu hrebeňových pásiem pohorí Západných Tatier, Nízkych Tatier, Chočských vrchov, Veľkej Fatry, Malej Fatry, Javorníkov a Strážovských vrchov. Najvyšším vrchom v kraji je Bystrá - 2 248 m n. m. (v okrese Liptovský Mikuláš). Ide prevažne o hornatú krajinu s nízkym podielom ornej pôdy, ktorá má atraktívne prírodné prostredie, mimoriadne vhodné na rozvoj turistiky, vodných a zimných športov. Na území kraja sa nachádzajú 4 národné parky, 3 chránené krajinné oblasti, 57 národných prírodných rezervácií, 39 prírodných rezervácií, 40 prírodných pamiatok, 18 národných prírodných pamiatok a 17 chránených areálov.

Žilinský kraj má mierne teplé až chladné vlhké podnebie s najnižšími teplotami na Slovensku nameranými v Oravskej Lesnej. Hlavným tokom v kraji je Váh, ktorý vzniká sútokom Čierneho a Bieleho Váhu v Kráľovej Lehote. Malé prietoky Váhu sú významne nadlepšované najmä najväčšími zásobnými nádržami Liptovskou Marou a Oravskou priehradou. Riečnu sieť popri Váhu tvoria Orava, Kysuca, Turiec, Rajčianka, Revúca, Belá, Varínka. Z nerastných surovín je územie kraja bohaté na ložiská stavebného kameňa, zásoby štrkopieskov a pieskov. V oblasti Malej Fatry sa ťažia vápence ako surovina na výrobu cementu a vápna. V oblasti Hornej Oravy sú ložiská rašeliny a zásoby drevnej hmoty.

Demografické východiská Žilinského samosprávneho kraja - ŽSK

Počtom 696 836 obyvateľov k 31. 12. 2014 patrí Žilinský kraj na tretie miesto v rámci krajov SR a jeho podiel na celkovom počte obyvateľov predstavuje 12,7 %. Hustotou osídlenia 101,4 obyvateľov na km² sa kraj radí na šieste miesto v medzi krajskom porovnaní. Najhustejšie osídleným okresom je Kysucké Nové Mesto s priemerom 191,4 obyvateľov na km² pred Žilinou 190,9 obyvateľov na km². Najmenej obyvateľov na km² 41,3 žije v okrese Turčianske Teplice.

Demografický vývoj v Žilinskom kraji charakterizuje postupné spomaľovanie reprodukcie obyvateľstva. Znižovanie pôrodnosti sa podpisuje pod znižujúce sa prirodzené prírastky obyvateľstva. Pozitívne možno hodnotiť skutočnosť, že v okrese Námestovo sa dosahuje tretí najvyšší počet narodených na 1 000 obyvateľov v rámci všetkých okresov Slovenska. Zmeny vekovej štruktúry, a to najmä znižovanie podielu detskej zložky upozorňujú na proces demografického starnutia obyvateľov kraja. V roku 2014 pokračovalo znižovanie podielu detskej zložky, od roku 2003 o 3,3 percentuálneho bodu na 15,7 %.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Podiel obyvateľov v produktívnom veku (15 - 64) predstavuje 71,5 %. V období rokov 2003 - 2014 sa početnosť tejto skupiny obyvateľov zvýšila o 8 030 (o 1,5 %), čo je spôsobené tým, že do produktívneho veku prichádzajú ešte stále počtom silnejšie generácie, ako sú generácie odchádzajúce do veku poproduktívneho.

K zmenám dochádza i u obyvateľstva v poproduktívnom veku (65+). Ide o trend mierneho rastu, ktorý sa pri nezmenených úmrtnostných pomeroch bude zrýchľovať, pretože sa do tejto skupiny postupne začnú presúvať silné povojnové generácie. V roku 2014 tvorila táto veková skupina 12,8 %.

V Žilinskom kraji je absolútna prevaha obyvateľov slovenskej národnosti, ku ktorej sa prihlásilo 644 728 obyvateľov, čo tvorilo 93,4 % obyvateľstva kraja. Z iných národností žilo v kraji najviac obyvateľov českej, moravskej a sliezskej národnosti spolu 5 284 s podielom 0,8 %. K rómskej národnosti sa prihlásilo 2 216 obyvateľov s 0,3 % podielom.

Politické faktory vplývajúce na rozvoj Žilinského samosprávneho kraja - ŽSK

Z medzinárodného hľadiska možno považovať za najvýznamnejšie politické faktory poslednej dekády najmä vstup SR do NATO (29. marca 2004), EU (1. mája 2004) a Schengenského priestoru (21. decembra 2007), zavedenie eura (1. januára 2009), globalizáciu ekonomiky a životného štýlu. V oblasti vnímania politiky v SR je možné pozorovať nízku dôveryhodnosť najmä v oblasti justície, korupčného správania verejnej správy, najmä štátnej správy a čerpania euro fondov.

Na dopady ekonomickej krízy v rámci EU sú prijímané politické rozhodnutia najmä na úrovni EÚ a slovenskej vlády. Dôraz sa kladie na znižovanie verejných výdavkov a zvyšovanie príjmov do štátneho rozpočtu, čo negatívne ovplyvňuje podnikanie i aktivity samospráv. Kvalitný výkon prenesených kompetencií zo štátu na samosprávy, najmä v oblasti školstva a sociálnych služieb je obmedzený znižovaním normatívov, a tým aj finančnými možnosťami na rozvoj týchto oblastí.

V tomto prostredí sa aj miestnej samospráve ťažko získava dôveryhodnosť občanov - musí na to vynaložiť veľa úsilia. Svoju dôveryhodnosť môže samospráva zvyšovať výkonmi, realizovanými aktivitami, ale aj obojstrannou komunikáciou s občanmi a inštitúciami. Miestna samospráva na to má nástroje a v rámci učiacej sa spoločnosti aj dostatok príkladov, odborných zdrojov i odborníkov.

Organizačná a odvetvová štruktúra hospodárstva ŽSK

Slovenská republika a taktiež aj Žilinský kraj je priemyselným regiónom s vyspelým stavebníctvom a perspektívne sa rozvíjajúcimi službami vrátane služieb v oblasti informácií a komunikácie. Južné časti SR majú viac rozvinuté poľnohospodárstvo.

Z hľadiska štruktúry priemyslu Žilinského kraja majú významné zastúpenie automobilový priemysel, strojársky priemysel, spracovanie kovov, ako aj produkcia dreva, celulózy, papiera a príbuzných produktov. Rastu významu automobilového priemyslu pomohli významné investície nadnárodných koncernov v kraji, drevospracujúci priemysel zas ťaží z prírodného bohatstva v kraji. Významné sú aj sektory elektrotechniky, telekomunikácií, informačných technológií a informatiky, ktoré sa zas môžu oprieť o pomerne dobre vyvinuté prostredie výskumu a vývoja a tiež o tradíciu elektrotechnického priemyslu. Tieto priemyselné odvetvia patria medzi najdôležitejšie aj na celoštátnej úrovni.

Stavebníctvo ako sektor prechádza v SR v ostatných rokoch obdobím útlmu. Stavebný „boom“ zaznamenalo celé Slovensko najmä po vstupe SR do EÚ, kedy na Slovensko prišlo množstvo investorov a svoje predajné siete si tu budovali zahraničné obchodné reťazce. Dopady hospodárskej krízy sa naplno prejavili už na konci roku 2008.

Žilinský kraj vykazuje v porovnaní s priemerom Slovenska nadpriemerné výkony v stavebnej produkcii, o to dôležitejšie pre tento kraj je, aby toto odvetvie získalo čo najviac impulzov pre svoju stabilizáciu a rast.

Hrubý domáci produkt SR v roku 2011 činil 68 974 mil. EUR. Podiel Žilinského kraja na jeho tvorbe v rámci SR činil 11,03 %, čo bolo 7 605 mil. EUR v bežných cenách. Tým sa Žilinský kraj z hľadiska výkonnosti regiónov zaradil na piate miesto po Bratislavskom kraji, Trnavskom kraji, Nitrianskom kraji a Košickom kraji.

Otvorenie sa globálnemu trhu, ekonomické reformy a vstup do eurozóny majú za následok, že na Slovensko vrátane Žilinského kraja prichádzajú zahraničné investície. Celkový stav PZI v SR dosiahol k 31. decembru 2012 hodnotu 42,3 mld. EUR. V rokoch 2003 - 2012 bol takmer konštantný nárast PZI. Dočasne ho utlmila iba svetová hospodárska kríza, ktorá zasiahla aj citlivú slovenskú ekonomiku.

Životnú úroveň obyvateľov Žilinského kraja je možné porovnať s ostatnými slovenskými regiónmi aj prostredníctvom štatistických ukazovateľov definujúcich čisté príjmy a výdavky domácností v prepočte na osobu a mesiac.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Pokiaľ ide o príjmy domácností v roku 2012 (najaktuálnejšie údaje) je možné obyvateľov Žilinského kraja s čistým príjmom na úrovni 367,01 EUR prirovnať k celoslovenskému priemeru (366,34 EUR), pričom vyšší čistý príjem vykázali Bratislavský kraj, Trnavský kraj a Trenčiansky kraj. Ostatné kraje vykazujú nižší príjem.

Pri porovnaní vývoja čistých príjmov domácností v Žilinskom kraji s priemerom SR v rokoch 2004 - 2012 je možné konštatovať pozitívny trend, keď sa domácnosti v tomto kraji z hľadiska tohto ukazovateľa dokázali dostať z 97,4 % priemeru SR v roku 2004 na 100,2 % priemeru SR v roku 2012.

Pri porovnaní vývoja miery rizika chudoby v Žilinskom kraji s celoslovenským priemerom v rokoch 2005 - 2012, možno konštatovať relatívne podobný vývoj. Kým do roku 2007 dochádzalo k poklesu miery rizika chudoby, čo súviselo s rozvojom zamestnanosti spôsobenom daňovými reformami, integráciou SR na vnútorný trh Európskej únie a príchodom zahraničných investorov, v druhej polovici sledovaného obdobia, najmä z dôvodu dopadov celosvetovej hospodárskej krízy dochádza k nárastu u tohto ukazovateľa a k návratu k hodnotám z polovice prvej dekády tohto tisícročia.

Ekonomické a sociálne špecifiká Žilinského samosprávneho kraja - ŽSK

Kraj patrí medzi významné hospodárske regióny s rozvinutým priemyslom. Má 48,8 % ekonomicky aktívnych obyvateľov a miera ekonomickej aktivity dosahuje 58 %. V rámci podnikateľských aktivít malo ku koncu roka 2014 v Žilinskom kraji sídlo 9,6 % zo všetkých ziskových organizácií na Slovensku a 14,9 % z celkového počtu fyzických osôb.

V roku 2014 pracovalo v kraji 12,8 % zamestnaných osôb z ich celkového počtu v SR a medziročne sa ich počet zvýšil o 2,8 %. Priemerná nominálna mesačná mzda dosiahla 732 Eur a za celoslovenským priemerom zaostala o 11,2 %.

Žilinský kraj v hodnotení ekonomického postavenia z hľadiska tvorby HDP patrí k stredne výkonným regiónom Slovenska. Tvorba hrubého domáceho produktu v období rokov 2001 až 2011 mala stúpajúci trend okrem roku 2009, kedy bol zaznamenaný medziročný pokles. V roku 2001 regionálny hrubý domáci produkt dosiahol hodnotu 3 607 miliónov Eur, v roku 2011 bol 7 605 miliónov Eur v bežných cenách. Objem v kraji vytvoreného HDP predstavuje 11 % podiel na vytvorenom HDP v SR. V prepočte na obyvateľa regionálny HDP v Žilinskom kraji dosiahol 11 040 Eur v bežných cenách, čo predstavuje 86,4 % úrovne HDP na obyvateľa v SR.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Priemysel prispieva významnou mierou k hospodárskemu rastu, zamestnanosti a výkonnosti regiónu. Dôležitým ukazovateľom úrovne priemyselnej výroby sú tržby za vlastné výkony a tovar. V priemyselných subjektoch Žilinského kraja dosiahli v roku 2014 tržby za vlastné výkony a tovar v podnikoch s 20 a viac zamestnancami 11 757,4 mil. Eur. Podiel kraja (15,6 %) na celoslovenskom objeme tržieb v priemysle bol druhý v poradí, po krajoch Bratislavskom (36,5 %). Z územného hľadiska rozhodujúcu časť tržieb v kraji vyprodukovali podniky v okrese Žilina (70,1 %). Podľa ekonomických činností najväčší podiel 56,2 % na hrubom obrate v kraji tvorila výroba motorových vozidiel.

Podniky s počtom 20 zamestnancov a viac zamestnávali v Žilinskom kraji v roku 2013 spolu 150 408 zamestnancov, čo v rámci SR znamenalo 11,5 % podiel. V dekáde 2004 - 2013 sa počet pracovných miest v nich zvýšil o 3 608, čím sa Žilinský kraj zaradil medzi päť slovenských regiónov, ktoré si v tomto období dokázali udržať rastúci trend v tvorbe pracovných miest (Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj, Košický kraj).

V prvých štyroch rokoch sledovaného desaťročia dochádza na Slovensku k nárastu pracovných miest z dôvodu pričlenenia SR na vnútorný trh EÚ v čase hospodárskej konjunktúry. Všetky slovenské regióny s výnimkou Bratislavského kraja zaznamenali pokles zamestnanosti medzi rokmi 2008 - 2009 z dôvodu nástupu hospodárskej krízy. Postupný nárast zamestnanosti je možné sledovať už od roku 2010, je ale opatrný. V roku 2013 došlo opäť k jej poklesu, ktorý sa prejavil vo všetkých regiónoch s výnimkou Bratislavského kraja, Žilinského kraja a Nitrianskeho kraja.

Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu sa podieľala 11,9 %, výroba strojov a zariadení inde neklasifikovaných 7,1 % a výroba papiera a papierových výrobkov 6,6 %. V Žilinskom kraji má silnú pozíciu stavebníctvo. Stavebné subjekty sídlia v Žilinskom kraji realizovali v roku 2014 tržby za vlastné výkony a tovar v objeme 1 193 mil. Eur. Žilinský kraj s podielom 16,4 % bol druhý v poradí za krajom Bratislavským (29,1 %).

Žilinský kraj má veľmi dobrú dopravnú polohu v rámci Slovenska na dôležitých medzinárodných a vnútroštátnych komunikáciách. Prechádza ním hlavný cestný ťah z Českej republiky na Ukrajinu i cestné ťahy z Bratislavy a Šiah smerom do Poľska. Ku koncu roka 2014 bolo v kraji 67 km diaľničných úsekov a ďalšie sú vo výstavbe.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Organizácia železničnej dopravy predurčuje Žilinský kraj za miesto napojenia železničnej siete Slovenska na celoeurópsky systém. Prepojenie je zabezpečené hlavnou traťou Bratislava - Košice, ktorá prechádza cez Žilinu a traťami zo susedného Poľska a Českej republiky, ktoré prechádzajú Čadcou smerom na Žilinu. Tým sa Žilina stáva dôležitým dopravným uzlom ako regiónu tak Slovenska. Regionálny charakter majú železnice Žilina - Rajec, Čadca - Makov na Kysuciach a Kľačany - Trstená na Orave. Centrálnym uzlom je Žilina s novou zriaďovacou stanicou Teplička nad Váhom. Medzinárodná letecká doprava je lokalizovaná 10 km od centra regiónu v obci Dolný Hričov.

Školstvo reprezentuje sieť školských zariadení. V kraji pôsobilo v roku 2014 341 materských škôl, 262 základných škôl, 30 gymnázií, 2 konzervatória, 62 stredných odborných škôl. V krajskom meste má sídlo Žilinská univerzita, v Martine sídli Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského Bratislava, v Ružomberku Katolícka univerzita a v Liptovskom Mikuláši Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika.

Vývoj nezamestnanosti Žilinského samosprávneho kraja - ŽSK

Žilinský samosprávny kraj počas sledovaného obdobia viac menej kopíroval celoslovenský vývoj, pričom jeho výsledok bol vždy o cca 2,0 % lepší v porovnaní s celoslovenským priemerom, ku ktorému sa viac priblížil v roku 2013. Obdobný vývoj možno sledovať u Nitrianskeho kraja. Pokiaľ ide o porovnanie miery evidovanej nezamestnanosti mužov a žien v Žilinskom kraji s priemerom SR, možno skonštatovať, že v oboch prípadoch je tento indikátor vyšší u žien než u mužov. Rozdiel medzi mierou evidovanej nezamestnanosti medzi Žilinským krajom a priemerom SR je dosahovaný najmä vďaka výsledku u mužov, keďže v sledovanej dekáde bola miera evidovanej nezamestnanosti mužov v Žilinskom kraji nižšia voči SR v priemere o 2,2 %.

Rozdiel medzi SR a Žilinským krajom u tohto indikátora v prípade žien činil v sledovanej dekáde v priemere 1,4 %. V roku 2013 činila miera evidovanej nezamestnanosti žien v SR 14,5 % a v Žilinskom kraji 13,62 %. U mužov je v prípade SR tento údaj na úrovni 12,69 % a v prípade Žilinského kraja na úrovni 11,69 %.

Vývoj nezamestnanosti v Slovenskej republike aj v Žilinskom kraji v dekáde 2004 - 2013 je možné rozdeliť do dvoch časových úsekov. V prvej polovici tejto dekády do roku 2008 nezamestnanosť klesala. Súviselo to s celkovou konjunktúrou hospodárstva v Európe, na ktorej vnútorný trh vstúpila v roku 2004 aj Slovenská republika.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Príchod zahraničných investorov, štrukturálne reformy v krajine a ambícia vstúpiť v čo najskoršom termíne do eurozóny tomuto vývoju tiež napomáhali. Príchod hospodárskej krízy v druhej polovici roku 2008 sa prudko prejavil na náraste nezamestnanosti už v nasledujúcom roku. Hoci sa trend nárastu miery evidovanej nezamestnanosti (vypočítanej ako pomer disponibilných evidovaných uchádzačov o zamestnanie z ekonomicky aktívneho obyvateľstva) v nasledujúcich rokoch postupne utlmil, až v roku 2013 dochádza k jej postupnému poklesu. V rámci SR poklesla evidovaná nezamestnanosť zo 14,44 % v roku 2012 na 13,5 % v roku 2013, pričom stav disponibilných uchádzačov o zamestnanie v decembri 2013 dosiahol 364 225 osôb.

V rámci Žilinského kraja tento pokles bol miernejší, a to z 12,79 % v roku 2012 na 12,51 % v roku 2013. Výraznejší pokles evidovanej nezamestnanosti pritom zaznamenali menej rozvinuté regióny na východe Slovenska, naopak miera evidovanej nezamestnanosti naďalej rástla v Bratislavskom kraji, ako jedinom slovenskom regióne, a to z 5,72 % v roku 2012 na 6,17 % v roku 2013, čo je ale stále hlboko pod celoslovenským priemerom.

Regiónom s najvyššou mierou evidovanej nezamestnanosti je aktuálne Prešovský kraj (19,35 %), ku ktorému má najbližšie Banskobystrický kraj (18,26 %).

Konkurenčné prostredie v rámci ŽSK

Čo sa týka občanov, samospráva mesta Žilina realizuje projekty a aktivity ktoré prispievajú k zlepšovaniu kvality života obyvateľov. Sú to najmä aktivity v oblasti: školstva, kultúry a športu, sociálnych vecí, bývania a občianskej vybavenosti, cestovného ruchu, dopravnej a technickej infraštruktúry a životného prostredia.

Počet obyvateľov Žiliny v posledných rokoch mierne stúpa, čo je trendom aj v okolitých mestách. V Žiline sa realizuje výstavba nových bytov. Žilina sa považuje za mesto príjemne pre život, s akčnou samosprávou, s potenciálom na zvyšovanie počtu obyvateľov. Z hľadiska návštevníkov sa mesto Žilina snaží propagovať Žilinu ako miesto, kde si návštevník môže vyskladať svoje zážitky.

Mesto Žilina ako iniciujúci subjekt spolu s obcami Terchová, Belá, Stará Bystrica, Porúbka, Lietava, Teplica nad Váhom, Gbeľany, Radôstka a 16 podnikateľskými subjektmi zavŕšili v roku 2012 založenie oblastnej organizácie cestovného ruchu s názvom Malá Fatra.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

V konkurenčnom prostredí v oblasti cestovného ruchu je Žilina mesto s menšími možnosťami na prilákanie turistov na dlhší pobyt, ale v spolupráci s okolitými mestami a obcami, v rámci oblastnej organizácie cestovného ruchu, prípadne v ďalších partnerstvách sa môže stať významnou zastávkou v rámci regiónu.

Pôsobí tu však regionálna, slovenská i celoeurópska konkurencia v poznávacom, ako aj v letnom i zimnom pobytovom cestovnom ruchu, či už v poznávaní histórie, návštev hradov a zámkov, wellnesu, letného kúpania, zimných športov i agroturistiky. Pre miestnych aktérov v cestovnom ruchu to znamená intenzívne sa zaoberať skvalitňovaním ponuky služieb, tvorbou a propagáciou regionálnych produktov na vhodne zvolených trhoch, hľadaním špecifik.

Konkurenčne prostredie v oblasti vytvárania možností pre príchod investorov môžeme v meste Žilina považovať za vyhovujúce, keďže v posledných rokoch sa tu usadilo viacero výrobných i obchodných firiem. Investori prinášajú zamestnanosť pre miestnych obyvateľov, ako aj nové služby, ktoré znamenajú väčší vyber, viac možností pre spotrebiteľov a konkurenčne prostredie pre existujúcich poskytovateľov, ktoré tak pôsobí na znižovanie cien a zvyšovanie kvality.

2. SWOT analýza obce Olešná

Dopravná a technická infraštruktúra, životné prostredie

Silné stránky obce Olešná	Slabé stránky obce Olešná
- veľmi dobré prírodné podmienky - príjemné a priaznivé životné a prírodné podmienky - Chránená krajinná oblasť Kysuce - čisté ovzdušie, prírodné bohatstvo s lesmi a pasienkami - prepojenie obecnej komunikácie na hlavnú cestnú sieť - separovaný zber odpadu všetkých druhov - zabezpečený systém odvozu a likvidácie TKO, koordinácia pri narábaní a likvidácii domového odpadu - vybudované miestne cestné komunikácie v intraviláne obce - dostupnosť k železničnej doprave - dostupnosť hlavnej cestnej dopravnej tepny - vybudovaná energetická rozvodná sieť - vybudovaná technická infraštruktúra - plyn, voda, kanalizácia - existencia verejného osvetlenia - vyhovujúci systém miestnej autobusovej dopravy - existencia verejného rozhlasu	- slabá uvedomelosť obyvateľstva o potrebe chrániť si svoje prírodné zdroje a územie - nedostatočne spracované koncepcie ochrany prírodného a životného prostredia - nevyhovujúci technický stav budovy požiarnej zbrojnice a požiarnej techniky - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov - zlý technický stav miestnych komunikácií vplyvom poveternostných podmienok - nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav dopravnej infraštruktúry - prítomnosť medzinárodnej cesty s nadmernou produkciou exhalátov a v zimných mesiacoch aj prachu z posypových materiálov - v intraviláne nie sú dobudované chodníky - nedostatočná plocha a úroveň stavu verejnej zelene na území obce - nelegálne drobné skládky odpadov na území obce - nedostatok parkovacích miest na území obce - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia v niektorých jej miestnych lokalitách - nedokončené odkanalizovanie jednotlivých častí obce - absencia integrovaných dopravných systémov, nedostatočne rozvinutý integrovaný dopravný systém

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

- pokrytie signálom mobilných operátorov
- dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle
- dobré predpoklady pre rozšírenie miestnej infraštruktúry

- nevyhovujúci stav korýt miestnych tokov
- nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry
- nízka výkonnosť a efektívnosť e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou, nízke konkurenčné prostredie v tejto oblasti
- nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a šandardizácie dokumentov vo verejnej správe
- nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry
- nedostupný kvalitný digitálny obsah
- fyzicky nedostupný internet na území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre jeho používateľov
- pomaly rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia
- nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti životného prostredia
- absencia oddychových zón pre obyvateľov obce v niektorých jej lokalitách
- rizikové miestna záplav v prietoku potoka Olešnianka a rieky Kysuca

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Príležitosti obce Olešná	Ohrozenia obce Olešná
- platná legislatíva podporujúca činnosť v oblasti ochrany prírodného prostredia a uplatňovania energeticky nenáročných, ekologicky čistých technológií a využívanie obnoviteľných energií - fungujúce dotačné a grantové systémy podporujúce aktivity v danej oblasti - zavedenie moderných informačných a komunikačných technológií - vytváranie pozitívneho vzťahu k ochrane prírody a krajiny najmä u detí a mládeže na území obce Olešná - zveľadenie jednotlivých lokalít na území obce Olešná - rozšírenie zelene na území obce - skultúrnenie brehov rieky a potokov, odstránenie kríkov, tráv, odpadkov ... - rekonštrukcia a modernizácia cestných komunikácií s potrebnými parkovacími plochami v jednotlivých miestnych častiach obce Olešná - zlepšenie údržby ciest a chodníkov v zimnom období - zo strany obecnej samosprávy venovať zvýšenú pozornosť dopravnej situácii, dodržiavaniu zóny 50 km/hod, paralyzovať bezohľadnú a nebezpečnú jazdu vodičov motorových vozidiel - zlepšenie starostlivosti o trávnaté plochy na území obce - zriadenie oddychových zón pre matky s deťmi, resp. pre dôchodcov - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia - e-government ako príležitosť prelomovej modernizácie interných a administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu vo verejnej správe - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu - zrovnoprávnenie papierovej a elektronickej komunikácie medzi verejnou správou, občanmi a podnikateľskými subjektmi - možnosť získavania finančných prostriedkov z fondov EÚ - zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov obce Olešná	- nedostatok financií zo strany štátu obecnej samospráve Olešná - často a nekoncepčne sa mení legislatíva - netransparentné narábanie s financiami zo štátu a grantov pri ich rozdeľovaní a pri prerozdeľovaní do jednotlivých regiónov pre oblasť dopravnej a technickej infraštruktúry a životného prostredia - často krát nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk - malá miera podpory obecných samospráv zo strany štátu - zhoršujúci sa stav miestnych stavieb a komunikácií na území obce - absencia chodníkov popri miestnych cestných komunikáciách - znižovanie konkurencieschopnosti železničnej dopravy - pokles rozsahu prepravy na železnici a zvyšovanie negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie - zvyšujúce sa náklady na údržbu cestnej infraštruktúry na území obce - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej infraštruktúry - znižovanie dopravnej dostupnosti a s tým spojené znižovanie atraktívnosti územia danej obce pre investorov (domácich, prípadne aj zahraničných) - zvyšujúca sa nehodovosť na cestách z dôvodu prekračovania prípustnej intenzity - zhoršenie dopravnej obsluhy - spomalenie hospodárskeho rastu obce Olešná - narastanie environmentálneho zaťaženia na území obce - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností obce vo vzťahu k externému ako aj internému prostrediu - zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

- zriadenie vysokorychlostného Internetu DSL, prípadne WI-FI, ktorý by bol významným pozitívnym prvkom pri hľadaní si zamestnania a rozvoji podnikateľských aktivít v rámci územia obce Olešná
- rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí
- zavedenie elektrických, plynových, vodovodných a kanalizačných prípojk do nových priemyselných zón
- rozšírenie a modernizácia zariadení sociálnych služieb
- kultúrno-spoločenské vyžitie v obci Olešná
- rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia
- presadzovanie individuálnej bytovej výstavby na území obce
- rekonštrukcia a modernizácia stredísk športu
- dostavba kanalizačnej siete, výstavba a rekonštrukcia existujúcich ČOV
- možnosti energetického, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov
- dôsledné plnenie kvalítne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodár.
- regulácia korýt miestnych riek a potokov na území obce
- odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody na území obce Olešná
- zvýšiť povedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia
- vybudovanie miestneho bezdrôtového rozhlasu
- rekonštrukcia nehnuteľného majetku obce (požiarnej zbrojnice)
- pripojenie obecnej knižnice na internet

- rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov
- zhoršujúci sa stav životného prostredia na území obce v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja
- nedostatočná regionálna spolupráca
- chýbajúce partnerstvá
- ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd
- zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva
- znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia
- dopady na zdravotný stav obyvateľov obce Olešná
- znižovanie biodiverzity
- pretrvávajúce vykurovanie domácností hlavne tuhými palivami
- nárast množstva vyvázaných odpadov, nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi
- neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie, služby občanom

Silné stránky obce Olešná	Slabé stránky obce Olešná
- rýchla dostupnosť hlavnej cestnej dopravnej tepny - dobrá spolupráca s organizáciami pôsobiacimi na území obce - obyvatelia obce hrdo sa hlásiaci k svojej minulosti, zvykom a tradíciám - skúsenosti s uskutočňovaním kultúrnych a športových podujatí - opatrovateľská služba na území obce - rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb - Zariadenie pre seniorov, ... - zvyšovanie adresnosti, efektívnosti a dostupnosti opatrení sociálnej inklúzie - dôraz na kvalitu a profesijné zabezpečenie - fiškálna decentralizácia, kvalitné neštátne subjekty pôsobiace v niektorých oblastiach sociálnej sféry - zavádzanie podporných opatrení pre rodiny s deťmi - zvyšujúce sa povedomie zamestnávateľov pri vytváraní rodine priateľského prostredia a tradícia súťaže - kvalitný fungujúci systém predškolských zariadení, záujem MVO o vytváranie služieb starostlivosti, existencia celoslovenského systému „materských centier“ - vysoká solidarita a podpora v rámci rodín v súvislosti so starostlivosťou o deti - skúsenosť manažmentu obce s procesom realizácie projektov - úzke prepojenie obecného zastupiteľstva s riadiacou samosprávou a ľuďmi	- nedostatočné využívanie viac zdrojového financovania na území obce - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávatelia) - nedostatočná ponuka sociálnych služieb pre rôzne cieľové skupiny - chýbajúca zdravotnícka starostlivosť - nedostatočná bytová zástavba pre rodiny s malými deťmi na území obce - chýbajúce pozemky na výstavbu sociálnych bytov a domov - chýbajúce služby pre potenciálnych návštevníkov obce Olešná - nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov obecnej samosprávy - absencia stravovacích a ubytovacích kapacít v mikroregióne - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb - nízka dostupnosť a úzka variabilita sociálnych služieb a výkonu iných opatrení - pomalé zavádzanie nových opatrení a nových typov sociálnych služieb do praxe, nízka udržateľnosť výsledkov na území obce Olešná - nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby - nedostatok služieb dlhodobej starostlivosti obyvateľom - nedostatok aktivít zameraných na podporu začleňovania niektorých znevýhodnených skupín do spoločnosti a znižovanie rizík sociálno-patologických javov - absencia oddychovej zóny pre seniorov a ostatné vekové kategórie - ekonomická situácia obyvateľstva zabraňuje často krát potrebnú návštevu ordinácie praktického a následne špecializovaného lekára, zdravotný stav obyvateľstva - pretrvávajúce tradičných spádových oblastí dochádzky za prácou - absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility obyvateľov obce Olešná - vyšší podiel obyvateľov v poproduktívnom veku - negatívny trend vývoja počtu obyvateľov - pokles ich počtu za posledné obdobie - neochota priznania národnosti rómskeho etnika

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Príležitosti obce Olešná	Ohrozenia obce Olešná
- fungujúca legislatíva podporujúca činnosť inštitúcií v poskytovaní sociálnych a zdravotníckych služieb - fungujúce grantové schémy pre realizáciu projektov v sociálnej a zdravotníckej oblasti - aktívne fungujúce partnerstvá inštitúcií a organizácií pri riešení problematiky v oblasti sociálnych služieb - aktívne fungujúce partnerstvá inštitúcií a organizácií pri riešení problematiky v oblasti zdravotníckych služieb - vybudovanie odborných špecializovaných pracovísk - dlhodobá spokojnosť obyvateľov obce so zdravotníckymi službami - znižovanie nezamestnanosti a zvyšovanie zamestnanosti v obci - zavádzanie moderných informačných a komunikačných technológií - multifunkčné vyžívanie priestorov v obci Olešná - funkčnosť dodatočných a grantových systémov podporujúcich aktivity v danej oblasti sociálnych služieb, zdravotníctva, bývania a služby občanom - zlepšenie štandardu zdravotníckych zariadení v dostupných zariadeniach - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce v rámci územia obce Olešná - odbúranie rodových stereotypov pri voľbe povolania a v prístupe k zamestnaniu - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich potrieb - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity - lepšie podmienky na zladžovanie pracovných a rodinných povinností - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov	- koncepcne sa mení legislatíva v oblasti fungovania zariadení poskytujúcich sociálne služby - koncepcne sa mení legislatíva v oblasti fungovania zariadení poskytujúcich zdravotnícke služby - nedostatok grantových financií na realizáciu investičných zámerov - nesúlady s európskymi normami v poskytovaní zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb - znižovanie výdavkov zo štátu podporujúcich zdravotnícku a sociálnu oblasť - hľadanie služieb zdravotníckej starostlivosti mimo územia obce - netransparentné narábanie s financiami zo štátu a grantov pri ich rozdeľovaní a pri pridelovaní do jednotlivých regiónov - neuznávanie fungovania princípu partnerstva - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva obce - zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľov stredného veku - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť - pretrvávajúce stereotypy v mobilítom správaní sa pracovnej sily - nízky dopyt po práci v prihraničných oblastiach - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

- zlepšenie sociálneho povedomia rómskeho etnika
- zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike
- príprava ľudských zdrojov pre potreby globalizovanej ekonomiky a spoločnosti
- možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ
- zabezpečenie návštevy lekára aspoň 1-krát týždenne do obce

- zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta
- pretrvávajúce stereotypy pri vykonávaní správy v oblasti sociálnych vecí
- neadresnosť absencia individuálneho prístupu ku klientovi
- klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Vzdelávanie, kultúra, šport, voľný čas, mládež

Silné stránky obce Olešná	Slabé stránky obce Olešná
- systémová práca s pracovníkmi zabezpečujúcimi vzdelávanie - zachovanie kontinuity a citlivosti pri prístupe k zmenám v školskom a vzdelávacom systéme - zákonom zabezpečený systém financovania škôl a školských zariadení - dobré vyučovacie a výchovné výsledky školských zariadení na území obce - existencia niekoľkých vzdelávacích zariadení v rámci formalizovanej vzdelávacej sústavy: materská škola, základná škola ... - vybudovaný športový areál s futbalovým ihriskom - priestory na výkon vzdelávacej činnosti v obci - záujem o využívanie priestorov školy občanmi obce mimo vyučovacieho času - strategický zámer obnovy a revitalizácie priestorov a využitia škôl a školských zariadení - história obce a jej okolia, kultúrno-historický potenciál obce - pevné, udržiavané a rozvíjané spoločenské, spolkové, kultúrne a ľudové tradície - záujem a ochota obyvateľov obce na udržiavaní a rozvíjaní aktivít - záujem o aktivity a podujatia obyvateľmi zo širšieho regiónu, zo Slovenska i zo zahraničia - dlhoročná história a tradície obecnej samosprávy - fungujúca obecná knižnica - prítomnosť kultúrnych pamiatok na území obce Olešná - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru - dobré kultúrne povedomie obyvateľov obce Olešná - rozsiahle lesné porasty vhodné na turistiku a cykloturistiku - Chránená krajinná oblasť Kysuce - CHKO	- nedostatočný a málo prehľadný systém propagačných a informačných prostriedkov na území obce Olešná; dlhodobá návratnosť investícií - nedostatok atraktívnych priestorov pre navštevovanie na území obce - absencia historických kultúrnych pamiatok - vysoké prevádzkové náklady na fungovanie škôl a školských zariadení - ich vysoká energetická náročnosť - nedostatočná infraštruktúra pre návštevníkov na aktívne a atraktívne trávenie voľného času v obci Olešná; nedostatočná plocha a úroveň stavu verejnej zelene - dlhodobá návratnosť investícií, málo rozvinutý cestovný ruch - nedostatok turisticky atraktívnych miest pre návštevníkov obce - ťažko vysporiadateľné pozemky pre budúce stavby na území obce - deficit v materiálno-technickom vybavení škôl - nevyhovujúci stav školskej infraštruktúry - chýbajúce areály, ktoré by dokázali priťahovať mládež k športovaniu - hokejbalové ihrisko, fitnesscentrum, väčšia posilňovňa ...) - pomalé zavádzanie informačných technológií do škôl - nedostatok moderných učebných pomôcok - neatraktívnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve; nesystémová reforma vzdelávacej sústavy - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia - nerozvinutá kultúrna turistika v rámci obce Olešná - absencia združení, záujmových krúžkov v oblasti kultúry - slabšia propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok v niektorých častiach obce - neexistencia zariadenia propagujúceho tradičné remeslá

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Príležitosti obce Olešná	Ohrozenia obce Olešná
- ďalšia revitalizácia budov škôl a školských zariadení - skvalitnenie výchovno-vyučovacieho procesu a zvýšenie štandardov vzdelávania - zavádzanie moderných informačných a komunikačných technológií - multifunkčné vyžívanie priestorov - stanovenie a realizácia vízie vzdelanej a vzdelávajúcej sa obce - funkčnosť dodatočných a grantových systémov odporujúcich aktivity v danej oblasti vzdelávania, športu, kultúry, voľného času a mládeže - ďalšie zavádzanie výpočtovej techniky do škôl - zvýšenie počítačovej gramotnosti žiakov a učiteľov - koordinácia výchovy a vzdelávania so všetkými odbornými inštitúciami - výstavba oddychovej a športovej zóny v obci Olešná - podpora záujmových krúžkov zo strany obecnej samosprávy - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ - vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti - partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce škôl a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií - spolupráca s podnikateľskými subjektmi v obci vrátane zvýšenia prístupu žiakov k moderným strojom a zariadeniam - konkurencia škôl a iných inštitúcií v rámci miestnej komunity - opatrenia štátu zabezpečujúce rovnosť prístupu k vzdelávaniu, integráciu a reintegráciu - záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov, projektov - kvalitnejšie zhodnotenie histórie a kultúry obce - oživiť prípadný stagnujúci kultúrny život na území obce - nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia - spracovanie propagačných materiálov obce v rôznych jazykových mutáciách	- znižovanie atraktívnosti života v obci pre jej obyvateľov - pokles záujmu o návštevnosť obce a jej okolia z radov súčasných a potenciálnych záujemcov - nevyváženosť a ohrozenie systémového komplexného prístupu k dlhodobému hospodárskemu rozvoju obce - nezáujem obce zo strany súčasných a potenciálnych partnerov a investorov zo všetkých oblastí života a jej obyvateľov - vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumnej kultúry...) - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov v rámci územia obce Olešná - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania - narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky - deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie - nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania - slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem - nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce Olešná

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

- každoročné hodové slávnosti v obci - ich tradícia- lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce- vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci a jej kultúrnom dedičstve a tradíciách- zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami a mestami na regionálnej úrovni	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

4. Marketing, cestovný ruch, práca, podnikanie, moderná samospráva

Silné stránky obce Olešná	Slabé stránky obce Olešná
- prírodné a klimatické podmienky podporujúce rozvoj cestovného ruchu - možnosť celoročnej tvorby a ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu a turizme - turistické a cykloturistické trasy v okolí obce a jej širšom okolí - bohaté kultúrne dedičstvo, prírodné krásy obce a jej okolia - existencia poľovníckeho revíru - vhodné podmienky pre rozvoj cestovného ruchu - rozvinutá sieť poskytujúcich služby v oblasti obchodu - podnikateľské subjekty pôsobiace v oblasti stavebníctva - prítomnosť podnikateľských subjektov s dobrým rozvojovým potenciálom - veľké plochy lesov umožňujúce rozvoj lesného hospodárstva, cestovného ruchu a drevospracujúceho priemyslu v rámci obce - prítomnosť podnikateľských subjektov v oblasti drevospracujúceho priemyslu - rýchla dostupnosť krajského mesta Žilina - prítomnosť železničnej dopravy	- nedostatočná kvalifikácia - vzdelanie v oblasti cestovného ruchu majiteľov súčasných zariadení poskytujúcich služby základné a doplnkové v cestovnom ruchu - technický stav miestnych komunikácií - nedostatočné prepojenie a následná spolupráca firiem poskytujúcich služby v cestovnom ruchu na území obce Olešná - informovanosť o možnostiach podpory pre cestovný ruch - absencia uceleného a komplexného strategického materiálu o rozvoji cestovného ruchu v obci a jej okolí - absencia marketingového plánu pre oblasť cestovného ruchu - nízka miera previazanosti a koordinácie rozvoja cestovného ruchu a turizmu obce so susednými obcami a mestami - v prevažnej miere slabšia alebo priemerná úroveň kvality služieb (stravovanie, maloobchodné činnosti) - absentujúce podnikateľské aktivity v terciárnej oblasti (najmä v oblasti cestovného ruchu a náväzných doplnkových aktivít, napr. agroturistiky) - málo rozvinutý cestovný ruch v rámci obce - nedostatočná propagácia goodwillu a cestovného ruchu obce - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu - slabá kooperácia s cestovnými kancelármi - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v rámci obce Olešná - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce - nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít na území obce - nízky rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľov obce Olešná - chýba informačný systém na komunikáciu samospráva - podnikatelia - obyvatelia - nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov, vysoká finančná záťažnosť

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Príležitosti obce Olešná	Ohrozenia obce Olešná
- vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách - v súčasnej dobe vstup kvalitných výrobných zahraničných investorov v ľahkom priemysle na Slovensku z pohľadu nových pracovných miest - zahraniční investori si prinesú vlastné trhy a svoj odbyt výrobkov a služieb realizovaných v ich jednotkách - príležitosť naviazať sa na tento odbyt - vstupom nových investorov rast doplnkového dopytu po subdodávateľoch - tlak na kvalitu, rýchlosť a cenu v dôsledku zvyšovania konkurencieschopnosti domácich podnikov - vznik nových pracovných miest a skvalitňovanie existujúcich so zreteľom na vyššie mzdy, zvyšovanie kúpnej sily a príležitosti pre poskytovateľov služieb - nového formy financovania aktivít zo Štrukturálnych fondov - vstupom do EÚ získanie jednoduchšieho prístupu na nové trhy - možnosť rozvíjať agroturistiku v rámci obce Olešná - možnosť rozvoja oddychovej turistiky v obci Olešná a jej okolí - možnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov - vytypovanie lokalít na rozvoj rekreačných aktivít v rámci obce - výstavba rekreačných zariadení, výstavba rekreačného príslušenstva - spracovať multimedialne propagačné materiály obce v rôznych jazykových mutáciách - zefektívnenie spolupráce obce s okolitými obcami a mestami - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ - rozvíjať rodinnú rekreáciu - dostatok ľudských zdrojov so skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva, - podpora rozvojových investícií - maximálna podpora podnikateľov a vytváranie vhodných podnikateľských podmienok - rozvoj technickej infraštruktúry, rozvoj informačných technológií - lepší prístup k informáciám	- investori hľadajú nové trhy a lacnejšiu pracovnú silu ďalej na východe - slabá stabilizácia nových investícií v krajine a v konkrétnej lokalite, a tým labilita domáceho trhu - vstup do EÚ spôsobil jednoduchší prístup na vnútorné trhy pre konkurenciu - vstup do EÚ vytvoril tlak na ďalší odliv pracovných síl do krajín EÚ - slabý záujem o investičné príležitosti zo strany zahraničných investorov - nevyváženosť a ohrozenie systémového komplexného prístupu k dlhodobému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju obce Olešná - bez koordinovaného a riadeného postupu rozvoja obce bude vytvorený priestor pre individuálne záujmy nadradené a nepodliehajúce celkovej strategickej vízií - nezáujem o obec zo strany súčasných a potenciálnych partnerov - a investorov zo všetkých oblastí života obce a jej obyvateľov - prítomnosť prírodných hodnôt výrazne obmedzí rozvoj aktivít cestovného ruchu - nízka tvorba disponibilných zdrojov ekonomických subjektov zamedzí rozvoju podnikateľských aktivít - náročné získavanie úverových zdrojov - neochota ľudí investovať a začať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu - prípadne zaostávanie obce v rozvoji cestovného ruchu sa nakoniec odrazí v úrovni kvality života jej obyvateľov - predstih „konkurenčných obcí a mesta“ v oblasti poznávacej turistiky, športovej a pobytovej turistiky - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu v rámci obce Olešná - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ, nedostatok investičného kapitálu - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity v obci - neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania - neochota ľudí investovať a začať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

- zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k finančným prostriedkom
- možnosť vstupu zahraničných investorov do existujúcej infraštruktúry v priemyselnom odvetví na území obce Olešná
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ
- rozvoj environmentálne vhodných technológií, zahraničné investície
- vytvorenie nových pracovných miest najmä v oblasti malého a stredného podnikania a v oblasti služieb
- spájanie pravidelných tradičných kultúrnych aktivít s podnikateľskými aktivitami, resp. organizovanie kultúrnych aktivít na podnikateľské účely (poznávacia a kultúrna turistika)
- zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnikateľských aktivít v rámci obce Olešná
- využitie prírodného potenciálu na rozvoj cestovného ruchu
- využitie geografickej polohy obce Olešná pre jej rozvoj

- malá ponuka kvalifikovaných pracovných príležitostí
- prítomnosť CHKO Kysuce výrazne obmedzuje rozvoj aktivít cestovného ruchu v obci Olešná

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

3 Rozvojová stratégia obce Olešná

Rozvojová stratégia nadväzuje na výsledky komplexných analýz uvedených v rámci ekonomických a sociálnych východísk, pričom sa snaží odstrániť alebo zmierniť identifikované disparity pomocou faktorov rozvoja. Hlavným cieľom určenia rozvojovej stratégie je vytvorenie programovej štruktúry pre nové programovacie obdobie 2015 - 2022.

Vízia v oblasti regionálneho rozvoja pre Slovensko s výhľadom do roku 2030 je nasledovná: *Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.*

3.1 Strategická vízia obce Olešná

Pre roky 2015 - 2022 s rešpektovaním hore uvedeného spracovateľa navrhujú víziu rozvoja obce Olešná, ktorá je zameraná hlavne na kvalitu života občanov a jej zvyšovanie: *„Bezpečná obec priateľských, vzdelaných a pracovitých občanov s pozitívnym vzťahom k obci, ktorá rozvážnym a cieľavedomým rozvojom zabezpečuje obyvateľom zvyšovanie kvality života. Úspešnou spoluprácou v regióne, realizáciou regionálnych politík a využitím investícií má dôjsť k využitiu vnútorného potenciálu a k vyváženému rozvoju obce.“*

Strategická vízia: *Obec Olešná bude príjemným a pokojným miestom pre bývanie s vidieckym rázom, kvalitnou infraštruktúrou, základnou občianskou vybavenosťou a spoločenským životom. Hlavným cieľom obce je zvýšenie schopnosti obce rozvíjať sa komplexne, so zámerom zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce so zreteľom na svoj kopaničiarsky charakter, to je vnútorného rozvoja obce vo svojich hraniciach tak i upevňovanie jej pozície ako neoddeliteľnej súčasti mikroregiónu „Horné Kysuce“. Vízia bude pokračovaním rodinných tradícií v rozvoji a živote obce. Obec bude príťažlivým a vyhľadávaným miestom pre bývanie ako aj návštevníkov.*

Olešná bude obcou, v ktorej budú obyvateľom vytvárané podmienky na pokojný a príjemný život. Bude spoločenstvom ľudí, ktorí majú k svojej obci vzťah ako ku skutočnému vlastnému domovu, ktorí si navzájom rozumejú a vážia si jeden druhého. Olešná bude obcou bezpečnou vo vzťahu k ochrane majetku a zdravia jej obyvateľov i návštevníkov. Bude obcou s atmosférou prirodzenej pohostinnosti a širokou ponukou dostupných a kvalitných služieb.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Olešná bude obcou vzdelaných, aktívnych a občiansky angažovaných obyvateľov, bude kvalitou života i sociálne zdravým životným prostredím. Bude ponúkať dostatočné množstvo podnetov a podmienok na všestranný občiansky život, na činnosť spolkov, združení a organizácií v širokom spektre záujmových oblastí.

Obec má dobrú geografickú a územnú polohu, leží v blízkosti sídiel regiónu a kraja a má napojenie na dopravné siete medzinárodného charakteru. Tieto potenciálne hodnoty bude v plnej miere využívať pre svoj hospodársky a sociálny rozvoj.

Strategická vízia bude postupne napĺňaná dôslednou realizáciou Obecným zastupiteľstvom obce schváleného Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Olešná na roky 2015 - 2022 a po vyhodnotení a schválení Územného plánu obce ako základných strategických dokumentov jej ďalšieho rozvoja.

3.2 Zhodnotenie zámerov a cieľov v strategických oblastiach Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Olešná 2007 - 2013

V oblasti „Kvality prírodného a životného prostredia“ sa obec zaviazala vytvoriť podmienky na ochranu prírodného a životného prostredia na svojom území. Zaviazala sa zabezpečiť koordináciu všetkých subjektov vstupujúcich do prírodného a životného prostredia obce Olešná tak, aby ho tieto svojou činnosťou a aktivitami ekologicky, technologicky a inak nezaťažovali. Taktiež sa vo svojom Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2007 - 2013 zaviazala, že bude podporovať a napomáhať vzniku a funkčnému pôsobeniu najnovších systémov a technológií v oblasti efektívneho využívania energií, úspor energií, ekologickej výroby a produkcií.

V oblasti „Ľudských zdrojov a vzdelávania“ sa obec zaviazala, že vytvorí vzdelávacím a výchovným zariadeniam pôsobiacim na území obce všetky potrebné podmienky na plynulý, nerušený, personálne, materiálne a technicky vhodne zabezpečený vzdelávací a výchovný proces. Zaviazala sa aj, že aktívne napomôže k vytvoreniu podmienok na možnosť vzdelávania sa tým sociálnym a vekovým skupinám, ktoré nespádajú do zákonom stanovenej školskej dochádzky, ale sú v dôsledku nízkej vzdelanostnej úrovne ohrození sociálnou exklúziou - vylúčenosťou s následkom obmedzených možností nájsť si zamestnanie.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

V oblasti „Sociálneho rozvoja a zdravotníckej starostlivosti“ sa obec zaviazala, že bude vytvárať priaznivé sociálne podmienky života pre všetky skupiny obyvateľstva. Taktiež mala zabezpečiť podmienky pre záujemcov o výstavbu nových rodinných a bytových domov. Pre sociálne odkázaných obyvateľov obce sa zaviazala zabezpečiť dôstojný život v primeranom sociálnom prostredí a na základe potrieb a záujmu obyvateľov sa obec zaviazala zabezpečiť kvalitné služby zdravotníckej starostlivosti v relevantných súvislostiach blízkosti zdravotníckych pracovísk a regionálnej nemocnice s poliklinikou a jej službami.

V oblasti „Kultúry, športu a oddychu“ sa obec Olešná zaviazala, že bude ďalej aktívna v ochrane, uchovávaní a rozvíjaní tradícií, zvykov a hodnôt kultúrno-historického charakteru. Pre svojich obyvateľov a návštevníkov sa snažila vytvárať vhodné podmienky na bohatý a pestrý duchovný a kultúrny rozvoj a poznanie. V rámci potrieb a záujmov svojich obyvateľov sa zaviazala zabezpečiť podmienky na aktívne trávenie voľného času, športovanie a oddych na vybraných a k tomu určených miestach. Snažila sa vytvoriť také predpoklady a podmienky umožňujúce celoročné športové a relaxačné vyžitie sa obyvateľov a návštevníkov obce.

V oblasti „Podnikania, služieb, investícií a zamestnanosti“ sa zaviazala, že podporí rozvoj podnikateľských subjektov pôsobiacich na svojom území. Taktiež, že bude nápomocná ich hospodárskemu rastu a v záujme rozvoja zamestnanosti vytváraníu vhodných podmienok pre vznik a dlhodobé udržanie nových pracovných síl. Zaviazala sa tiež, že obec Olešná bude podporovať rozvojové aktivity malých a stredných podnikateľov v jednotlivých priemyselných a pôdohospodárskych oblastiach, že bude nápomocná pri rozvoji súčasných a vzniku nových služieb a produktov.

V oblasti „Cestovného ruchu a propagácie“ sa obec Olešná zaviazala, že sa bude plnohodnotne zaoberať aktívnym rozvojom cestovného ruchu na svojom území, nakoľko obec definovala a stanovila cestovný ruch, služby a produkty s tým spojené ako nezastupiteľnú integrálnu súčasť hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Zaviazala sa, že cestovný ruch bude založený na potenciáli:

- prírodného prostredia a kultúrno-historických hodnôt
- tvorby a ponuky ubytovacích a reštauračno-pohostinských kapacít
- agroturistických a s nimi spojenom systéme doplnkových služieb
- systému komplexných služieb a produktov pre celoročné využitie
- spolupráce a koordinácii činnosti a aktivít s cezhraničnými partnermi

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022**

- prepojenia najmä so strediskami a subjektmi cestovného ruchu v regióne Kysúc, Slovenska, Poľska a Českej republiky.

Taktiež sa obec Olešná zaviazala, že bude vytvárať podmienky na vlastnú komplexnú a trvalú prezentáciu s využitím všetkých dostupných prostriedkov a foriem v intenciách kvalitnej marketingovej prezentácie a propagácie obce. Obci Olešná sa darilo úspešne naplňovať svoje ciele z daného programovacieho obdobia. Tie ciele, ktoré sa jej podarilo naplniť iba čiastočne, prípadne nepodarilo naplniť, budú súčasťou Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Olešná na roky 2015 - 2022.

**Vrcholový cieľ obce
Olešná na roky 2015 - 2022**

„Bezpečná obec priateľských, vzdelaných a pracovitých občanov s pozitívnym vzťahom k obci, ktorá rozvážnym a cieľavedomým rozvojom zabezpečuje obyvateľom zvyšovanie kvality života. Úspešnou spolupracou v regióne, realizáciou regionálnych politík a využitím investícií dôjde k využitiu vnútorného potenciálu a k vyváženému rozvoju obce.“

„Obec Olešná bude príjemným a pokojným miestom pre bývanie s vidieckym rázom, kvalitnou infraštruktúrou, základnou občianskou vybavenosťou a spoločenským životom. Hlavným cieľom obce je zvýšenie schopnosti obce rozvíjať sa komplexne, so zámerom zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce so zreteľom na svoj kopaničiarsky charakter, to je vnútorného rozvoja obce vo svojich hraniciach tak i upevňovanie jej pozície ako neoddeliteľnej súčasti mikroregiónu „Horné Kysuce“. Vízia bude pokračovaním rodinných tradícií v rozvoji a živote obce. Obec bude prítiažlivým a vyhľadávaným miestom pre bývanie ako aj návštevníkov.

**4 strategické oblasti obce
Olešná**

1. Dopravná a technická infraštruktúra, životné prostredie

2. Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom

3. Vzdelávanie, kultúra, šport, voľný čas, mládež

4. Cestovný ruch a marketing, práca, podnikanie, moderná samospráva

Strategická oblasť 1 Dopravná a technická infraštruktúra, životné prostredie

Špecifické ciele v oblasti dopravnej a technickej infraštruktúry, životného prostredia:

- 1.1 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu dopravnej a komunikačnej infraštruktúry v obci Olešná
- 1.2 Zvýšiť atraktivitu verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy
- 1.3 Zlepšiť kvalitu životného prostredia
- 1.4 Zvyšovať uplatnenie nízkouhlíkového hospodárstva a podporovať prispôsobovanie sa zmenám klímy

Špecifický cieľ 1.1 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu dopravnej a komunikačnej infraštruktúry v obci

Opatrenia špecifického cieľa 1.1:

- 1.1.1 Rekonštrukcia cestnej komunikácie III /487 na území obce Olešná
- 1.1.2 Alternatívna doprava obyvateľov obce do zamestnania
- 1.1.3 Dobudovanie, rekonštrukcia, smerovanie a rozšírenie miestnych komunikácií a chodníkov
- 1.1.4 Podpora dostupnosti celého územia obce Olešná širokopásmovým internetom
- 1.1.5 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu a v prípade potreby rekonštrukcia verejného osvetlenia
- 1.1.6 Pokrytie územia obce Olešná kamerovým systémom a káblovou televíziou

Špecifický cieľ 1.2 Zvýšiť atraktivitu verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy

Opatrenia špecifického cieľa 1.2:

- 1.2.1 Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba zastávok, tvorba vyhradených jazdných pruhov a iných opatrení na preferenciu verejnej osobnej dopravy
- 1.2.2 Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba infraštruktúry pre nemotorovú dopravu a zavádzanie prvkov na zvyšovanie bezpečnosti nemotorovej dopravy
- 1.2.3 Tvorba analytických, koncepčných a strategických dokumentov na zabezpečenie zvýšenia atraktivity verejnej osobnej a nemotorovej dopravy

Špecifický cieľ 1.3 Zlepšiť kvalitu životného prostredia v obci Olešná

Opatrenia špecifického cieľa 1.3:

- 1.3.1 Skvalitnenie zásobovania miestnych častí pitnou vodou a systému odvádzania a čistenia odpadových vôd
- 1.3.2 Skvalitnenie systému zberu, separácie a zneškodňovania / zhodnocovania odpadu a odstraňovanie environmentálnych záťaží
- 1.3.3 Realizácia opatrení na zvyšovanie ochrany prírody s dôrazom na územia NATURA 2000
- 1.3.4 Úprava, regulácia a revitalizácia potokov v katastri obce Olešná
- 1.3.5 Budovanie rybníkov na území obce Olešná
- 1.3.6 Regulácia a humanizácia brehov rieky Olešnianky a jej prítokov
- 1.3.7 Rozšírenie verejnej zelene, dobudovanie parku a kultivácia životného prostredia obývaných častí obce
- 1.3.8 Revitalizácia centra obce a vybudovanie oddychových zón
- 1.3.9 Zlepšiť výchovu obyvateľov k environmentálnemu spôsobu života formou prednášok, prípadne propagáciou eko života ...

Špecifický cieľ 1.4 Zvyšovať uplatnenie nízkouhlíkového hospodárstva a podporovať prispôsobovanie sa zmenám klímy

Opatrenia špecifického cieľa 1.4:

- 1.4.1 Zintenzívnenie využívania obnoviteľných zdrojov energií
- 1.4.2 Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov, bytových domov, školských zariadení ...
- 1.4.3 Realizácia preventívnych opatrení na zníženie rizika povodní, požiarov a iných rizík

Strategická oblasť 2 Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom

Špecifické ciele v oblasti sociálnych služieb, zdravotníctva, bývania a služieb občanom:

- 2.1 Zabezpečiť prispôsobenie sa služieb sociálnej a zdravotnej starostlivosti hlavným výzvam súčasnosti
- 2.2 Podporovať sociálnu inklúziu všetkých znevýhodnených skupín a ich uplatnenie na trhu práce
- 2.3 Podporovať rozvoj bytovej výstavby a výstavby sociálnych zariadení

Špecifický cieľ 2.1 Zabezpečiť prispôsobenie sa služieb sociálnej a zdravotnej starostlivosti hlavným výzvam súčasnosti

Opatrenia špecifického cieľa 2.1:

2.1.1 V reflexii na demografický vývoj v obci prispôsobenie kapacít a foriem sociálnej a zdravotnej starostlivosti

2.1.2 Rozvíjanie externej formy sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti s dôrazom na seniorov a osôb so zdravotným postihnutím

2.1.3 Koncepcia sociálnej a zdravotníckej starostlivosti v obci Olešná

Špecifický cieľ 2.2 Podporovať sociálnu inklúziu všetkých znevýhodnených skupín a ich uplatnenie na trhu práce

Opatrenia špecifického cieľa 2.2:

2.2.1 Podpora zamestnanosti v obci Olešná

2.2.2 Možnosti vzdelávania sa obyvateľov obce ohrozených nezamestnanosťou a sociálnou exklúziou

Špecifický cieľ 2.3 Podporovať rozvoj bytovej výstavby a výstavby sociálnych zariadení v obci Olešná

Opatrenia špecifického cieľa 2.3:

2.3.1 Výstavba nájomných bytových domov v obci Olešná

2.3.2 Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice Dobrovoľného hasičského zboru Olešná - DHZ Olešná

2.3.3 Výstavba denného stacionára, prípadne Zariadenia pre seniorov

Strategická oblasť 3 Vzdelávanie, kultúra, šport, voľný čas, mládež

Špecifické ciele v oblasti vzdelávania, kultúry, športu, voľného času a mládeže:

- 3.1** Racionálne a efektívne využívať prírodné a kultúrne dedičstvo regiónov
- 3.2** Podporovať spoluprácu na národnej a medzinárodnej úrovni
- 3.3** Modernizovať vzdelávanie vrátane ďalšieho vzdelávania a vybudovať prípadne rekonštruovať športoviská v obci

Špecifický cieľ 3.1 Racionálne a efektívne využívať prírodné a kultúrne dedičstvo

Opatrenia špecifického cieľa 3.1:

- 3.1.1** Vytvoriť podmienky pre etablovanie tradičných ľudových zvykov a remeselných zručností do života obce
- 3.1.2** Ďalej zveľaďovať hmotné a nehmotné kultúrne dedičstvo
- 3.1.3** Zachovávať kvalitu a rozmanitosť prírodného dedičstva
- 3.1.4** Podporiť renováciu kultúrnych pamiatok a iných historických objektov na území obce Olešná
- 3.1.5** Vytváranie podmienok pre rozvoj občianskeho, duchovného a športového života obce (spolky, združenia, podujatia ...)

Špecifický cieľ 3.2 Podporovať spoluprácu na národnej a medzinárodnej úrovni

Opatrenia špecifického cieľa 3.2:

3.2.1 Vytvárať siete a partnerstvá pre potreby projektovej spolupráce na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni

3.2.2 Rozvíjať cezhraničnú, interregionálnu a medzinárodnú spoluprácu regionálnych subjektov

3.2.3 Podporovať spoluprácu pri organizovaní športových, voľnočasových a kultúrno-spoločenských aktivít a vytvárať podmienky na ich rozvoj

Špecifický cieľ 3.3 Modernizovať vzdelávanie vrátane ďalšieho vzdelávania

Opatrenia špecifického cieľa 3.3:

3.3.1 Zlepšenie podmienok pre zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materskej škole

3.3.2 Zabezpečenie modernizácie vzdelávania na ZŠ s MŠ Olešná

3.3.3 Skvalitnenie a rozvoj športových činností v obci Olešná

3.3.4 Vybudovanie siete malých ihrísk, prípadne rekonštruovanie a modernizácia športového areálu futbalového klubu TJ - Olešná

Strategická oblasť 4 Cestovný ruch a marketing, práca, podnikanie, moderná samospráva

Špecifické ciele v oblasti cestovného ruchu, marketingu, práce, podnikania a modernej samosprávy:

- 4.1 Rozvíjať cestovný ruch v obci Olešná
- 4.2 Podporiť hospodársky rozvoj a spolupracujúce prostredie v obci Olešná
- 4.3 Rozvíjať služby a podporovať zavedenie inovácií
- 4.4 Zabezpečiť účinnú a otvorenú modernú samosprávu vytvárajúcu priaznivé prostredie pre podnikanie

Špecifický cieľ 4.1 Rozvíjať cestovný ruch v obci Olešná

Opatrenia špecifického cieľa 4.1:

- 4.1.1 Podpora budovania celoročnej ponuky atraktívnych produktov cestovného ruchu vrátane zvyšovania kvality služieb a ľudských zdrojov
- 4.1.2 Podpora udržania a ďalšieho rozvoja inštitucionálneho zázemia koordinujúceho a podporujúceho rozvoj cestovného ruchu
- 4.1.3 Budovanie a obnova turistických trás, cyklotrás a trás pre bežecké lyžovanie a modernizácia služieb pre ich užívateľov
- 4.1.4 Udržiavať jedinečné črty obce a využiť ich na tvorbu produktov cestovného ruchu
- 4.1.5 Koncepcia rozvoja cestovného ruchu, turizmu a rekreácie v obci Olešná

Špecifický cieľ 4.2 Podporiť hospodársky rozvoj a spolupracujúce prostredie v obci Olešná

Opatrenia špecifického cieľa 4.2:

4.2.1 Vytváranie vhodných podmienok na vznik, uchovanie, obnovu a rozvíjanie podnikateľských aktivít a služieb v obci

4.2.2 Dlhodobá podpora miestnych podnikateľských subjektov

4.2.3 Rozšírenie siete služieb v obci Olešná

Špecifický cieľ 4.3 Rozvíjať služby a podporovať zavedenie inovácií

Opatrenia špecifického cieľa 4.3:

4.3.1 Systematická podpora začínajúcich podnikateľských subjektov v obci

4.3.2 Vytváranie podmienok pre rozvoj rôznych druhov priemyslu

4.3.3 Podpora rozvojových aktivít malých a stredných podnikateľov v jednotlivých podnikateľských oblastiach

Špecifický cieľ 4.4 Zabezpečiť účinnú a otvorenú modernú samosprávu vytvárajúcu priaznivé prostredie v obci

Opatrenia špecifického cieľa 4.4:

4.4.1 Posilnenie a zefektívnenie obecnej samosprávy

4.4.2 Vytváranie vhodných podmienok pre vznik a dlhodobé udržanie nových pracovných síl v záujme rozvoja zamestnanosti

3.3 Programová a realizačná časť PHSR obce Olešná - Zoznam indikatívnych aktivít

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Špecifický cieľ 1.1 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu dopravnej a komunikačnej infraštruktúry v obci

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
1.1.1 Rekonštrukcia cestnej komunikácie III /487 a prístupových komunikácií do jednotlivých osád obce Olešná	Rekonštrukcia a modernizácia cestnej komunikácie III/487 na území obce Olešná	obec, ZMOK, VÚC
	Vybudovanie mimoúrovňových priecestí s miestnymi komunikáciami	
	Spevnenie, klopenie a rozšírenie cestnej komunikácie III/487 v súlade s územným plánom rozvoja Žilinského samosprávneho kraja	
	Vypracovanie pasportizácie miestnych komunikácií na území obce Olešná	
	Podpora a udržateľnosť správy a údržby miestnych komunikácií	
	Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií vrátane prvkov na zvýšenie ich priepustnosti a bezpečnosti všetkých účastníkov cestnej premávky a kvality ŽP	
	Vypracovanie projektových dokumentácií súvisiacich s opatrením 1.1.1.	
	Rekonštrukcia prístupových komunikácií do jednotlivých osád obce Olešná	
1.1.2 Alternatívna doprava obyvateľov obce do zamestnania	Vybudovanie alternatívnej dopravy obyvateľov do zamestnania	
	Zvýšenie povedomia obyvateľov obce o alternatívnych spôsoboch dopravy do zamestnania	
1.1.3 Budovanie, rekonštrukcia, smerovanie a rozšírenie miestnych komunikácií a dostavba chodníkov na území obce	Dobudovanie, rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií s kvalitnou povrchovou úpravou v obci Olešná	
	Vybudovanie dvojpruhových komunikácií alebo jednopruhových s výhybňami v jednotlivých miestnych lokalitách obce	
	Budovanie, rekonštrukcia a modernizácia chodníkov okolo hlavnej cestnej komunikácie, ale aj na celom území obce Olešná (v jej jednotlivých častiach)	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

1.1.4 Podpora dostupnosti celého územia obce Olešná širokopásmovým internetom	Pokrytie územia obce bez možnosti pripojenia dostupnosťou na širokopásmový internet	obec, ZMOK, VÚC
	Vybudovanie, prípadne rekonštrukcia vnútorného internetového systému (občania, podnikateľské subjekty, základná škola, materská škola, obecný úrad ...)	
1.1.5 Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu a v prípade potreby aj rekonštrukcia verejného osvetlenia	Vypracovanie projektovej dokumentácie rekonštrukcie bezdrôtového obecného rozhlasu so všetkými potrebnými náležitosťami (štúdia, ...)	
	Komplexná rekonštrukcia obecného rozhlasu zavedením bezdrôtového systému do všetkých obývaných miestnych častí obce	
	Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia a činnosti s tým súvisiace	
1.1.6 Pokrytie územia obce Olešná kamerovým systémom a káblou televíziou	Zavedenie kamerového systému na monitorovanie vybraných častí obce za účelom zníženia kriminality, zvýšenia bezpečnosti a ochrany majetku na jej území	
	Vypracovanie projektovej dokumentácie kamerového systému v obci Olešná	
	Rozšírenie siete a služieb káblovej televízie na území obce Olešná	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Špecifický cieľ 1.2 Zvýšiť atraktivitu verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
1.2.1 Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba zastávok, tvorba vyhradených jazdných pruhov a iných opatrení na preferenciu verejnej osobnej dopravy	Obnova a budovanie vyhradených jazdných pruhov pre verejnú osobnú dopravu v obci, rekonštrukcia, modernizácia a výstavba zastávok cestnej verejnej osobnej dopravy, rekonštrukcia, modernizácia a výstavba obrátisk cestnej verejnej dopravy a iných opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy	obec, ZMOK, VÚC
	Zabezpečenie moderných informačných systémov, zlepšenie informovanosti cestujúcich a zlepšenie informačného a oznamovacieho systému v obci	
1.2.2 Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba infraštruktúry pre nemotorovú dopravu a zavádzanie prvkov na zvyšovanie bezpečnosti nemotorovej dopravy	Obnova a rekonštrukcia už existujúcich cyklistických komunikácií, budovanie nových cyklistických komunikácií a cyklokoridorov na existujúcej cestnej komunikácii III/487, ktorá je spojnícou obce Olešná so štátnou cestou v smere Čadca - Makov II/487 a na existujúcich miestnych komunikáciách	
	Zvyšovanie bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky - odstraňovanie úzkych miest a dobudovanie príslušnej infraštruktúry (chodníky, značenie na komunikáciách) v pešej doprave, výstavba a prevádzka dopravného ihriska pre deti, zavedenie prvkov zvyšujúcich bezpečnosť účastníkov, ...	
	Budovanie odstavných plôch pre bicykle, budovanie cyklostanov	
1.2.3 Tvorba analytických, koncepčných a strategických dokumentov na zabezpečenie zvýšenia atraktivity verejnej osobnej a nemotorovej dopravy	Spracovanie, resp. aktualizácia strategických dokumentov a územnoplánovacích podkladov relevantných pre oblasť dopravy (plán dopravnej obsluhy, ...), spracovanie analytických dokumentov preferujúcich ekologické formy dopravy, tvorba propagačných materiálov, máp, webových portálov, mobilných aplikácií na propagáciu cyklistickej dopravy a pod.	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Špecifický cieľ 1.3 Zlepšiť kvalitu životného prostredia v obci Olešná

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
1.3.1 Skvalitnenie zásobovania miestnych častí pitnou vodou a systému odvádzania a čistenia odpadových vôd	Dobudovanie rozvodnej siete pre zásobovanie pitnou vodou v ďalších miestnych častiach , teda dostavba a rozšírenie obecného verejného vodovodu	obec, VÚC, SEVAK a.s.
	Rozšírenie a zvýšenie kapacity verejnej kanalizácie a čistiarní odpadových vôd v katastrálnom území obce Olešná	
	Vybudovanie individuálnych čističiek vlastníkmi rodinných domov, podnikateľskými subjektmi a prevádzkovateľmi zariadení v obci	
	Vypracovanie projektovej dokumentácie relevantnej pre oblasť skvalitnenia zásobovania miestnych častí pitnou vodou a systému odvádzania a čistenia odpadových vôd	
	Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd	
1.3.2 Skvalitnenie systému zberu, separácie a zneškodňovania / zhodnocovania odpadu a odstraňovanie environmentálnych záťaží	Vypracovanie štúdie o odpadovom hospodárstve obce Olešná v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky a Európskeho spoločenstva	
	Zvýšenie povedomia obyvateľov obce v oblasti triedeného zberu a zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov	
	Zriadenie centrálneho kompostoviska v rámci Združenia miest a obcí mikroregiónu Horné Kysuce, prípadne TKO Semeteš alebo aj zriadenie a modernizácia obecného kompostoviska	
	Sanácia environmentálnych záťaží a nelegálnych čiernych skládok v rámci katastrálneho územia obce Olešná	
	Opatrenia na opätovné použitie a zhodnocovanie odpadov so zameraním na domáce kompostovanie (nákup malých a väčších kompostérov, ...)	
	Výstavba zariadení na prípravu na opätovné použitie odpadov, podporu triedeného zberu zložiek komunálneho odpadu a pod., vrátane zariadení na recykláciu a opätovné použitie nebezpečných odpadov	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

1.3.2 Skvalitnenie systému zberu, separácie a zneškodňovania / zhodnocovania odpadu a odstraňovanie environmentálnych záťaží	Rozširovanie a zefektívnenie separovaného zberu odpadu s cieľom znižovania komunálneho odpadu na území obce Olešná	obec, VÚC, ZMOK, povodie Váhu, organizácie oprávnené nakladať s odpadmi
	Informačné kampane na podporu separovania odpadov a za zníženie zakladania a vytvárania nelegálnych skládok v jednotlivých častiach obce Olešná	
	Osveta mladých, organizovanie podujatí pre deti a mládež s dôrazom na ochranu prírody a efektívne využívanie prírodných zdrojov	
1.3.3 Realizácia opatrení na zvyšovanie ochrany prírody s dôrazom na územia NATURA 2000	Vypracovanie koncepčného materiálu obsahujúceho súhrn a postup činností a aktivít, ktorých realizácia zabezpečí komplexnú ochranu prírodného a životného prostredia obce	
	Všeobecné záväzné nariadenie k ochrane prírodného a životného prostredia schválené Obecným zastupiteľstvom obce Olešná	
1.3.4 Úprava, regulácia a revitalizácia potokov v katastri obce Olešná	Úprava, regulácia a revitalizácia potokov v katastrálnom území obce Olešná	
	Zarybnenie potokov v súčinnosti s rybárskym zväzom	
	Aktualizácia a skvalitňovanie protipovodňových opatrení riek a potokov na území obce	
	Výstavba nových hatí, prípadne rekonštrukcia už existujúcich	
1.3.5 Budovanie rybníkov na území obce Olešná	Vybudovanie rybníka na území obce Olešná	
1.3.6 Regulácia a humanizácia brehov rieky Olešnianky a jej prítokov	Regulácia brehov rieky Olešnianky a jej prítokov	
	Drobná infraštruktúra na brehoch rieky Olešnianky (zberné koše, stojany na bicykle ...)	
	Vybudovanie oddychových zón v okolí rieky a potokov a ich následná kultivácia	
	Vypracovanie projektovej dokumentácie na vytvorenie oddychových zón	
	Informačné a smerové tabule súvisiace s reguláciou a humanizáciou oboch brehov rieky	
	Výsadba a odstránenie invazívnych rastlín z brehov rieky Olešnianky a jej prítokov	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

1.3.7 Rozšírenie verejnej zelene, dobudovanie parku a kultivácia životného prostredia obývaných častí obce	Úprava plôch verejnej zelene v obci Olešná, výsadba okrasných stromov a krovín	obec, ZMOK, VÚC, povodie Váhu
	Doplnenie upravených plôch verejnej zelene lavičkami, preliezkami pre deti, ...	
	Osadenie malých zberných nádob na drobný odpad	
1.3.8 Revitalizácia centra obce a vybudovanie oddychových zón	Rekonštrukcia, revitalizácia a modernizácia centra obce Olešná	
	Vybudovanie peších a oddychových zón v intraviláne obce podľa priestorových možností, servisné a materiálno-technické zázemie	
	Prenosné alebo pevné malé objekty na stánkový ambulantný predaj	
	Vybudovanie malého amfiteátrového priestoru v centre obce Olešná	
	Rekonštrukcia obecných priestorov a objektov slúžiacich na poriadanie miestnych kultúrnych podujatí	
	Rekonštrukcia a opravy objektov centrálnej časti obce	
	Vypracovanie koncepcie rozvoja oddychových zón obce Olešná	
	Zveľadenie a dobudovanie oddychových zón v miestnych častiach obce	
1.3.9 Zvýšenie environmentálneho povedomia	Zlepšiť výchovu obyvateľov obce Olešná k environmentálnemu spôsobu života formou prednášok, prípadne propagáciou eko života, ...	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Špecifický cieľ 1.4 Zvyšovať uplatnenie nízkouhlíkového hospodárstva a podporovať prispôsobovanie sa zmenám klímy

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
1.4.1 Zintenzívnenie využívania obnoviteľných zdrojov energií	Výstavba malých zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie pri zohľadnení miestnych podmienok v obci Olešná	obec, ZMOK, VÚC, povodie Váhu, DHZ Olešná
	Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo	
1.4.2 Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov, bytových domov, školských zariadení ...	Rekonštrukcia a modernizácia stavebných objektov, energetických zariadení, systémov merania a riadenia, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia a pod. vrátane spracovania projektovej dokumentácie a následného monitoringu energetickej efektívnosti	
	Inštalácia malých zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie - fotovoltické panely (výroba elektriny), veterné turbíny (výroba elektriny), slnečné kolektory (výroba tepla), kotly na biomasu (výroba tepla) a tepelné čerpadlá (výroba tepla)	
	Využívanie kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie a modernizácia rozvodov tepla z centrálneho zásobovania teplom	
1.4.3 Realizácia preventívnych opatrení na zníženie rizika povodní, požiarov a iných rizík	Výstavba a rekonštrukcia vodných stavieb, ako ochranné hrádze, hate a protipovodňové línie, úpravy vodných tokov vrátane manipulačných zariadení, opatrenia spojené so zelenou infraštruktúrou a tiež opatrenia na spomalenie odtoku vody z povodia rieky Kysuce a opatrenia podporujúce akumuláciu vody v lokalitách obce na to vhodných	
	Aktualizácia máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a plánov, podpora prevencie, prieskumu a sanácie havarijných zosuvov súvisiacich so zmenou klímy, ako aj hydrologických prieskumov zameraných na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie pitnej vody	
	Zabezpečenie komplexnej ochrany územia obce Olešná pred povodňami	
	Zabezpečenie pripravenosti zložiek krízového riadenia vrátane miestneho DHZ Olešná	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Špecifický cieľ 2.1 Zabezpečiť prispôsobenie sa služieb sociálnej a zdravotnej starostlivosti hlavným výzvam súčasnosti

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
2.1.1 V reflexii na demografický vývoj v obci prispôsobenie kapacít a foriem sociálnej a zdravotnej starostlivosti	Výstavba denného stacionára, prípadne Zariadenia pre seniorov- zariadenia sociálnych služieb v zmysle neustále meniacich sa podmienok v oblasti demografického vývoja obyvateľov obce Olešná	obec, ZMOK, VÚC, ÚPSVaR Čadca
	Vybudovanie nového zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov	
2.1.2 Rozvíjanie externej formy sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti s dôrazom na seniorov a osôb so zdravotným postihnutím	Rozvíjanie terénnych foriem opatrovateľskej služby a ošetrovateľskej starostlivosti v zmysle zabezpečenia potrieb klienta prioritne v jeho rodinnom prostredí	
	Vytváranie mobilných odborných jednotiek schopných poskytovať starostlivosť osobám odkázaným na starostlivosť inou fyzickou osobou	
	Rozšírenie terénnej formy sociálnej a zdravotnej starostlivosti	
2.1.3 Koncepcia sociálnej a zdravotníckej starostlivosti v obci Olešná	Vypracovanie koncepčného strategického materiálu definujúceho a stanovujúceho celý komplex produktov a služieb sociálnej zdravotníckej starostlivosti v obci	
	Všeobecné záväzné nariadenie k sociálnej a zdravotníckej starostlivosti v obci Olešná prijaté obecným zastupiteľstvom obce Olešná	
	Rozšírenie zdravotníckej starostlivosti v obci Olešná(napr. o detského lekára, lekára pre dospelých, stomatológa, ...)	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Špecifický cieľ 2.2 Podporovať sociálnu inklúziu všetkých znevýhodnených skupín a ich uplatnenie na trhu práce

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
2.2.1 Podpora zamestnanosti v obci Olešná	Podpora profesionálneho správania sa zamestnancov obecnej samosprávy Olešná prostredníctvom školení a vzdelávania	obec, ZMOK, VÚC, ÚPSVaR Čadca
	Zvyšovanie profesionality výkonu a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výkonu a služieb sociálnej inklúzie pre obecnú samosprávu prostredníctvom vytvorenia celoživotného systému vzdelávania	
	Zefektívnenie súčasných a zavedenie nových nástrojov s cieľom zvýšiť aktivity ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením	
	Vytváranie inovatívnych nástrojov zamestnanosti v oblastiach s vysokou prítomnosťou osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením	
	Podpora zamestnanosti v obci s dôrazom na zapojenie znevýhodnených skupín do aktívneho života cez možnosť využívania projektov štrukturálnych fondov EÚ	
	Spolupráca s ÚPSVaR na realizácii aktívnej politiky v oblasti podpory a rozvoja zamestnanosti	
	Verejné zamestnávanie dlhodobo nezamestnaných a rizikových občanov nad 50 rokov	
2.2.2 Možnosti vzdelávania sa obyvateľov obce ohrozených nezamestnanosťou a sociálnou exklúziou	Vytvorenie podmienok na doplnujúce vzdelávanie sa obyvateľov obce s nízkou vzdelanostnou úrovňou	
	Aktivity na podporu celoživotného vzdelávania vrátane šírenia dobrej praxe zo zahraničia	
	Využívanie informatizačných systémov na sprostredkovanie vedomostí a poznatkov	
	Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov obce s osobitými vzdelávacími potrebami	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Špecifický cieľ 2.3 Podporovať rozvoj bytovej výstavby a výstavby sociálnych zariadení

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
2.3.1 Výstavba nájomného bytového domu v obci Olešná	Výstavba nájomného bytového domu s viacerými bytovými jednotkami	obec, ZMOK, VÚC, SEVAK a.s., Stredoslovenská energetika a.s.
	Rekonštrukcia a rozšírenie inžinierskych sietí súvisiaca s realizáciou bytovej výstavby	
	Dobudovanie infraštruktúry a úprava okolia nájomného bytového domu podľa potrieb a záujmov individuálnych stavebníkov	
	Nájomný bytový dom s využitím malých zariadení obnoviteľných zdrojov energie - fotovoltické panely (výroba elektriny), veterné turbíny (výroba elektriny), slnečné kolektory (výroba tepla), kotly na biomasu (výroba tepla) a tepelné čerpadlá (výroba tepla)	
	Zjednotenie a dopracovanie regulatívov determinujúcich rozvoj bývania v území s dôrazom na zachovanie hodnôt prírody a krajiny na území obce Olešná	
	Začlenenie jednotlivých parciel novej výstavby do územného plánu obce Olešná za stavebné parcely	
	Vypracovanie urbanistických štúdií pre lokality v obci a územný plán	
	Majetkovo-právne vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom vo vybraných lokalitách v obci a vybudovanie potrebnej infraštruktúry a inžinierskych sietí	
	Podpora realizovania prístavieb a nadstavieb domov, zlepšenie podmienok nájomcov	
2.3.2 Rekonštrukcia HZ DHZ Olešná	Zjednotenie a opracovanie regulatívov determinujúcich rozvoj bývania s dôrazom na zachovanie hodnôt prírody a krajiny	
	Rekonštrukcia objektu hasičskej zbrojnice Dobrovoľného hasičského zboru Olešná	
2.3.3 Výstavba denného stacionára, prípadne zariadenia pre seniorov	Zrealizovanie výstavby denného stacionára, prípadne Zariadenia pre seniorov v obci Olešná	
	Vývarovňa a roznáška jedál pre starších obyvateľov obce Olešná	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Špecifický cieľ 3.1 Racionálne a efektívne využívať prírodné a kultúrne dedičstvo

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
3.1.1 Vytvoriť podmienky pre etablovanie tradičných ľudových zvykov a remeselných zručností do života obce	Tvorba funkčných väzieb medzi inštitucionálnym zázemím podnikateľských subjektov pôsobiach v obci a prezentátormi ľudových zvykov a remesiel	obec, ZMOK, VÚC
	Vytváranie priestoru pre transfer tradičných ľudových postupov do života obce	
3.1.2 Ďalej zveľaďovať hmotné a nehmotné kultúrne dedičstvo	Identifikácia jedinečných znakov kultúrneho dedičstva obce Olešná a ich využitie pre potreby návštevníkov obce	
	Zvyšovanie reálnej dostupnosti k prvkom kultúrneho dedičstva na území obce	
3.1.3 Zachovávať kvalitu a rozmanitosť prírodného dedičstva	Zachovanie krajinného rázu typického pre obec Olešná	
3.1.4 Podporiť renováciu kultúrnych pamiatok a iných historických objektov na území obce	Obnova kultúrnych pamiatok a historických objektov ako aj pamiatkových zón v obci a zabezpečenie ich primeranej ochrany a udržiavania	
	Inovatívne formy prezentovania kultúrnych a prírodných pamiatok na území obce Olešná	
	Opätovné využívanie objektov na komerčné účely pri zachovaní ich vzhľadu a jedinečnosti	
3.1.5 Vytváranie podmienok pre rozvoj občianskeho, duchovného a športového života obce (spolky, združenia, podujatia ...)	Priestorové podmienky pre činnosť spolkov a združení (napr. v priestoroch KD, ...)	
	Pokračovanie a inovácia v rozvoji odkazu športových a kultúrnych podujatí	
	Obnovovanie a udržiavanie starých remesiel, podpora športových turnajov a súťaží v obci	
	Vytváranie podmienok pre etablovanie tradičných ľudových zvykov a remeselníckych zručností do života obyvateľov obce Olešná	
	Udržiavanie existujúcich ľudových tradícií, podpora remeselníckej výroby, postupné oživovanie ďalších miestnych ľudových tradícií a zvykov (stavenie mája, zábavy ...)	

Špecifický cieľ 3.2 Podporovať spoluprácu na národnej a medzinárodnej úrovni

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
3.2.1 Vytvárať siete a partnerstvá pre potreby projektovej spolupráce na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni	Podpora občianskych iniciatív, projektov multisektorovej spolupráce, efektívne fungovanie sietí	obec, ZMOK, VÚC, cezhraničný partner
	Prehľbovanie spolupráce rôznych socioekonomických partnerov na území obce Olešná za účelom jej integrovaného rozvoja	
	V spolupráci so socioekonomickými partnermi pravidelné monitorovanie naplňovania PHSR obce Olešná, operačných programov a ostatných strategických dokumentov relevantných pre územie obce a vyhodnocovať ich dopady na danom území obce	
	Podpora vytvárania partnerstiev na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni s cieľom zvýšenia dostupnosti finančnej podpory obce v regióne Kysuce	
3.2.2 Rozvíjať cezhraničnú, interregionálnu a medzinárodnú spoluprácu regionálnych subjektov	Využitie nadviazaných cezhraničných partnerstiev na ďalší rozvoj bilaterálnej i multilaterálnej cezhraničnej spolupráce	
	Rozvíjanie cezhraničných partnerstiev miestnych akčných skupín	
	Zintenzívnenie účasti obce Olešná na projektoch medzinárodnej a nadnárodnej spolupráce prispievajúcich k naplneniu stratégie PHSR obce Olešná	
3.2.3 Podporovať spoluprácu pri organizovaní športových, voľnočasových a kultúrno-spoločenských aktivít a vytvárať podmienky na ich rozvoj	Udržiavanie tradície organizovania etablovaných športových, voľnočasových a kultúrno-spoločenských aktivít a podujatí v obci Olešná	
	Vytváranie podmienok pre zvyšovanie možností zmysluplného využívania voľného času vrátane organizačného zabezpečenia a udržiavania, rozširovania a modernizácie potrebnej infraštruktúry	
	Ďalší rozvoj ľudských zdrojov v oblasti športových, voľnočasových a kultúrno-spoločenských aktivít ako nevyhnutný predpoklad ich skvalitňovania	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Špecifický cieľ 3.3 Modernizovať vzdelávanie vrátane ďalšieho vzdelávania

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
3.3.1 Zlepšenie podmienok pre zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materskej škole	Modernizácia, prípadne rekonštrukcia objektu materskej školy vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania (inovatívneho prístupu v oblasti vzdelávania), prípadne rozširovanie kapacít existujúceho objektu budovy MŠ a jej materiálno-technické vybavenie	obec, ZMOK, VÚC
	Rekonštrukcia budovy MŠ v obci Olešná zameraná na zvýšenie energetických úspor	
	Rekonštrukcia vnútorného zariadenia budovy MŠ v obci Olešná	
	Vypracovanie projektovej dokumentácie rekonštrukcie budovy MŠ	
3.3.2 Zabezpečenie modernizácie vzdelávania ZŠ s MŠ Olešná	Rekonštrukcia a modernizácia budovy ZŠ (vrátane modernizácie telocvične a rekonštrukcie športového areálu a prislúchajúcich školských zariadení na zvýšenie energetických úspor a štandardu ich výučby), prístavba dielni pri ZŠ s MŠ Olešná	
	Rekonštrukcia a dovybavenie vnútorného zariadenia ZŠ s MŠ Olešná	
	Zabezpečenie vybavenosti ZŠ interaktívnymi triedami a laboratóriami budúcnosti zvyšujúcimi interaktívnosť a participáciu žiakov	
	Podpora projektového vzdelávania vedúceho k zvýšeniu praktických zručností žiakov, podpora mobility žiakov (mládeže) v rámci účasti na voľnočasových aktivitách a neformálnom vzdelávaní	
	Podpora inovatívnych a alternatívnych metód vzdelávania a vyučovacích metód	
	Zlepšenie spolupráce medzi vzdelávacími a kultúrnymi inštitúciami v obci Olešná	
	Podpora programu pre motiváciu učiteľov na ďalšie vzdelávanie a samovzdelávanie	
3.3.3 Skvalitnenie a rozvoj športových činností v obci Olešná	Propagácia športu na základnej škole a jej elokovanom pracovisku, v školských a predškolských zariadeniach	
	Podpora organizovania športových podujatí a súťaží na území obce Olešná	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

3.3.3 Skvalitnenie a rozvoj športových činností v obci Olešná	Podpora športových aktivít detí, mládeže počas voľného času prostredníctvom krúžkov so športovým zameraním	obec, VÚC, ZMOK
	Podpora činnosti tradičných športov - futbal, zimné športy, turistika, agroturistika, ...	
3.3.4 Vybudovanie siete malých ihrísk, prípadne rekonštrukcia, rozšírenie a modernizácia športového areálu futbalového klubu TJ - Olešná	Dobudovanie športového areálu TJ - Olešná na viacúčelové športové a relaxačné centrum, materiálové a technické vybavenie objektov športového areálu	
	Dobudovanie novej siete malých ihrísk a rekonštrukcia už existujúcich ihrísk v obci, vybudovanie nových viacúčelových ihrísk, ich materiálno-technické a servisné vybavenie	
	Výstavba viacúčelového verejného ihriska v ústredí obce Olešná	
	Rekonštrukcia a modernizácia futbalového ihriska a budovy TJ - Olešná	
	Modernizácia budovy telocvične Základnej školy s materskou školou Olešná	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Špecifický cieľ 4.1 Rozvíjať cestovný ruch v obci Olešná

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
4.1.1 Podpora budovania celoročnej ponuky atraktívnych produktov cestovného ruchu vrátane zvyšovania kvality služieb a ľudských zdrojov	Tvorba komplexných produktov cestovného ruchu s využitím jedinečností a miestnych atraktivít na území obce Olešná	obec, ZMOK, VÚC, organizácie cestovného ruchu
	Využívanie nových foriem propagácie cestovného ruchu a kultúry v obci Olešná	
	Zavádzanie produktov a služieb cestovného ruchu prístupných všetkým cieľovým skupinám vrátane seniorov, zdravotne postihnutých, cudzincov a pod.	
4.1.2 Podpora udržania a ďalšieho rozvoja inštitucionálneho zázemia koordinujúceho a podporujúceho rozvoj cestovného ruchu	Zabezpečenie a postupné rozširovanie mechanizmu financovania cestovného ruchu v obci Olešná prostredníctvom platnej legislatívy	
	Prehľbovanie spolupráce obce Olešná s krajskou organizáciou cestovného ruchu, oblastnými organizáciami cestovného ruchu a ostatnými aktérmi cestovného ruchu za účelom ďalšieho rozvoja cestovného ruchu v obci	
4.1.3 Budovanie a obnova cyklotrás a trás pre bežecké lyžovanie a modernizácia služieb pre ich užívateľov	Doplnenie značenia a mobiliáru trás v zmysle zvyšovania ich atraktivity a zabezpečenie dostatočných informačných zdrojov o atraktivitách územia vo svojom okolí	
	Vzájomné prepájanie trás s trasami v susediacich obciach	
	Zabezpečenie primeranej údržby a obnovy mobiliáru na vytvorených trasách	
4.1.4 Udržiavať jedinečné črty obce a využiť ich na tvorbu produktov cestovného ruchu	Podpora rozvíjania kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu v obci	
	Tvorba produktov cestovného ruchu (napr. náučné chodníky, poznávacie trasy ...) postavených na jedinečnostiach jednotlivých lokalít v obci Olešná	
4.1.5 Koncepcia rozvoja cestovného ruchu, turizmu a rekreácie v obci Olešná	Strategický materiál stanovujúci smer, postupy a konkrétne aktivity a činnosti v rozvoji cestovného ruchu, turizmu a rekreácie	
	Plán peších turistických, cykloturistických a lyžiarsko-bežeckých tratí v katastri obce s prepojením na okolité obce, plán lokalít oddychu, turizmu a rekreácie	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

4.1.5 Konceptia rozvoja cestovného ruchu, turizmu a rekreácie v obci Olešná	Plán informačného systému a značenia v obývaných častiach a v predmete koncepcie dotknutých častí obce Olešná	obec, ZMOK, VÚC, organizácie cestovného ruchu, povodie Váhu
	Koncepcia propagačno-informačnej a marketingovej prezentácie obce Olešná	
	Koncepcia špeciálne orientovaná na ponuku produktov a služieb v oblasti cestovného ruchu v rámci obce Olešná	
	Systém plošných informačných a propagačných panelov a značiek orientujúcich návštevníkov v rámci katastra obce Olešná	
	Zriadenie a rozvoj obecného informačného centra „Turistickej informačnej kancelárie“	
	Vyhotovenie a osadenie nových informačných máp obce a blízkeho okolia s vyznačením objektov cestovného ruchu a pamätihodností	
	Umiestnenie komplexnej turistickej ponuky na web stránky obce Olešná a jej aktualizácia	
	Tvorba propagačných materiálov o ponuke cestovného ruchu	
	Podpora obce projektom rozvíjajúcim cestovný ruch v regióne, resp. v mikroregióne Horné Kysuce	
	Vybudovanie turistickej rozhľadne na území obce Olešná	
	Informačný systém obce prepojený s informačným systémom v rámci regiónu Kysúc	

Špecifický cieľ 4.2 Podporiť hospodársky rozvoj a spolupracujúce prostredie v obci Olešná

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
4.2.1 Vytváranie vhodných podmienok na vznik, uchovanie, obnovu a rozvíjanie podnikateľských aktivít a služieb v obci	Vytváranie vhodných podmienok na vznik, uchovanie, obnovu a rozvíjanie podnikateľských aktivít a služieb v obci Olešná	obec, ZMOK, VÚC, podnikateľské subjekty
	Podpora spoločenských služieb a infraštruktúry pre podnikateľov v obci Olešná	
	Podpora službám, tvorbe a ponuke produktov v rámci cestovného ruchu a turizmu	
	Vybudovanie priemyselného parku na území obce Olešná	
	Vybudovanie potrebnej infraštruktúry a siete, dopravné a informačné značenie	
	Vypracovanie koncepcie tvorby verejno-súkromných partnerstiev	
4.2.2 Dlhodobá podpora miestnych podnikateľských subjektov	Výber vhodných priestorov pre novovznikajúce podnikateľské subjekty	
	Vytvorenie motivačného podnikateľského prostredia za účelom oživenia miestneho podnikania	
	Podpora rozvoja malého a stredného podnikateľského sektora s dôrazom na služby menej ekonomicky atraktívne	
	Sprístupňovanie a skvalitnenie informačného toku medzi verejným, samosprávnym a podnikateľským sektorom	
	Podpora vzniku a pôsobenia podnikateľského združenia v obci Olešná	
4.2.3 Rozšírenie siete služieb v obci Olešná	Rozšírenie siete podnikateľských subjektov poskytujúcich služby v obci, napr. opatrovateľskú službu, kominárske a cintorínske služby, ...	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Špecifický cieľ 4.3 Rozvíjať služby a podporovať zavedenie inovácií

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
4.3.1 Systematická podpora začínajúcich podnikateľských subjektov v obci	Organizovanie aktivít a podujatí na stimuláciu podnikateľských aktivít a rozvoj podnikateľského potenciálu	obec, VÚC, podnikateľské subjekty
	Budovanie vhodného podnikateľského prostredia v obci Olešná	
4.3.2 Vytváranie podmienok pre rozvoj rôznych druhov priemyslu	Organizovanie aktivít na stimuláciu rozvoja rôznych druhov priemyslu v obci Olešná	
4.3.3 Podpora rozvojových aktivít malých a stredných podnikateľov v jednotlivých podnikateľských oblastiach	Vytváranie podmienok a podpora rozvojových aktivít v jednotlivých podnikateľských oblastiach malého a stredného podnikania	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Špecifický cieľ 4.4 Zabezpečiť účinnú a otvorenú modernú obecnú samosprávu vytvárajúcu priaznivé prostredie v obci

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
4.4.1 Posilnenie a zefektívnenie obecnej samosprávy Olešná	Podpora rozvoja ľudských zdrojov a optimalizácie procesov obecnej samosprávy	obec, ZMOK, VÚC
	Zefektívnenie činností obecnej samosprávy	
	Rekonštrukcia a revitalizácia budovy Obecného úradu na spoločenské a administratívno-správne centrum obce Olešná	
	Rekonštrukcia objektu obecného úradu s novým dispozičným riešením a servisným zázemím	
	Vybudovanie viacúčelovej sály a jej materiálovo-technické vybavenie	
	Zriadenie priestorov pre knižnicu s internetom a informačnými službami, materiálovo-technické vybavenie daných priestorov	
	Zriadenie priestorov pre činnosť a aktivity spolkov a združení, materiálovo-technické vybavenie daných priestorov	
	Informatizačné a materiálno-technické vybavenie priestorov obecného úradu	
	Elektronicky komunikujúca a efektívna obecná samospráva	
	Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	
	Rekonštrukcia a revitalizácia Kultúrneho domu - kultúrne, spolkové, spoločenské a administratívno-správne centrum obce Olešná a jeho materiálovo-technické vybavenie, expozičné a výstavné priestory	

3.4 Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Olešná

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Finančný plán realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Olešná na roky 2015 - 2022 ako programu rozvoja obce vychádza z disponibilných alokácií pre územie v častiach, ktoré súvisia s napĺňaním stanovených cieľov PHSR a schopnosťou aktérov v tomto území úspešne využívať externé zdroje na účely rozvoja územia, tzv. absorbčná kapacita. Pri zohľadnení oboch podmienok determinujúcich možný odhad financií využiteľných pre napĺňanie cieľov PHSR je možné vychádzať z realistického variantu plánovaného čerpania štrukturálnych a investičných fondov EÚ v Žilinskom kraji pri zohľadnení špecifik obce Olešná.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Tabuľka 27 Výpočet alokácie v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti podľa realistického variantu (s čerpaním do r. 2022)

Názov programu	EŠIF	Celkom / EUR	Z toho menej rozvinuté regióny	Z toho ŽSK
OP VaI	EFRR	2 266 776 537	2 185 172 582	251 731 881
OP II (mínus Infraštruktúra vodnej dopravy 116 450 000)	KF	2 190 689 166	N/A	578 341 940
OP II (iba do menej rozvinutých regiónov)	EFRR	1 659 506 207	1 659 506 207	438 109 639
NPE	NPE/KF	743 000 000	N/A	336 000 000
OP EZ	EFRR	243 662 462	234 890 613	27 059 399
OP EZ	ESF	1 889 145 796	1 830 582 276	210 883 078
OP EZ	IZM	72 175 259	N/A	7 333 006
OP KŽP	KF	1 861 112 261	N/A	189 089 006
OP KŽP	EFRR	1 276 787 849	1 230 823 486	141 790 866
IROP	EFRR	1 754 490 415	1 691 328 760	194 841 073
OP EVS	ESF	278 449 284	269 817 356	31 082 959
OP TP	EFRR	159 071 912	0	0
OP RH	ENRF	15785000	N/A	1 603 756
PRV	EPFRV	1 545 272 844	N/A	156 999 721
Celkom		15 329 374 992	14 777 517 492	2 564 866 324

Zdroj: PHSR Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2014 - 2020.

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022**

Pre územie obce Olešná, pri zohľadnení demografického prepočtu na území obce, je možné prepočítať čerpanie investičných a štrukturálnych fondov v objeme cca 13,8 mil. EUR. Celková alokácia sa bude odvíjať od súm, ktoré budú výsledkom realizovaných verejných obstarávaní a reality čerpania výdavkov na uskutočnené stavebné práce. Nepredpokladá sa žiadne čerpanie z Nástroja na prepájanie Európy ani z OP Technická Pomoc, z Programu rozvoja vidieka, z OP Výskum a inovácie, OP Rybné hospodárstvo. U viacerých operačných programov veľkú časť zdrojov pohltia tzv. národné projekty, ktoré budú spravidla riadené z ústredných orgánov štátnej správy v Bratislave, ale ich využitie bude v rámci celej SR.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Tabuľka 28 Výpočet indikatívnej alokácie v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti pre obec Olešná (s čerpaním do r. 2022)

Názov programu	EŠIF	Celkom / EUR	Z toho ŽSK	Z toho obec Olešná
OP VaI	EFRR	2 266 776 537	251 731 881	0
OP II (mínus Infraštruktúra vodnej dopravy)	KF	2 190 689 166	578 341 940	1 632 544
OP II (iba do menej rozvinutých regiónov)	EFRR	1 659 506 207	438 109 639	1 236 696
NPE	NPE/KF	743 000 000	336 000 000	0
OP IZ	EFRR	243 662 462	27 059 399	76 383
OP IZ	ESF	1 889 145 796	210 883 078	595 281
OP IZ	IZM	72 175 259	7 333 006	20 700
OP KŽP	KF	1 861 112 261	189 089 006	533 761
OP KŽP	EFRR	1 276 787 849	141 790 866	400 247
IROP	EFRR	1 754 490 415	194 841 073	549 998
OP EVS	ESF	278 449 284	31 082 959	87 741
OP TP	EFRR	159 071 912	0	0
OP RH	ENRF	15785000	1 603 756	0
PRV	EPFRV	1 545 272 844	156 999 721	0
Celkom		15 329 374 992	2 564 866 324	7 240 107

Zdroj: Vlastný výpočet na základe údajov PHSR ŽSK pre roky 2014 - 2020.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Obdobný spôsob výpočtu indikatívnych alokácií je možné uplatniť aj u programov cezhraničnej spolupráce relevantných pre územie obce Olešná, ktoré spadajú pod cieľ Európska územná spolupráca. Keďže z týchto programov je možné realizovať iba operácie s preukázateľným cezhraničným dopadom, má toto územie lepšie podmienky pre čerpanie voči iným oprávneným územiám, ktoré viac vzdialené od štátnej hranice. V prípade ideálneho čerpania zdrojov z programov cezhraničnej spolupráce zodpovedajúceho demografickému podielu obyvateľov obce Olešná voči obyvateľom Žilinského kraja by bolo možné určiť alokáciu z týchto programov vo výške cca 163 377 €. Ich indikatívne čerpanie podľa jednotlivých prioritných osí programov Interreg VA - PR/SR a Interreg VA - SR/ČR poskytujú tabuľky 28 a 29.

Tabuľka 29 Výpočet indikatívnej alokácie pre územie obce Olešná z OP Interreg VA - PR/SR

Prioritná os	Názov PO	Žilinský kraj (EFRR + národné zdroje)	Z toho územie obce Olešná
1.	Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva cezhraničného územia	11 435 523	32 280,20
2.	Trvalo udržateľná cezhraničná doprava	8 233 577	23 241,75
3.	Rozvoj cezhraničného a celoživotného vzdelávania územia	1 829 684	5 164,83

Zdroj: Vlastný výpočet na základe údajov PHSR ŽSK pre roky 2014 - 2020.

Program Interreg VA Slovenská republika - Česká republika

Pri prepočte podielu obyvateľov žijúcich na území obce Olešná voči obyvateľom Žilinského samosprávneho kraja pre realizáciu tohto programu pripadá z EFRR na územie obce Olešná indikatívna alokácia 60 686,78 EUR. V rámci prioritných osí programu je výpočet indikatívnej alokácie pre obec Olešná nasledovný:

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022

Tabuľka 30 Výpočet indikatívnej alokácie pre obec Olešná z OP Interreg VA - SR/ČR

Prioritná os (PO)	Názov PO	Žilinský kraj (EFRR + národné zdroje)	Z toho územie obce Olešná
1.	Využívanie inovačného potenciálu	2 271 223	6 411,21
2.	Kvalitné životné prostredie	8 646 132	24 406,31
3.	Rozvoj miestnych iniciatív	1 419 514	4 007,00

Zdroj: Vlastný výpočet na základe údajov PHSR ŽSK pre roky 2014 - 2020

K týmto zdrojom je možné ďalej pripočítať ďalšie zdroje ako Granty Európskeho hospodárskeho spoločenstva a Nórska, Švajčiarsky finančný mechanizmus, nadnárodné a komunitárne programy EÚ a iné grantové a nadačné zdroje, ktoré z dôvodu nedostatku informácií v čase spracovania PHSR resp. z dôvodu ich nestálosti, nie je možné finančne vyčíslieť.

V neposlednom rade sa nesmú opomínať vlastné zdroje aktérov v území, vrátane rozpočtu obce, ktorá bude spolufinancovať všetky rozvojové aktivity aj z vlastných zdrojov. Ich uplatnenie bude monitorované v dielčích monitorovacích správach na základe dostupných údajov.

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
OLEŠNÁ NA ROKY 2015 - 2022**